

MALI RIJTAR

Informativno glasilo Občine Beltinci • številka 41 • december 2013 • letnik XI • ISSN -1581-7156

Ob mednarodnem dnevu starejših smo s pozornostjo počastili prisotne jubilate, ki so v letu 2013 slavili častljiv jubilej 90 let: Anton Kuzma iz Gančan in 80 let: Marjeta Horvat in Anica Kolar iz Beltinec, Angela Mesarič in Marija Skalar iz Ižakovec ter Elizabeta Antolin iz Dokležovja

Vrtec Lipovci po energetske sanaciji v novi preobleki še bolj prijazen do svojih uporabnikov

Zmagovalci U-12 in U-16 na beltinski etapi Adventnega tekaškega pokala

Letošnji lov s sokoli, katerega slavnostno odprtje je potekalo v soboto, 09.11.2013, v parku pred beltinskim gradom, je privabil kar 25 udeležencev iz Slovenije, Avstrije in Italije

*Odprtje razstave slik Darje Bernik KROGOTOK ŽVILJENJA v beltinskem gradu v petek, 6. decembra 2013
Razstava je na ogled do 31. januarja 2014*

Tamburaška skupina KUD Beltinci je ob svoji 90-letnici pripravila čudovit koncert

Drage občanke in občani!

Ob zaključku leta je čas, ko se za trenutek ozremo nazaj, ocenimo svoje delo in delamo načrte za prihodnost. Leto, ki se poslavlja, si bomo zapomnili po izredno težkih okoliščinah, v katerih nam je s skupnimi močmi uspelo našo Občino Beltinci popeljati naprej po poti nadaljnega razvoja. Naj bo to dober temelj, na katerem bomo tudi v bodoče gradili uspeh naše občine. V novo leto, ki bo brez dvoma izredno zahtevno, moramo stopiti pogumno. Občinska uprava je najbolj odgovorna, da bo v naši občini tudi uspešno. Žal pa je tako, da nismo le mi kreatorji naše prihodnosti, saj smo pri svojem delu zelo odvisni tudi od uspešnega dela Vlade RS in resornih ministrstev, ki skrbijo za sodelovanje z občinami. Ob tem si želimo, da bi naš glas o upanju in želji po uspešnem delu za dobro vseh segel tudi do Ljubljane. V teh časih upamo, da bi bili v bodoče deležni konstruktivnega sodelovanja, saj si to zaslužimo tudi v Prekmurju. Nemogoče si je namreč predstavljati, da poštene, delovne ljudi naša vlada dnevno preseneti z novimi dodatnimi davki, da bodo ljudje, ki so živeli skromno in varčevali ter si ustvarili dom za svoje družine, od tega morali plačati še dodatne davke, da nas oblast vedno znova šokira s tem, kako dobro znajo poskrbeti zase in za svoja podjetja.... Za nas, ki smo daleč od prestolnice, pa kot da jim ni mar. Kljub temu sem trdno prepričan, da imamo v naši občini dovolj znanja, izkušenj, talentov, delavnosti, politične modrosti in poštenosti, da krizo izkoristimo kot priložnost in našo občino skupaj popeljemo naprej po poti razvoja. Bolj kot kadarkoli poprej smo sedaj v položaju, ko potrebujemo drug drugega. Zato se moramo medsebojno spoštovati in si zaupati. Ob tem želim še posebej poudariti, da je vsak, že majhen korak v pravo smer, smer povezovanja in delovanja za dobro vseh, zmaga posameznika za uspešen razvoj občine kot celote. Zato se vam vsem, drage občanke in občani, najlepše zahvaljujem. Ravno na tem področju, po moji osebni oceni, naša občina iz dneva v dan bolj napreduje. Ta pozitivna miselnost in optimizem, da smo združeni sposobni velikih dejanj, je edina prava garancija, da bomo tudi v novem letu dosegali naše nove skupne zmage. Na tej poti nas bo vedno več, saj sem trdno prepričan, da dobro vedno premaga zlo.

Je sploh še kateri občutek bolj plemenit od tega, da naredimo zase in za druge nekaj dobrega, kar nas dela še bolj človeške in še bolj dostojanstvene? Prepričan sem, da je v nas, kljub težavam, še vedno toliko upanja in vere v boljšo prihodnost, da bo to premagalo malodušje in strah. To samo po sebi ne rešuje krize v državi, toda brez poguma in trdega dela nam tudi v preteklem letu ne bi uspelo. Z vašo pomočjo smo v letu, ki se izteka, uspeli nadaljevati zelo velik projekt, ki je tik pred zaključkom, to je izgradnja kanalizacijskega omrežja z moderno čistilno napravo. Pred kratkim smo z evropski-

mi sredstvi uspešno zaključili projekt prenove in rekonstrukcije cest Beltinci – Melinci in Ižakovci – Melinci – Gornja Bistrica ter izgradnjo hodnikov za pešce in meteorne kanalizacije v naseljih Ižakovci in Melinci. Nadaljevali smo z izgradnjo kolesarskega križa v Občini Beltinci, v okviru katerega smo izvedli dela na relaciji Beltinci-Ižakovci. Jeseni smo končali s sanacijo potoka Črnca in dokončali novo trim stezo ob potoku Doblju. Ob tej stezi se gradijo tudi zunanje fitnes naprave, gradi pa se tudi balinarski center v parku. Lotili smo se energetske sanacije OŠ Beltinci, podružnice na Melincih ter vrta v Lipovcih. V sodelovanju s Fakulteto za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru smo zaključili s projektom SolarEnerg, ki je bil sofinanciran s strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport ter Evropskega sklada za regionalni razvoj. Za ta projekt smo dobili tudi mednarodno nagrado. Tudi za mnoge ostale projekte smo uspeli pridobiti sofinanciranje s strani države in EU, kar je rezultat usmeritve občinske uprave za pridobivanje dodatnih sredstev za sofinanciranje razvojnih projektov občine. Z odličnimi sodelavci v občinski upravi izvajamo še mnogo drugih projektov, ki so namenjeni ustvarjanju boljših pogojev za razvoj in življenje v naši občini. Vsi, ki nam pri tem želite pomagati, ste vabljeni, da se nam na tej skupni poti pridružite.

To je pot povezovanja, pomoči sočloveku in razvoja za dobro vseh. Le tako bomo vsem tetam in stricem iz ozadja, ki so še vedno skeptični in mnogokrat vržejo kakšno poleno pod noge, že naslednje leto in še mnogo let pozneje s svojimi dejanji dokazali, da živimo v občini, polni uspešnih, sposobnih, poštenih, delovnih, zadovoljnih in srečnih ljudi.

Prav je, da nas v tem obdobju najbolj družijo dobre želje. Moja želja je, da bi na prehodu po praznično okrašeni občini in ob božičnih drevesih v vaših domovih vsi našli kaj zase: prijazen kotiček za klepet s prijatelji, srečali koga, ki ga že dolgo niste, našli toplo, prijazno misel in besedo za soljudi,... storili kaj dobrega. Ti drobni občutki zadoščenja, da premagujemo sebičnost in delamo za skupno dobro, nas delajo srčne in celo srečne. Zaupajmo vsak vase in eden v drugega, spoštujmo se, spodbujajmo se. Kriza je premagljiva, če okrepimo duh povezanosti in odgovornosti eden za drugega. Bodimo odločni, a strpni. Uspeli bomo.

Drage občanke, spoštovani občani, v imenu občinske uprave in v svojem imenu vam in vsem, ki jih imate radi, želim prijetne ter mirne praznične dni in srečno ter uspešno novo leto.

**Vaš župan,
dr. Matej Gomboš**

Mali rjitar

informativno glasilo Občine Beltinci

Vsebina objavljenih člankov ne odraža stališča uredniškega odbora glasila.

uredniški odbor:

Simona CIZAR (odgovorna urednica)
Genovefa VIRAG (namestnica odg. urednice)
Snezana BRAČKO, Ivan MESARIČ, Bojan VEREŠ

zbiranje materiala:

Lilijana ŽIŽEK

jezikovni pregled:

Zlatka HORVAT

fotografije:

Sandra KAVAŠ (naslovnica), Rade BAKRAČEVIČ, Denis CIZAR, Arhiv Občine Beltinci, Arhiv ZTK Beltinci, Arhiv OŠ Beltinci, Arhiv Ambasade ŠKM, Boštjan ROUS, Zlatko GNEZDA, Ignac BENKOVIČ, Tina ZVER, Silvestra BRODNJAK, Jožef KAVAŠ, Danilo LEBAR

grafično oblikovanje in priprava za tisk:

TILIA PRINT ROMAN KLEMENČIČ s.p.

tisk:

TILIA PRINT ROMAN KLEMENČIČ s.p.

december 2013

Glasilo ni naprodaj, vsako gospodinjstvo v občini ga dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu Občine Beltinci, Mladinska 2, 9231 Beltinci, 02 / 541 35 35, www.beltinci.si, obcina@beltinci.si

Spoštovane občanke in občani Občine Beltinci!

*»Da bi gledali s srcem,
da bi prepoznali dragocenost minljivega časa,
da bi Vas spremljala sreča, zdravje, mir in radost vsakdana,
da bi soustvarjali lepe trenutke,
ki se jih boste ob letu vedno z veseljem spominjali!«*

*Blagoslovljene božične praznike ter srečno,
zadovoljno ter uspehov polno novo leto 2014.*

*Župan dr. Matej GOMBOŠI z občinskim svetom,
nadzornim odborom in občinsko upravo*

Spoštovane občanke in občani, cenjeni bralci,

odhajajoče leto je bilo polno izzivov na vseh področjih našega življenja. Zagotovo je tudi vsakemu od nas prineslo preizkušnje, pa tudi prijazne in lepe trenutke in srečanja, zaradi katerih življenje ohranja smisel.

Upam in želim nam vsem, da nas v letu, ki prihaja, čaka več pozitivnega in razveseljujočega, da bomo znali zgraditi mostove do oseb, s katerimi danes stojimo na različnih bregovih in da nam ne bo težko podati roke v spravo.

V naši občini je kljub nekaterim vidnejšim pridobitvam potrebno še veliko postoriti, da bo postala še prijaznejše okolje za bivanje in ustvarjanje vseh tukaj živečih prebivalcev, morebiti pa tudi privabila nove investitorje in

mlade družine, ki šele načrtujejo svoje novo domovanje. Zato je potrebna dobra volja in velika mera pripravljenosti na sodelovanje različnih segmentov družbe. Naj bo novo leto leto novih priložnosti tudi pri nas v občini Beltinci!

Tudi v tokratni, 41. številki Malega rjitarja, pa vam predstavljamo številne dosežke in pridobitve v občini, prinašamo vam mnoge zanimive zgodbe o uspehih naših občanek in občanov, društev, zavodov, pa tudi vpogled v zanimivo preteklost naših krajev, ki bi lahko bila tudi spodbuda za prihodnost. Ne spreglejte tudi aktualnih vsebin in povabil na dogodke, ki se imajo zgoditi v prazničnem času.

Zahvaljujemo se vsem občankam in občanom ter ostalim sodelavcem Malega rjitarja za uspešno in plodno sodelovanje, seveda pa vas že sedaj vabimo, da svoja razmišljanja in mnenja, ki se tičejo naše skupnosti, podelite s svojimi soobčani in da nam prispevke za 42. številko, ki predvidoma izide 26. februarja, posredujete do petka, **14. februarja 2014** v elektronski obliki (do 3500 znakov), s komentarji k fotografijam in navedbo avtorja ter v ustreznem formatu.

*Za uredniški odbor
Vaša urednica*

Simona Cizar

**V želji, da bi praznični čas v vseh nas prebudil le najboljše,
da bi ponovno odkrili in tudi živeli vrednote,
na katerih temelji človečnost,
vam voščimo blagoslovljene božične praznike
in veliko ustvarjalnega nemira v prihajajočem letu.**

Uredniški odbor Malega rjitarja

*Obraz naj se obrazu nasmeji,
roka toplo seže naj v pozdrav,
beseda naj besedo obogati,
ljubezni, sreče, zdravja zaželi.*

*Vesel božič in srečno 2014
vsem članom in občanom želi
Društvo upokojencev Beltinci.*

SVET ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU OBČINE BELTINCI

*„Vsako zimo božič nas razveseljuje,
energijo svojo v naša srca vnaša,
skupaj vsa družina vsakič ga praznuje.
Le ljubezen v naših srcih naj kraljuje,
blagostanje, mir in zdravje naj božič vsem prinaša!
Ogenj sveč božično noč naj razsvetljuje,
žar njegov nikoli v nas naj ne ugaša!
Isti plamen duše naj nam očiščuje,
čista sreča naj napolni srca naša!“*

„VARNO NA VSEH POTEH VAŠEGA ŽIVLJENJA – TUDI V LETU 2014!“

Vesele božične praznike in srečno novo leto.

2014

Zavod za turizem in kulturo Beltinci

Zavod za turizem in kulturo Beltinci, Občina Beltinci,
Turistično društvo Beltinci in Vinogradniško društvo Beltinci

prirejajo

Silvestrovanje na prostem
z glasbeno skupino

"ŠTRK"

Prireditev bo v torek 31.12.2013 ob 22. uri
v šotoru na grajskem dvorišču v Beltincih.

Vstop prost. Vabljeni!

POLICIJA OPOZARJA

NE PONUJAJTE PRILOŽNOSTI TATOVOM!

Za varnost svoje lastnine lahko največ storite sami!

- Pri odhodu od objekta (hiša, vikend) poskrbite, da bodo vsa okna zaprta ter zaklenjena vsa vrata.
- ključev ne puščajte na "skritih mestih", kot so nabiralniki, predpražniki, lončki za rože ipd.,
- O vašem morebitnem celodnevem ali več dnevnem odhodu od objekta o tem obvestite sosede ali sorodnike, ki lahko nudijo pomoč pri varovanju nepremičnin ali premičnin.
- ne puščajte orodja ali drugih priročnih sredstev v okolici hiše.
- z vidnih mest umaknite vrednejše predmete.
- zapišite si serijske številke vrednejših predmetov ali jih celo fotografirajte, po možnosti pa tudi označite (umetniške slike, nakit, tehnične predmete idr.).
- Vozila, če je možno parkirajte na osvetljenih mestih.
- Ko zapuščate vozilo, zaprite okna in vrata ter zaklenite vozilo in prtljažnik – tudi samo za krajši čas. Če jo imate, vključite alarmno napravo.
- Ročne torbice, v katerih imate vrednejše predmete, imejte vedno pri sebi, torbice naj bodo zaprte, predvsem jih nikoli ne puščajte brez nadzora.
- Posebno pozornost namenite primernemu varovanju bančnih kartic. Nikoli jih ne hranite skupaj s PIN kodo.
- Če morate mobilni telefon kljub vsemu pustiti brez nadzora, ga izklopite oz. zmanjšajte jakost zvonjenja, kajti zvonjenje bi lahko pritegnilo pozornost storilca.

O pojavu vseh sumljivih oseb obvestite policijo na telefonsko številko 113 ali anonimno številko policije 080 1200.

**Skupaj za varnost
Vaša Policija**

Fotona - pilotni fotovoltaični namakalni sistem

LEA Pomurje je v okviru istoimenskega projekta pristopila k izgradnji pilotnega fotovoltaičnega namakalnega sistema (krajše FOTONA). Namen projekta je ljudem približati možnost uporabe obnovljivih virov energije v kmetijske namene. Namakanje vrtnin je zaradi vse pogostejših suš v času vegetacije rastlin čedalje bolj potrebno. Vzorčna analiza je pokazala primernost pilotne izgradnje fotovoltaičnega namakalnega sistema na območju [LAS Pri dobrih ljudeh](#). Na omenjenem območju se nahaja podtalnica relativno visoko, prav tako ima območje zadostno količino sonca. Projekt je sofinanciran v okviru Javnega poziva za načrt izvedbenih projektov lokalne akcijske skupine LAS pri dobrih ljudeh za območje partnerskih občin Beltinci, Črenšovci, Dobrovnik, Kobilje, Lendava, Odranci, Turnišče in Velika Polana za leto 2012. Pri izvedbi projekta sta vključena tudi partnerja Občina Turnišče in Društvo Perika.

ČRPANJE PODTALNICE

Tehnične okvirje iz teoretičnega dela dokumentacije so želeli preizkusiti pri praktičnem delovanju sistema. Iz tega razloga je bil postavljen pilotni demonstracijski namakalni sistem za namakanje štirih gred skupne velikosti 200 m². Pomembni sestavni deli sistema so vrtna s črpalko, zbiralniki vode oziroma rezervoarji, fotovoltaični sistem in namakalna oprema. Ker so na omenjenem območju pretežno peščenata tla, je mogoče vodo iz podtalnice

zagotoviti z zabijanjem cevi v zemljo. Zadostuje, da se cev zabije do globine 5 m. S pomočjo črpalke se skozi cev črpa podzemna voda v rezervoarje. Vrtna črpalka polni rezervoarje s kapaciteto 1000 l/h. Rezervoarje se uporablja za zbiranje vode in ustvarjanje pritiska, saj namakanje ne poteka direktno. V rezervoarjih je možno shraniti 4 m³ vode. Nameščeni so na jekleni konstrukciji in postavljeni na višino 1,5 m. Taka višina zagotavlja delovni tlak za namakalne cevi. Na izpustu so vsi štirje rezervoarji povezani med sabo, kar omogoča polnjenje in praznjenje vode, kot tudi povezavo med rezervoarji.

BREZPLAČNA ZELENA ELEKTRIČNA ENERGIJA

Potrebno električno energijo za pogon črpalke proizvajata dva sončna panela standardnih dimenzij. Sončna panela sta nameščena pod kotom na jekleni konstrukciji. Za pravilno delovanje sistema skrbi solarni regulator, nameščen v posebni kovinski škatli. V tej škatli sta nameščena še razsmernik in dva akumulatorja. Uporaba akumulatorja omogoča shranjevanje električne energije za od sonca neodvisno delovanje črpalke, ki zagotavlja črpanje 4000 litrov vode brez sonca. Ker solarna modula proizvajata enosmerno napetost, črpalka pa za delovanje potrebuje izmenično napetost, je vgrajen razsmernik. Naloga razsmernika je pretvorba 12V enosmerne napetosti v 220 V izmenično napetost.

KAPLJIČNO IN NAMAKANJE S POROZNI MI CEVMI

Pod zemljo med gredami je speljan glavni razvod, od koder se odcepi na

posamezno gredo. Pri demonstracijskem namakalnem sistemu so se uporabile kapljične in porozne namakalne cevi. Za namakanje posamezne grede (50 – 60 m²) zadostuje 100 m cevi. Testiranje je pokazalo, da porozne cevi porabijo večjo količino vode kot kapljične. Poraba porozne 100 m cevi je 400 l/h, med tem ko kapljična 100 m cev porabi 280 l/h. Namakanje večjega dela vrtnin se izvaja namreč s kapljičnim namakanjem. Prednosti kapljičnega namakanja so manjša poraba vode in delovanje sistema z nižjimi tlaki.

NADGRADNJA SISTEMA

Pilotni fotovoltaični namakalni sistem nam služi tudi za model za nadgradnjo sistema. Zavedamo se, da je tak sistem možno skoraj v celoti avtomatizirati. Pri avtomatizaciji sistema je mišljen predvsem vklop in izklop črpalke, vklop namakalnega sistema v primeru potrebe po vlagi rastlin, postavitve senzorja za dež, itd. Upamo, da bomo v prihodnosti uspeli v tej smeri nadgraditi in avtomatizirati sistem in predvsem pripraviti tehnično dokumentacijo.

TEHNIČNA DOKUMENTACIJA

Prav priprava tehnične dokumentacije in s tem povezanih navodil / karakteristik sestavnih delov za postavitve so ključnega pomena za nadaljnji razvoj takih sistemov na območju. V kolikor vas sistem zanima, se obrnite na [LEA Pomurje](#) in posredovali vam bodo potrebne podatke.

Projekt »Sodelovanje mest« povezal štiriindvajset mest v regiji

Mesta v obmejni regiji vzhodne avstrijske Štajerske, vzhodne Slovenije in jugozahodne Madžarske so se odločila za povezovanje, da bi lažje konkurirala večjim mestom v regiji.

V projekt »Sodelovanje mest« oziroma »City Cooperation« je pristopilo štiriindvajset mest, in sicer devet slovenskih, sedem madžarskih in osem avstrijskih. V projektu sodelujejo tudi Beltinci.

Mesta se uspešno predstavljajo na vseh večjih mednarodnih sejmih in v skupnih brošurah. Potekajo tudi dejavnosti, ki povezujejo podjetja in podjetniške iniciative. Istočasno se z aktivnim medsebojnim oglaševanjem velikih prireditvev ter kulturnih in kulinarčnih vrhuncev krepijo srečanja med mesti in spodbuja večji pretok prebivalcev regije. V pripravi sta še promocija z avdio-vizualnimi mediji in ponudba za otroke.

Odločili smo se, da popestrimo ponudbo za najmlajše, zato smo razvili koncept za otroška doživljajska mesta. V sklopu te aktivnosti so nastale maskote za vseh devet slovenskih mest (Beltinci, Gornja Radgona, Lenart, Lendava, Ljutomer, Murska Sobota, Ormož, Ptuj, Radenci). Beltinci so dobili maskoto Plavček. Avtor ilustracij je priznani ilus-

Stojnica projekta "Sodelovanje mest" na sejmu AGRA v Gornji Radgoni

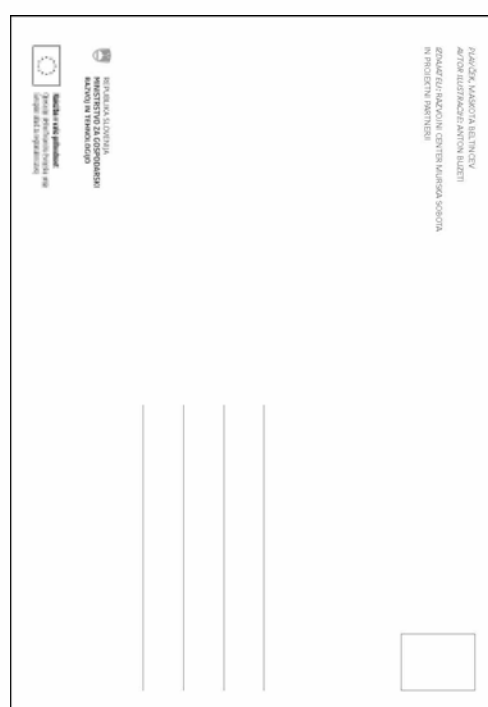
trator in pedagog Anton Buzeti. Izbran je bil na likovnem natečaju, kjer se je strokovna komisija odločila za njegove ilustracije. Maskota bo zaščitni znak mesta ter bo spremljala naše najmlajše na vseh večjih prireditvah in sejmih. Projekt »Sodelovanje mest – City Cooperation« je zaživel leta 2008 in od takrat so mesta uspela doseči zastavljen cilj, ki je bil izgraditi tesno sodelovanje in partnerstvo. Skupaj so se predstavila

tudi na letošnjem sejmu AGRA v Gornji Radgoni, kjer je potekala konferenca županov teh štiriindvajsetih mest in na kateri so predstavili dosedanje dejavnosti projekta. Župani so izrazili zadovoljstvo z doseženim in željo po nadaljnjem sodelovanju.

Simon Sukič,
Razvojni center Murska Sobota

Razglednica občine Beltinci

V HIŠE TOPLINE Z VARNIM IN
STRPNIM KORAKOM
DO ZADOVOLJNIH OBRAZOV

SIQ KzP-015

VRTEC BELTINCI, Jugovo 33, 9231 Beltinci Tel.: 02/542 20 90, Fax: 02/542 20 98

BIBINE PRAVLJIČNE URICE

IGRALNE URICE S KNJIGO ZA NAJMLAJŠE,
ki ne obiskujejo vrtca, potekajo **vsako drugo sredo**
od 8.30 do 9.30 v telovadnici vrtca »BIBE« BELTINCI
(Jugovo 33, Beltinci).

SREČANJA 2013/14:

6. november 2013 in 20. november 2013
4. december 2013 in 18. december 2013
15. januar 2014 in 29. januar 2014
12. februar 2014 in 26. februar 2014
12. marec 2014 in 26. marec 2014
9. april 2014 in 23. april 2014
7. maj 2014 in 21. maj 2014

Lepo vabljeni **VSI** predšolski otroci, ki niste vključeni v vrtec.
Pridite skupaj z dedki, babicami, mamicami, očki, varuškami, bratci, sestricami, sosedi ... in še s kom,
ki je zeloooooo radoveden.

Pravljíčarka Ksenija in pravljíce vas pričakujejo!

BIBINE USTVARJALNICE V SPARU BELTINCI

V soboto, 14. decembra 2013,
v soboto, 11. januarja 2014,
v soboto, 15. februarja 2014,
v soboto, 8. marca 2014,
v soboto, 12. aprila 2014,
v soboto, 10. maja 2014, ...

... bodo potekale čudovite ustvarjalnice za najmlajše, za njihove prezaposlene starše, mlajše bratce, starejše sestrice, radovedne dedke, mlade babice, kosmate hišne ljubljénčke, brkate strice...
skratka vse, ki bi si radi polepšali **sobotne dopoldneve** (med 9.00 in 11.00 bo zares veselo).

Se vidimo v Sparu!
VRTEC BELTINCI

Knjige na doseg roke - v vašem kraju - čisto blizu

"Knjiga je v celoti pot od zlega k dobremu, od krivice k pravici, od napačnega k resničnemu, od noči k dnevnu."

(Victor Hugo)

Spoštovane občanke in občani Občine Beltinci!

Pokrajinska in študijska knjižnica Muska Sobota že vrsto let izvaja svojo knjižnično dejavnost tudi preko BIBLIOBUSA – potujoče knjižnice po mnogih krajih širom našega Prekmurja.

Knjige še nikoli niso bile tako dostopne, kot so danes v tem modernem času.

Vse, ki nimate dnevne oz. tedenske poti ali obveznosti v Murski Soboti, vabijo, da obiščete BIBLIOBUS in si na njem izposodite kakšno lepo knjigo, roman ali mogoče pravljico.

V vsaki krajevni skupnosti naše občine Vas pričakujejo tako klasična, kot tudi

RAZPORED VOŽENJ BIBLIOBUSA		
PONEDELJEK 2. in 16. DEC	GANČANI 10:00–10:40 (pri VVZ Gančani) LIPOVCI 10:50–11:20 (pri VVZ Lipovci) BRATONCI 13:10–13:50 (pri trgovini) BELTINCI 14:00–14:50 (pri Domu Janka Škrabana) BELTINCI 15:00–16:30 (pri občini)	
	BELTINCI 7:15–7:50 (pri osnovni šoli) BELTINCI 8:00–8:45 (pri VVZ Beltinci) MELINCI 8:55–9:30 (pri VVZ Melinci) IŽAKOVCI 9:40–10:10 (pri VVZ Ižakovci) DOKLEŽOVJE 10:20–11:00 (pri osnovni šoli)	
	TOREK 3. in 17. DEC	

najnovjša dela domačih in tujih avtorjev, da si boste z njimi lahko krajšali dolge zimske popoldneve in večere.

Potujoča knjižnica se pripelje k Vam, v vašo vas, po tem urniku:

Vse, kar morate storiti je, da pridete ob določeni uri na mesto, kjer Vas čakajo prijazni bibliotekarji, ki Vam bodo z veseljem svetovali in priporočali v branje kakšno odlično knjigo.

Vedite, da branje sprošča duha, širi obzorje. Branje opogumlja, razvija in je najboljša terapija za srce. Z branjem se vrača volja do življenja, skozi branje smo svobodni, v domišljiji raste naša samozavest in se razvija bogat besedni zaklad.

Lilijana Žižek

E-račun v vsak dom

Spoštovani,

prijavite se k prejemanju E-računa podjetja Saubermacher-Komunala Murska Sobota d.o.o., Noršinska ulica 12, 9000 Murska Sobota in sodelujte v nagradni igri **E-račun v vsak dom**.

V nagradni igri, ki bo potekala **od 1. 12. 2013 do 31. 1. 2014**, lahko sodeluje vsaka fizična oseba, ki:

- ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji,
- je polnoletna,
- ni zaposlena v podjetju Saubermacher – Komunala Murska Sobota d.o.o. oz. ni njen ožji družinski član,
- v času trajanja nagradne igre:
 - uspešno opravi prijavo v svoji spletni banki za prejemanje e-računa, v kolikor je prejemnik papirnega računa,
 - uspešno opravi prijavo v svoji spletni banki za prejemanju e-računa in v kolikor ni prejemnik papirnega računa, hkrati izpolni pooblastilo za prejemanju e-računa,
 - s prijavo v spletno banko posreduje svoje kontaktne podatke: ime, priimek, elektronski naslov, telefonsko številko in sklicno številko z zadnjega računa.

V nagradni igri bodo podeljene naslednje nagrade:

Nagrade	
1. nagrada	90 % popust na storitev zbiranja komunalnih odpadkov v naslednjih treh mesecih
2. nagrada	70 % popust na storitev zbiranja komunalnih odpadkov v naslednjih treh mesecih
3. nagrada	50 % popust na storitev zbiranja komunalnih odpadkov v naslednjih treh mesecih
5 tolažilnih nagrad	Set ločevalnih košev EKOMAN

Več o nagradni igri in rezultatih si preberite na spletni strani podjetja Saubermacher-Komunala Murska Sobota d.o.o. (www.saubermacher-komunala.si).

V občini Beltinci prižgali lučke v spomin žrtvam prometnih nesreč

Sveče v spomin žrtvam prometnih nesreč smo tokrat prižgali v Lipi

V Občini Beltinci se že kar nekaj let spominjamo žrtev prometnih nesreč, njihovih najdražjih in svojcev. Na predvečer svetovnega dneva spomina na žrtve prometnih nesreč, katerega že od leta 1993 organizira britanska nevladna organizacija ROAD PEACE, se zberemo in poklonimo vsem umrlim.

Ob prisotnosti župana Občine Beltinci, članov Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, predstavnikov policije, članov Občinskega sveta Občine Beltinci, predstavnikov KS Lipa, predstavnikov PGD Lipa in vaščank ter vaščanov KS Lipa, smo se to soboto, 16.11.2013 zbrali v kar lepem številu v Krajevni skupnosti Lipa, kjer smo v poletnih mesecih postavili in uradnemu namenu predali nov opozorilni merilec hitrosti. Ta stoji ob državni cesti Lipa - Gomilice in opozarja vse prehitre in neučakane voznike v svojih jeklenih konjičkih.

Število umrlih in poškodovanih v prometnih nesrečah je na žalost le metodološki način, ki izkazuje statistični pokazatelj prometne varnosti.

Z aktivnostmi ob tem prazniku pa se tako doma kot tudi v tujini nimim številkam daje in v ospredje postavlja imena in priimke preminulih.

V programu je spregovoril župan dr.

Matej Gomboši, ki je izpostavil pomembnost prometne varnosti v občini. Nadalje je predstavil aktivnosti in izvedene projekte, ki bodo še bolj pripomogli k varovanju naših življenj.

Prisotne je ob tej priložnosti pozdravil tudi predsednik gostujoče krajevne skupnosti, Jožef Ferčak.

Glasbeni del slovesnosti je popestril David Sabo iz Glasbene šole Beltinci, ki nas je navdušil z dvema skladbama na harmoniki. Zapeli so nam tudi člani pevskega zbora Kulturnega društva Lipa. Njihov repertoar je na zelo nežen in tenkočuten način izpostavil žalost in bolečino ob izgubi najdražjih v pesmih »Mati piše pismo belo in Polje, kdo bo tebe ljubil.«

Prisotnim smo predstavili podatke o prometni varnosti v Občini Beltinci v lanskem letu ter do novembra letošnjega leta. Ugotavljamo, da smrtnih žrtev na območju naše občine k sreči ni bilo, še vedno pa je preveč težje ali lažje poškodovanih. Upamo, da bodo te slovesnosti, ki jih izvajajo občine in zavodi širom naše domovine in tujine, pripomogle k temu, da se bomo bolj zavedali, kako dragoceno je naše življenje. Po uradnem delu smo se s prižganimi svečkami odpravili k znamenju ob cesti - h križu, kjer smo jih odložili in se zamislili, se poklonili ter s tem izrazili

globoko spoštovanje ter sočustvovanje vsem umrlim, njihovim svojcem in sorodnikom.

Občutek žalosti in nemoči te ogromne skupine je nemogoče opisati, s tem praznikom pa dajemo vsako leto javno priznanje njihovemu trpljenju in trajni izgubi.

Letošnji slogan govori sam zase: NAJ BODO NAŠE CESTE VARNE. Za vse udeležence v prometu naj velja, da pazimo nase in na druge.

Leo Buscaglia je nekoč zapisal: "Življenje je dar, ki vam ga je dal Bog. Način, kako ga živite in kako ga varujete, pa je dar, ki ga Vi dajete Bogu.

Torej naj se uresniči želja: »VARNO NA VSEH POTEH VAŠEGA ŽIVLJENJA!«

Izrekamo iskreno zahvalo članom in članicam Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki so skupaj z Občino Beltinci, Krajevno skupnostjo Lipa, Kulturnim društvom Lipa in Prostovoljnimi gasilskim društvom Lipa izvedli to lepo prireditev.

*Lilijana Žižek,
tajništvo OU*

Aktivnosti SPV Občine Beltinci

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Beltinci deluje na področju preventive za boljše varnost udeležencev v prometu. Posebno skrb namenjamo ozaveščanju otrok in njihovih staršev, da znajo sami poskrbeti za lastno varnost. V letošnjem letu smo izvedli več aktivnosti, v katere smo poskusili vključevati različne populacije občanov naše občine, od predšolskih in šolskih otrok do upokojencev. Sodelovanje z društvi in drugimi institucijami je zelo široko in uspešno.

V okviru naših akcij smo v tem letu sodelovali s KK Tim Mlin na prireditvi Mini kronometer, ki je potekala v mesecu juniju. 14. avgusta smo se pridružili prireditvi »Varno od šanka do šanka«. V sodelovanju z Vrtcem Beltinci smo pripravili otroški kolesarski poligon, ki pa ga zaradi slabega vremena nismo mogli izvesti. Kljub vsemu je prireditev uspela in bila dokaj dobro obiskana. Na prvi šolski dan so člani SPV priskočili na pomoč v okolici OŠ Beltinci in vseh enot Vrtca Beltinci. S svojo prisotnostjo so poskrbeli za varen prihod naših otrok v vrtec in šolo po končanih brezskrbnih počitnicah. Najobsežnejša in tudi najus-

pešnejša dejavnost je bila prireditev ob evropskem tednu mobilnosti, ki smo jo izvedli skupaj z Občino Beltinci in PP Murska Sobota ter drugimi sodelujočimi institucijami. Prisotni so bili otroci iz vrtca, ki so svoje spretnosti preizkusili na poligonu, ki ga je pripravilo podjetje Kolesarčki iz Domžal. Policisti Policijske postaje Murska Sobota so izvedli igre za predšolske otroke in mlajše šolarje. Na stojnicah so svoje dejavnosti predstavile različne zavarovalnice, Čebelarstvo in Turistično društvo Beltinci. Aktivno so sodelovali tudi člani PGD Beltinci in člani Občinskega štaba civilne zaščite. Prireditev je posnela RTV Slovenija in predvajala prispevek v oddaji Slovenska kronika. V novembru je bila izvedena prireditev ob svetovnem dnevu spomina na žrtve prometnih nesreč, tokrat ob novem

Kolesarčki na poligonu

Varno čez cesto s pomočjo policista Tomaža

merilcu hitrosti v KS Lipa. Skozi vse leto smo bili pripravljene sprejemati pobude in predloge s strani občanov, ki smo jih prejeli ter jih obravnavali na svojih sejah. Na ta način smo razrešili marsikatero težavo, nekateri problemi pa so kljub našemu posredovanju še ostali odprti. Verjame, da smo na dobri poti in da bomo z medsebojnim sodelovanjem lahko še veliko prispevali za skupno dobro.

*Za PV Občine Beltinci
Martina Vidonja*

Spoštovane in cenjene občanke in občani občine Beltinci!

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je bil imenovan in deluje z namenom izboljšanja kvalitete življenja in predvsem spodbujanja in doprinosu k večji varnosti vseh udeležencev v cestnem prometu. Svet prav tako deluje s ciljem, da bodo varnostne razmere v Občini Beltinci na višjem nivoju. Trudimo se, da bi naši zanamci bili čim bolj ozaveščeni in da bi vedeli, kako pomembno je, da si v prometu in na cesti varen, da tako varuješ svoje življenje in tudi življenja drugih.

Vljudno prosimo, da ste do določenih

sprememb v prometni ureditvi strpni in razumevajoči. Vsak dober predlog, pobuda ali dobronamerna kritika so zaželeni, vendar pa gostilne in parki za to nikakor niso primerni. Prav tako se nam ne zdi primerno, da se na takih mestih izpostavlja določene člane sveta. Vabljeni ste, da se udeležujete sej SPV-ja, kjer sodelujejo pri delu tudi zunanji strokovni sodelavci. Tam se lahko o vsem pogovorimo in damo odgovore na vprašanja, ki Vas zanimajo. Če pa na sejo ne želite priti, lahko pošljete svoja vprašanja na mail, kjer vam bomo tudi odgovorili. Naslov za vprašanja preko

maila je obcina@beltinci.si – za SPV.

Veslimo se sodelovanja z vsemi Vami in z vsakim posebej, saj vemo, da smo skupaj sposobni vzpostaviti harmonijo in red ter odlične pogoje za čim bolj varno življenje vseh nas. Varnost v cestnem prometu naj bo skrb in prioriteta vseh!

Hvala za Vaše razumevanje.

*Predsednik in člani Sveta za
preventivo in vzgojo v cestnem
prometu Občine Beltinci*

V HIŠE TOPLINE Z VARNIM IN
STRPNIM KORAKOM
DO ZADOVOLJNIH OBRAZOV

VRTEC BELTINCI, Jugovo 33, 9231 Beltinci Tel.: 02/542 20 90, Fax: 02/542 20 98

POZIV STARŠEM OTROK ZA ODDAJO VLOGE ZA ZNIŽANO PLAČILO VRTCA ZA KOLEDARSKO LETO 2014

V mesecu **DECEMBRU 2013** morate **VSI** starši, ki imate otroke vključene v vrtec, **PONOVNO ODDATI VLOGO** za določitev znižanega plačila za vrtec za naslednje koledarsko leto 2014.

Vse dosedanje odločbe o znižanem plačilu vrtca se z 31. 12. 2013 iztečejo, s tem pa prenehajo biti pravna podlaga za izstavitev računov v naslednjem letu.

Starše pozivamo, da na **predpisanem obrazcu*** oddate vlogo na pristojni **CENTER ZA SOCIALNO DELO**. Za pravočasno vložene vloge, za katere se bo staršem izdala odločba z veljavnostjo od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2014, se bodo štete le tiste, ki bodo vložene do **konca meseca decembra 2013**.

Vlogo morate oddate za **VSE OTROKE**, torej tudi za drugega in vsakega naslednjega otroka iz iste družine.

* Če znižano plačilo vrtca že uveljavljate, vložite ENOSTAVNEJŠO VLOGO za ponovno uveljavljanje pravice.

* Obrazce dobite v vseh knjigarnah in papirnicah DZS, na spletni strani MINISTRSTVA ZA DELO, DRUŽINO, SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI in spletni strani našega vrtca www.vrtecbeltinci.si.

* Na spletni strani www.mdds.gov.si, lahko oddate tudi poenostavljeno ELEKTRONSKO vlogo.

Skrb za domače živali pozimi in v času praznikov

V hladnih zimskih dneh je potrebno posvetiti posebno pozornost zaščiti domačih živali pred vplivi mraza. Za pse, ki preživijo zimo na prostem, je potrebno urediti primerno hiško, ki naj bo dobro toplotno izolirana, ima naj zastor na vhodu, ki preprečuje direkten vdor hladnega zraka, na tleh naj bo ležišče (podlaga) iz materiala, ki bo psa grel (odeja ali podobno). Hiška naj bo nekoliko dvignjena od tal, da se prepreči vdor vode in vlage.

Še posebej je potrebno v hladnih dneh poskrbeti za zdravo in kalorično prehrano psa. Najboljše je uporabljati brikete, ker ti ne zmrznejo, večkrat dnevno pa mu je potrebno ponuditi vodo, ker ta v posodi na prostem pozimi hitro zmrzne. Pse je potrebno tudi v tem letnem času dnevno voditi na sprehode, kajti najlažje jih ogrejemo z intenzivnim gibanjem (metanje žogice, palice...). Previdni bodimo na zaledeneli površini, kjer se lahko pripetijo tudi poškodbe okončin

zaradi zdrsa. Pri sprehodih hišnih psičkov pazimo na soljene površine, ki lahko povzročijo razjede blazinic na tačkah, zato takoj po prihodu domov psičkom z mlačno vodo temeljito očistimo noge. Mačke, ki preživljajo zimo na prostem, prav tako potrebujejo toplo zavetje pred mrazom. Tako jim lahko uredimo ležišče s toplo podlago v delu hiše, kjer se rade zadržujejo (drvarnice, lope, ute...). Prav tako jim ponudimo primerno hrano in zadostno količino vode.

Tako kot psi in mačke, tudi ostale vrste domačih živali (konji, krave, prašiči in druge živali) težko prenašajo nizke zimske temperature, zato jih je potrebno namestiti v tople, svetle, očiščen in suh hlev.

Posebno pozornost v prazničnih dneh namenimo zaščiti naših ljubljencev pred vplivi delovanja **pirotehničnih sredstev**. Pokanje petard povzroča pri živalih hud stres, jih plaši, nemalokrat pa živali tudi fizično poškoduje (raztrganine, povoženje zaradi strahu in pobega od hiše, i.t.d.). Da preprečimo posledice pokanja petard, spuščanja raket in podobno, se z živalmi v teh prazničnih dneh izogibamo mest, kjer se poka. Najbolje je živali namestiti v notranje prostore, kjer bodo zaščitene pred zvočnim

in svetlobnim delovanjem eksplozivnih sredstev. Tako tudi preprečimo možnost pobega od hiše zaradi strahu in stresa, ki ga doživlja kot posledico negativnega vpliva delovanja pirotehničnih sredstev. Kadar v takih situacijah živali ne nudi mo zadostne pozornosti in zaščite, so posledice lahko še veliko hujše. Živali se lahko izgubijo, lahko jih povozi avto ali se jim zgodi kakšna podobna nesreča. V prazničnih dneh, k so pred nami, se jim torej še posebej posvečajmo, poskušamo jih zamotiti z igro, nežno glasbo, v nobenem primeru pa jih ne puščajmo same.

ŠE POSEBEJ PA NAPROŠAMO VSE LJUDI, NAJ SE V TEH PRAZNIČNIH DNEH ODPOVEDO UPORABI EKSPLOZIVNIH SREDSTEV. PRAZNUJMO V MIRU IN SPOKOJNOSTI - TEMU SO NAMREČ TI PRAZNIKI NAMENJENI.

Veseli nas, da boste naše nasvete upoštevali, živali pa vam bodo hvaležne!

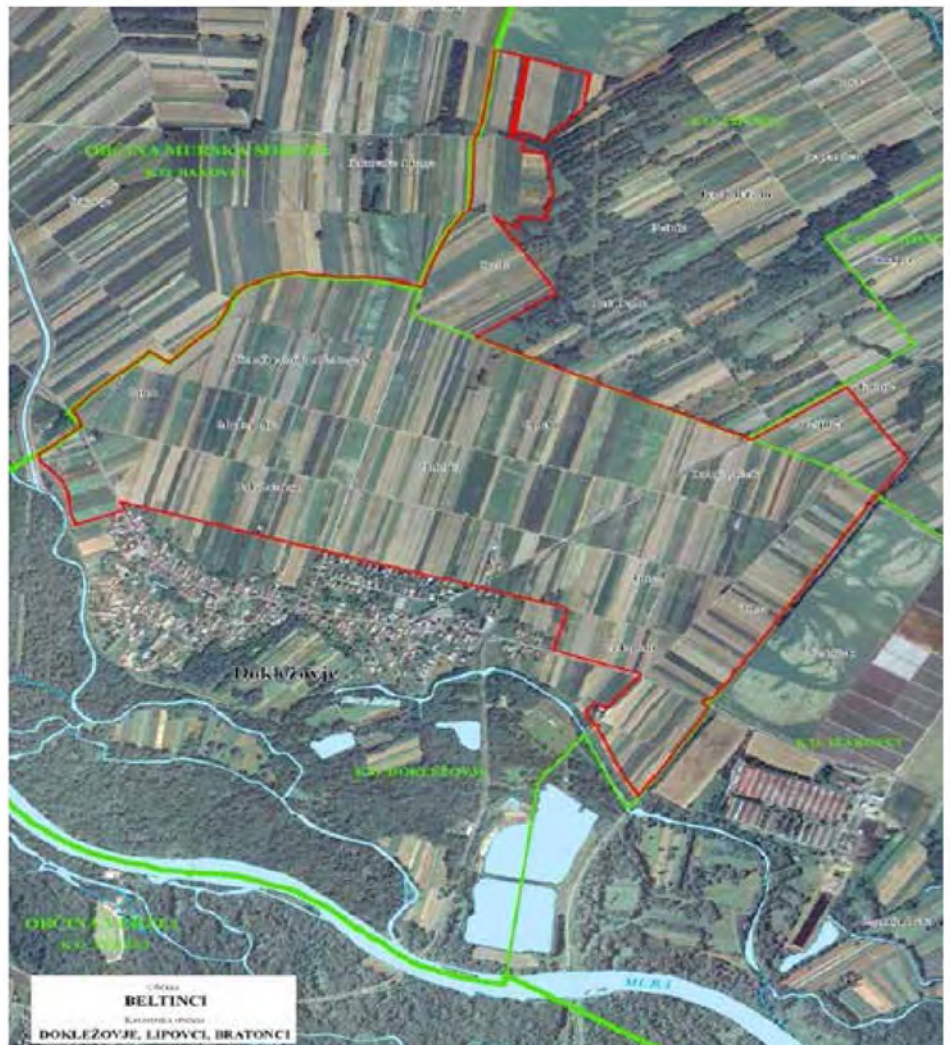
Društvo za zaščito živali Pomurja

Komasacija Dokležovje

Z namenom spodbujanja kmetijstva v občini in zagotavljanja optimalnih pogojev za kmetovanje, se je Občina Beltinci odločila, da bo na območju vasi Dokležovje izvedla komasacijo, s čimer bi se racionalizirala kmetijska proizvodnja. Projekt se izvaja ob podpori Ministrstva za kmetijstvo in okolje RS iz naslova Ukrepa 125 - Izboljšanje in razvoj infrastrukture, povezane z razvojem oziroma prilagoditvijo kmetijstva, predmet podpore št. 1: komasacije. Vrednost projekta je 326.260,02 EUR z DDV, izvajati pa se je začel v aprilu 2013 in se bo predvidoma zaključil 31. 5. 2015.

Komasacijsko območje Dokležovje obsega 262,8 ha kmetijskih zemljišč v k.o. Dokležovje, Bratonci in Lipovci, ki ga predstavlja 973 katastrskih parcel, katerih povprečna velikost znaša 0,2701 ha oz. 2701 m². V komasacijski postopek je vključenih 291 lastnikov kmetijskih zemljišč.

Aleksandra Godina

Energetska sanacija OŠ Beltinci, POŠ Melinci in vrtca Beltinci – enota Lipovci

Konec septembra smo pričeli z energetske sanacije OŠ Beltinci, POŠ Melinci in Vrtca Lipovci.

Ti objekti še niso bili energetske sanirani, saj smo v preteklosti reševali druge pereče težave, zaradi katerih pa smo bili »kaznovani« na prvem razpisu lansko leto. Namreč, tiste občine, ki smo skrbele za objekte in smo najnujnejše probleme (okna, kotlovnica) rešile, smo bile kaznovane, saj zaradi tega nismo imele dovolj prihrankov energije, ki je bila bistvena za točkovanje. Tako so bile nagrajene tiste občine, ki v objekte niso vložile nič. Po opozorilih so drugi razpis delno popravili, a so spet

izvzeli kotlovnice, tako da so vsi stroški, povezani s strojnimi inštalacijami, neupravičeni. Kljub temu smo pripravili dober projekt, s katerim bomo sanirali vse tri objekte. S tem projektom smo bili uspešni na MIP, ki je februarja objavilo razpis.

Občina Beltinci bo z energetske sanacije objektov dosegla višjo energetske učinkovitost objektov, prihrankov energije in manjši izpust toplogrednih plinov v ozračje. Sanira se 7.335 m² površin, prihrankov toplotne energije je 247 Mwh/leto in 1,07 Mwh/leto električne energije.

Doba vračanja nvesticije je 4,7 let.

Celotna vrednost investicije je 650.000,00 EUR, od katerih smo na MIP pridobili 420.000,00 EUR nepovratnih sredstev.

Izvajalec del je Dolinka z.o.o., ki je bila najugodnejši ponudnik na razpisu. Pogodbena vrednost del je 629.626,01 EUR.

Dela na POŠ Melinci in v Vrtcu Lipovci so končana, OŠ Beltinci pa bo zaradi slabih vremenskih razmer dokončana spomladi.

OŠ Beltinci

V okviru energetske sanacije so se izvajala naslednja dela:

OŠ Beltinci

- izdelava fasade
- izolacija strehe
- zamenjava stavbnega pohištva
- trmostatski ventili
- izolacija stropa telovadnice

POŠ Melinci

- izdelava fasade
- izolacija strehe
- vhodna vrata
- termostatski ventili

POŠ Melinci

Vrtec Lipovci

- izdelava fasade
- izolacija strehe
- termostatski ventili
- zamenjava stavbnega pohištva

Iztok Jerebic

40 let

aluvar

proizvodnja kovinskih izdelkov d.o.o.

Svetovanje – projektiranje – izdelava – montaža

Gančani 122/a, 9231 Beltinci
T: 00386 (0)2 542 22 96
F: 00386 (0)2 542 22 97
m: 00386 (0)31 509 909
e: Info@aluvar.si / www.aluvar.si

- Izdelava in montaža vseh vrst notranjih in zunanjih ograj
- Izdelava vhodnih dvoriščnih vrat
- Projektiranje in izdelava nadstreškov (terase, carport..)
- Izdelava pomožnih in industrijskih podestov
- Izdelava kovinskih izdelkov po naročilu (Alu/inoks/železo)

V letu 2014 vam želimo čim več izpolnjenih želja!

Sedemindvajseta redna seja Občinskega sveta Občine Beltinci

V petek, 25. oktobra 2013, je bila izvedena 27. redna seja Občinskega sveta Občine Beltinci. Dnevni red za to sejo je vseboval 12 točk.

Na 11. mesto dnevnega reda je bila dodatno uvrščena nova točka Podpora prizadevanjem za enakopravno obravnavanje vseh občin v Sloveniji, točka Imenovanje članov Sveta OŠ Beltinci – predstavnikov ustanoviteljice pa je bila pomaknjena na zadnje, 12. mesto dnevnega reda.

Pri AD 1 je Občinski svet Občine Beltinci sprejel zapisnik 26. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci in zapisnik 4. izredne seje Občinskega sveta Občine Beltinci. Pri tej točki je bila pregledana tudi realizacija sklepov prejšnjih sej. Ugotavlja se, da so bili vsi sklepi realizirani.

Pod AD 2 je bilo Občinskemu svetu Občine Beltinci predstavljeno Letno poročilo Regionalne razvojne agencije Mura Murska Sobota za leto 2012.

Pod AD 3 se je Občinski svet Občine Beltinci seznanil z Letnim poročilom RA Sinergije Moravske Toplice za leto 2012.

Pod AD 4 je bil sprejet Odlok o rebalansu proračuna Občine Beltinci za leto 2013. Proračun se je zmanjšal za približno 1,6 mio €. Glavni razlog znižanja prihodkov je zamujanje državnih razpisov oz. rokov, v katerih so udeleženci obveščeni o njihovih rezultatih, kar posledično pomeni prenos izvedbe in sofinanciranje v naslednje leto. Večina projektov, ki smo si jih zastavili s proračunom za leto 2013 in pridobili z evropskimi in državnimi sredstvi, pa je bila oz. bo realiziranih v letu 2013.

Občinski svet Občine Beltinci je pod

AD 5 sprejel dopolnitev Načrta razpolaganja z nepremičnim premoženjem Občine Beltinci.

Pod AD 6 je župan podal poročilo in obvestila o dogajanjih v občini od zadnje seje Občinskega sveta.

Člani in članica so svoja vprašanja, pobude in predloge dajali pod točko AD 7.

Občinski svet Občine Beltinci je pod točko AD 8 potrdil Odlok o načinu izvajanja obveznih občinskih gospodarskih javnih služb obdelave mešanih komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v 1. obravnavi.

Spremembe in dopolnitve Pravilnika o oddajanju zemljišč v lasti Občine Beltinci v najem (zakup) so bile sprejete pod točko AD 9. Sprejete spremembe in dopolnitve se nanašajo predvsem na uskladitev obstoječega pravilnika z veljavno zakonodajo s področja ravnanja s stvarnim premoženjem samoupravnih lokalnih skupnosti in na uskladitev letnih najemnin/zakupnin za kmetijsko rabo zemljišč v lasti Občine Beltinci s cenikom Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije.

Pod točko AD 10 je Občinski svet sprejel sklep o višini in številu štipendij Občine Beltinci v šolskem letu 2013/2014. Ta bo znašala 120,00 evrov/mesec. Razpiše se skupno 10 občinskih štipendij.

Občinski svet Občine Beltinci je pod AD 11 sprejel Sklep o podpori prizadevanjem za enakopravno obravnavanje vseh občin v Sloveniji.

Prav tako se je seznanil z Zapisnikom srečanja med Vlado RS in Mestno občino Ljubljana z dne 23. 07. 2013 in dopisom Skupnosti občin Slovenije in Združenja občin Slovenije z dne 24. 10.

2013 (sprejetimi sklepi vseslovenskega srečanja občin). Iz odločitev, ki so jih na tem srečanju sprejeli, je mogoče sklepati, da aktualna Vlada RS skrbi predvsem za dodatno prelivanje sredstev slovenskih davkoplačevalcev v sicer že danes najbogatejšo slovensko občino – MO Ljubljana. Nekateri njihovi sprejeti sklepi so sicer neproblematični, vmes pa je veliko spornih, posamezni so celo nezakoniti in protiustavni. Kakršnokoli izplačilo dodatnih sredstev že tako najbogatejši in z državnim centralizmom posebej privilegirani občini v sedanji skrajno zaostreni finančni situaciji lahko gre le na račun zmanjšanja sredstev za vse ostale lokalne skupnosti. Aktualna slovenska vlada namreč tudi že od samega začetka pripravlja in sprejema nekatere ukrepe, ki so še posebej škodljivi za manj razviti del države, obrtnike, mala in srednja podjetja in podeželje. S tem sklepom je Občinski svet tudi izrazil nasprotovanje davku na nepremičnine in spremembam zakonodaje, ki občinam zmanjšuje sredstva, saj se s tem postavlja v težek finančni položaj tako občane, kot tudi same občine. Zagotavljanje sorazmernosti in pravičnosti pri obravnavi lokalnih skupnosti s strani katerekoli Vlade RS in državnih organov nasploh je predpogoj za enakomernejši razvoj Slovenije in hkrati pomembna podlaga normalnega življenja državljanov in državljanov.

Pod zadnjo, AD 12 točko dnevnega reda je Občinski svet Občine Beltinci na podlagi izvedenih tajnih volitev imenoval 3 predstavnike Občine Beltinci v Svet zavoda OŠ Beltinci. Imenovani so bili: Bojan Filipič, Ižakovci 28/b, 9231 Beltinci, Bojan Vereš, Ižakovci 41/b, 9231 Beltinci in Željko Ritlop, Gančani 165, 9231 Beltinci. Mandat članov traja štiri leta.

*Tajništvo Občinske uprave,
Lilijana ŽIŽEK*

V Pomurju podelili priznanja za delovanje na področju turizma

Priznanje je v imenu Društva Dimek Beltinci prevzel predsednik Avgust Farkaš.

ČESTITAMO!

Hotel Diana je v četrtek, 21. 11. 2013, gostil 18. Srečanje turističnih delavcev Pomurja, ki ga je organizirala Pomurska turistična zveza. Slednja je tradicijo takega druženja po nekaj letih ponovno obudila. Prireditve s pričetkom ob 18.00 uri so se udeležili pomurski župani, predstavniki turističnih društev, zavodov za turizem, turističnega gospodarstva in vsi ostali, ki prispevajo k razvoju turizma v Pomurju.

Prireditve sta se udeležila pomembna predstavnika turizma in sicer mag. Marjan Hribar, generalni direktor Direktorata za turizem in internacionalizacijo na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo, in g. Peter Misja – predsednik Turistične zveze Slovenije, ki sta prisotne tudi nagovorila.

S prireditvijo se je zveza, ki beleži že 22. obletnico svojega obstoja, želela zahvaliti najzaslužnejšim posameznikom in organizacijam na področju turizma v Pomurju. Predsednica Pomurske turistične zveze, ga. Barbara Kolenc, je v svojem govoru izpostavila pomen turizma za razvoj Pomurja, predvsem kot priložnost za mlade, ki v trenutni situaciji težko vidijo možnosti za udejstvovanje v Pomurju.

Prireditve je povezovala Jasna Vučko, Tjaša Žalik je zapela pesem Gala Gjurina A me slišiš še in prekmursko Ne ouri, ne sejaj, Jure Jurinič pa je vnesel v prireditve nekaj pomurskega melosa z recitalom Miška Kranjca, Povest o dobrih ljudeh.

Pomurska turistična zveza je tradicionalno podelila pisna priznanja, plakete in kipec štokrlje tistim, ki so najbolj zaslužni za razvoj turizma v Pomurju. Gre za edinstvena in najvišja tovrstna priznanja na področju turizma v Pomurju. Pomurska turistična zveza je tako letos svojim članom poslala poziv za predloge priznanj, plaket in kipca štokrlje PTZ v skladu s Pravilnikom o podeljevanju pisnih priznanj, plaket in kipca štokrlje PTZ.

Plaketi in kipec štokrlje je ustvaril prleški umetnik Robert Jurak, ki je simboliko naše krajine vnesel v svoje umetniško delo. Podeljena štokrlja simbolizira štokrljo, ki je aktivna, hodi po panonskem polju in išče, tako kot vsak od nas v življenju nekaj išče. Tisti, ki iskano najde, lahko pusti v okolju poseben pečat.

Ob 50-letnici delovanja je prejel priznanje in zahvalo kolektiv Term 3000, saj s svojim trudom skrbijo, da

se turisti v našem kraju počutijo kar se da lepo. Priznanja so prejeli naslednji posamezniki oz. organizacije: **Društvo starodobnikov - ljubiteljev starih koles Dimek Beltinci**, Gostilna »Pri Lujzi« (Dobrovnik), Franc Ivanič (član TD Klopotec Kapela), Milan Košnik (član TD Cven), Silvo Potočnik (TD Stara Cesta), Jožef Rituper (predsednik KTŠD Pečarovci in ZKTD Puconci), Jasmina Sotovšek Passero (Čokoladnica Passero), Majda Šmid (Gostilna M, Gornja Radgona), Turistično rekreacijski center Zgornje Konjišče.

G. Misja je podelil dve plaketi, prvo Izletniško turistični kmetiji Roškar iz občine Gornja Radgona in drugo Katarini Štefanec iz Kulturno turističnega društva Puconci. Najvišjo nagrado na področju turizma, kipec štokrlje, je podelil mag. Marjan Hribar, prejel pa ga je g. Ernest Novak, predsednik Društva vinogradnikov Goriškega, ki svoje življenje v veliki meri posveča vinu, vinogradništvu in vinarjem.

Vir: Pomurska turistična zveza

Elica Horvat

Pomembna pridobitev za Beltince

O poznih srednjeveških Beltincih in o beltinskem gradu obstaja izredno malo slikovnega gradiva. Znana je slika knežje družine Gyika, ki je naslikana sedeča pred beltinskim gradom in prikazuje beltinski grad v dokaj realistični podobi z baročno poslikavo.

V knjigi, ki jo je izdal Anton Ernst Burckhard von Birckenstein, ki ima izredno dolg naslov, najdemo tudi veduto dvorca Beltinci. Gre pa za nadvojvodski priročnik za uporabo šestil in ravnila in je v bistvu osnovni učbenik za zemljemerstvo in podobne dejavnosti. V tej knjigi sta tudi dva bakrotiska, ki predstavljata grad Lendavo in dvorec Beltinci in sicer sta obe fotografiji iz leta 1686. Bakrotiska sicer nista signirana, je pa za te knjige izdelal bakrotiske Matthias Greischer, kot bakrotorezec pa je naveden grafik Justus van der Nypoort. Oba sta delala tudi za Valvasorja. Na Dunaju sta se srečala z G. M. Vischerjem, pozneje pa delala celo za kneza Esterhazija. Omenjeno knjigo, ki je bila izdana sedemkrat, je imela tudi

Licejska biblioteka v Ljubljani, nekaj knjig pa je naprodaj po raznih antikvariatih. V knjigi Petra Šraja o zgodovini Beltincev je natisnjena podobna slika, ki pa je kopija omenjenega bakrotiska in ga je izdelal grof Keglevich, mož Clare Zichy.

V letošnjem decembru je g. Ludvik Penhofer, ki se ukvarja z zbiranjem starih fotografij Beltincev, zasledil po internetu, da prodajajo dva bakrotiska z veduto beltinskega gradu v nekem budimpeštanskem antikvariatu. Z novico je prišel k dr. Nikolaju Szepessyju, ki se je zavedal pomembnosti obeh bakrotiskov za Beltince, zato je s pomočjo g. Penhoferja in preko posrednikov odkupil oba bakrotiska. Pri omenjenih dveh bakrotiskih, ki sta bila pozneje kolorirana, gre za bakrotiska iz dveh različnih knjig. Eden je odtisnjen na kakovostnejšem in debelejšem papirju in so obrisi zelo jasni, tako da lahko domnevamo, da izvira iz prve izdaje knjige. Drugi primerek datira verjetno

Ponosni lastnik dveh bakrotiskov Grad Beltinci, dr. Nikolaj Szepessy, velikost matrice: 17,2 x 11,2 cm

iz poznejše izdaje, ker je natisnjen na manj kakovostnem papirju in tudi odtisi niso tako jasni.

Elica Horvat

Spodbujanje ustvarjalnosti

V mesecu oktobru 2013 se je 23 učencev 5. in 6. razreda OŠ Beltinci udeležilo tridnevnega tabora **Tehnike za spodbujanje ustvarjalnosti** v Mladinskem domu Hodoš. Tabor je vodil mag. Darko Hederih, z glasbeno delavnico pa je vsebino tabora popestril tudi g. Tomaž Rauch, prof. glasbe.

Učenci so se učili različnih tehnik, katerih namen je bilo spodbujanje ustvarjalnega mišljenja in delovanja. Preizkušali so se v kvizih, pripravili so tudi referat in ga predstavili. Prav tako so bili učenci zadolženi za pripravo obrokov in vzdrževanje čistoče.

Učenci so bili zadovoljni tudi s spremljevalnimi dejavnostmi. Skupaj z mentoricama, Angelo Svenšek in Vesno Turičnik so obiskali Mali raj v Dolencih, Etnološko vas v Kruplivniku in Hodoško jezero.

Vesna Turičnik

Učenci so ustvarjali tudi v glasbeni delavnici

Dialekta tudi na OŠ Beltinci

Umetnik Vlado Poredoš med svojim glasbeno literarnim nastopom

Od 24. do 26. 10. 2013 se je v Veliki Polani na domačiji pisatelja Miška Kranjca odvijal 4. festival slovenske narečne književnosti Dialekta, ki povezuje ustvarjalce in poustvarjalce slovenske narečne besede ter strokovnjake, ki se ukvarjajo z narečnostjo. Program festivala vključuje tudi obiske narečnih ustvarjalcev na osnovnih šolah. Veseli smo, da je šolsko knjižnico v petek, 24. 10. 2013, obiskal Vlado Poredoš, ki živi v Zagorju in se rad vrača v rodne Beltince, vsestranski kulturni ustvarjalec. Učenci so uživali v spoznavanju ustvarjanja v "knapovskem" in prekmurskem narečju.

*Cvetka Rengeo,
knjižničarka OŠ Beltinci*

21. tabor Žabec v mesecu oktobru na OŠ Bakovci

V mesecu juniju 2013 smo na bakovski osnovni šoli izpeljali jubilejni 20. tabor Žabec.

Dvajset let je dolga doba ... Prva misel, ki me prevzame je, da v obdobju mojega osnovnega šolanja nismo imeli toliko odprtih priložnosti in možnosti, da bi lahko sodelovali na taborih. Sedaj je drugače ... Prišla sem na bakovsko osnovno šolo in kot učiteljica biologije in kemije postala odgovorna za aktivnosti, vezane na tabor Žabec.

Zares veliko je bilo opravljenega in začetega dela pred tem časom. Razmišljanje, kako zavzeti so morali biti organizatorji, mentorji in ostali sodelujoči, ki so peljali različne vsebine z udeleženci na tako pestre in zanimive načine. V ozadju je sigurno močna nit stkanih idej, znanj,

dogovorov, dela, odličnih dogodivščin in združenih moči ter volje vseh strokovnih sodelavcev, ki so se vključevali.

Ob pregledu vseh biltenov taborov Žabec, ki so se zvrstili v teh letih, vidimo posebno pestrost in različno miselnost kreatorjev taborov, na koncu pa tudi ustvarjalnost in raziskovalno delo udeležencev.

Okolje v povezavi z zdravjem, Šport in ekologija, Voda je vir življenja, Zelišča, Zdrava prehrana, Koruza, Vrednote in mladi, Čebele in kultura, Odpadki, Gozd - pljuča planeta, Pleveli okrog nas, Živeti z naravo in v njej preživeti, Jaz + Narava = Ekologija, Mala grafična delavnica... vse to so vsebine, ki smo jih že spoznavali in so doprinesle k razmišljanju in navdihu za naprej. Nekatere so bile zelo

dobro sprejete pri udeležencih, zato smo jih vsebinsko nadgradili in ponovili.

V današnjih dneh se mi zdi kar izziv najti dejavnost = aktivnost, ki pritegne večino osnovnošolcev po pouku, da sodelujejo na taborih.

Število udeležencev na taborih Žabec je bilo v preteklosti večje in tudi kraji, iz katerih so prihajali, so bili bolj pestri. Dolga leta je bil tabor Žabec mednarodni tabor, kjer so prihajali udeleženci tudi iz sosednjih držav.

Čas se je spremenil, razlogi za udeležbo pa so različni...

Pa vendarle, da jih je kljub vsemu bilo toliko in da na bakovski šoli še vedno vztrajamo, sta zaslužna bivši ravnatelj, g. Janko Rožman, in zdajšnja ravnateljica, ga. Vanda Sobočan, ki imata posluš in željo za tovrstne aktivnosti.

Naj se na tem mestu zahvalim vsem sodelujočim.

V mesecu oktobru smo tako izpeljali že 21. tabor Žabec.

Vsak tabor je nov izziv in treba ga je sprejeti odprtih rok. Velja, da se celo življenje učimo in dovolimo si, da nas kaj novega naučijo izkušnje in prihajajoči mladi rodovi, ki se bodo udeleževali tabora Žabec.

Kot vodilo za naslednjih 20 let pa naj bo misel 20. tabora Žabec »Začutimo žvižg vetra med vejami«, vsakič znova in kar naprej....

Alenka Mujdrica Rožman, prof.

Udeleženci enega izmed "Žabcev"

Pajanje krüja pri lovski kočì

Vzgojni tim in člani Sveta staršev vrtca Sonček Dokležovje smo ob svetovnem dnevu hoje organizirali pohod. Starši, babice in dedki smo se skupaj z otroki odpravili do lovske kočè. Z željo po druženju in zabavi smo se podali na pot, kjer nam je vseskozi družbo delal veter. Rekreativna v medgeneracijskem vzdušju je lepo popestrila sredino popoldne, ki smo ga na cilju ob treh tabornih og-

njih začinili z okusno prekmursko specialiteto »pajanin krüjon z zabilon.« Bilo je res nepozabno! Ob tej priliki bi se radi zahvalili lovsem Lovske družine Dokležovje, ki so nam prijazno odstopili kočò, da smo se lahko okrepčali. Upamo, da bomo kaj podobnega v kratkem spet ponovili.

Vzgojni tim in člani Sveta staršev Dokležovje

Po pohodu je pajani krüj zelo prijaj

Ponosni dijaki 3. A Biotehniške šole Rakičan

V lanskem šolskem letu smo si z dijaki 2. A Biotehniške šole Rakičan, smer kmetijsko-podjetniški tehnik, v okviru predmeta biologija omislili projekt »Bivališča za živali«.

Skupaj smo se pogovorili o ideji, načrtovanju in sami izvedbi. Dijaki so samostojno poiskali načrte za izdelavo valilnic, netopirnic, bivališč za divje čebele in krmilnic. Izdelana »bivališča« so prinesli v šolo.

Kmalu je bilo šest valilnic nameščenih v bližnji okolici šole na deblih med vejami lipe, javorja, bukve in ginka. V mesecu aprilu in maju 2013 smo vsake toliko nemoteno opazovali, ali bo od kje kaj priletelo, odletelo..., nismo pa želeli motiti morebitnega življenja v valilnicah. S strokovno pomočjo smo določili vrste ptic, ki so priletavale k valilnicam.

Okolica Biotehniške šole Rakičan je res zmeraj skrbno urejena in drevesa z grmi kar čakajo na življenje med vejami. Ravnatelj šole, g. Štefan Smodiš, poudarja pomen urejene in lepe okolice, ki je ponos dijakom, strokovnim delavcem in tudi obiskovalcem šole.

Spet je zazvonil šolski zvonec septembra 2013, mi pa smo v eni izmed raziskovalnih ur biologije z dijaki zdajšnjega 3. A pregledali valilnice. Srečni, zadovoljni in ponosni so bili naši obrazi, ko smo ugotovili, da je pet od šestih valilnic napoljenih. Vsebina v njih (vejice, listi, posušene travne bilke, tudi plastični deli vrvic, »kakci,...«), vse to je pričalo o skrbnem delu ptic pevk. Koliko truda in energije morajo vložiti, ko-

Dijaki 3.a se z bivališči za plavčke, vrabčke, šmarnice in stržke

likokrat vzleteti ter spet prileteti, da se lahko nadaljuje življenje njihove vrste! S ponosom lahko rečemo, da nam je uspelo pripraviti primerna bivališča plavčkom, vrabčkom, šmarnicam in stržku.

Žal so zaenkrat ostala prazna bivališča za divje čebele. Potrebno bo preučiti pomen velikosti luknjic in postavitev

teh bivališč. Netopirnice bodo dobile svoj prostor kmalu, verjetno pod tramom šolskih delavnic.

Vsekakor pa bomo v prihajajočih mrzlih dneh z veseljem začeli trositi semena v krmilnice, kjer bomo tokrat ptice opazovali v drugačni vlogi kot spomladi.

Alenka Mujdrica Rožman, prof.

Obisk dedkov in babic na POŠ Dokležovje

Z babicami in dedki smo obiskali potujočo knjižnico

V torek, 19. 11. 2013, smo na šoli organizirali sedaj že tradicionalno srečanje dedkov in babic. Letošnja tema srečanja je bila BERIVA SKUPAJ. Z njo hočemo spodbujati branje v družinah, uvesti

dnevnik družinskega branja in spodbuditi krajanje, da obiščejo potujočo knjižnico. Trudimo se, da bi se bralna pismenost dvignila tudi pri nas. Ta dan so po kratkem kulturnem programu učen-

ci s svojimi dedki in babicami obiskali potujočo knjižnico. Tudi dedki in babice so si izbrali knjige, saj potujoča knjižnica ponuja tudi literaturo za odrasle. Nato so skupaj ustvarjali v delavnicah. Prvošolci in drugošolci so izdelali bralno ravnice, tretješolci in četrtošolci pa so se lotili likovnega poustvarjanja – ilustracije pesmi ali pravljice. Vodil jih je učitelj Anton Buzeti, ki jim je pokazal in povedal, kako nastajajo njegove ilustracije. Bil je to prijeten dan za vse. Veseli so bili naši učenci in kar žareli so njihovi dedki in babice. Tako smo povezali modrost z mladostno močjo in spretnostjo. Nastali so lepi izdelki. Na koncu pa smo si obljubili, da se prihodnje leto spet srečamo.

Metka Behek

Miren božič, poln čudovitih trenutkov

in srečno novo leto 2014

vam želi

TILIA

041 515 976

Štefana Kovača 3, Beltinci

www.tilia-print.com

print

- tisk in vezenje na tekstil
- plakati, transparenti, table
- kartonska embalaža
- tiskovine
- štopiljke
- vezava diplomskih nalog

Tradicionalni slovenski zajtrk v vrtcu Beltinci

V Vrtcu Beltinci izvajamo projekt *Tradicionalni slovenski zajtrk* že tretje leto zapored, to pomeni, da smo vanj vključeni od začetka. Pred tem smo sodelovali s čebelarji in otrokom pripravili zajtrk, ki je vključeval med, darilo čebelarjev Čebelarškega društva Beltinci. Tradicionalni slovenski zajtrk je v letošnjem letu potekal v petek, 15. novembra, torej na tretji petek v novembru, ki je razglašen za dan slovenske hrane.

S svojo prisotnostjo so nas v enoti Beltinci prijetno presenetili tudi župan Občine Beltinci dr. Matej Gomboši, veterinarica mag. Lidija Matavž, predsednik ČD Beltinci g. Štefan Šemen ter praporščak ČD Beltinci g. Huskič. Z ravnateljico Martino Vidonja so se udeležili tradicionalnega slovenskega zajtrka. V ostalih enotah vrtca pa so nas obiskali člani Čebelarškega društva Beltinci, ki so otrokom predstavili svoje delo in pripomočke ter povedali veliko zanimivosti o čebelah in pridobivanju medu. Ni manjkalo tudi petja in igranja na harmoniko.

Strokovni delavci vrtca so otrokom predstavili različne vrste medu, ki so jih otroci tudi okušali. Tako so spoznali razlike v barvi, okusu in strukturi med akacijevim, cvetličnim, lipovim, gozdnim, kostanjevim in hojinim medom.

Namen projekta *Tradicionalni slovenski zajtrk* in dneva slovenske hrane je spodbujanje lokalne samooskrbe s kakovostno hrano iz lokalnega okolja. V Navodilih za izvedbo tradicionalnega slovenskega zajtrka v letu 2013, ki jih je izdalo Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, je zapisano, da je namen projekta izobraževati, obveščati in ozaveščati otroke in šolajočo mladino, vzporedno v določenem obsegu

Malčkom je tradicionalni slovenski zajtrk zelo teknil

tudi širšo javnost, o pomenu zajtrka v okviru prehranjevalnih navad, pomenu in prednostih lokalno pridelanih živil slovenskega porekla oziroma živil, ki so pridelana oziroma predelana v Sloveniji, pomenu kmetijske dejavnosti in čebelarstva za pridelavo, okolje, gospodarske dejavnosti in za širše okolje, o pravilnem ravnanju z odpadki, ki nastajajo pri vsakodnevnih dejavnostih ter racionalnem ravnanju z embalažo. Pomembno je tudi splošno ozaveščanje mladine o pomenu zdravega načina življenja, vključno s pomenom gibanja in izvajanja športnih aktivnosti.

Otrokom in delavcem Vrtca Beltinci smo letos, tako kot že lansko šolsko leto, za zajtrk ponudili **MASLO, MED, KRUH, MLEKO** in ekološko **JABOLKO**.

Kakor lansko leto, smo se v vrtcu tudi letos odločili, da otrokom ponudimo kruh z maslom in medom ter mleko, ki nam ga je dostavil lokalni kmet g. Stanko Glavač. Otroci so z zanimivostjo opazovali, kako se na mleku ustvarja "mezdra". Poleg tega smo pri sadni malici otrokom ponudili ekološko jabolko sorte topas.

Ob tej priložnosti se za dolgoletno sodelovanje lepo zahvaljujemo članom ČD Beltinci, še posebej predsedniku, g. Štefanu Šemnu.

*Gregor Zver,
organizator prehrane
in ZHR v Vrtcu Beltinci*

Pečen kruh iz domače krušne peči

Teto opazujemo pri delu

Otroci iz vrtca »SONČEK« v Dokležovju smo skupaj z vzgojiteljicami obiskali Enejevo teto Marico, ki nam je pokazala, kako se je nekoč in se lahko tudi še danes peče kruh.

Takšen način peke kruha marsikateri od otrok še nikoli ni videl. Teta Marica nam je pokazala, iz kakšne moke je kruh, kako se zamesi testo, kakšen je domač kvas, pa tudi, kako dolgo mora testo vzhajati, da se potem lahko da kruh v peč in se peče.

Ker pa se kruh peče počasi in dolgo, nismo mogli počakati, da bi ga poskusili. Smo se ga pa razveselili naslednji dan, ko nam ga je Enej prinesel v vrtec.

Gordana Sobočan

»Pozdravljena babica, pozdravljen dedek, želimo vam...«

S temi besedami se je začel večerni program ene izmed novembrskih prireditev v Vrtcu Beltinci, enota Bibe Beltinci. In kaj si mislite vi? Kaj si želiyo vnuki? Želijo pokazati, kako imajo radi svoje babice in dedke in kaj so se novega naučili. In kako nekomu pokazati, da ga imaš rad? In koliko ti to pomeni? To ni tako lahko, ne glede na to, če si star 4 ali 40 let. Babice in dedki se strinjajo, da nasmeh njihovih vnukov pomeni več kot tisoč besed ali dejanj. Kljub temu so malčki skupine 4-6 let pripravili nastop

prav zanje. Po nenapisanem pravilu našega vrtca so na začetku zapeli himno vrtca. V nadaljevanju so zapeli pesmice, ki so se jih naučili v zadnjem času prav za to priložnost. Nestrpno so čakali, da zapojejo tudi pesmico »Dedek in babica«. S pomočjo svojih vzgojiteljic so se naučili in izvedli tudi nekaj plesnih točk. Prijetno vzdušje prireditve je popestril zvok harmonike Teninega dedka. Venček narodnih je opogumil babice in dedke, da so tudi oni zaplesali. Tako sta zaplesali dve generacije hkrati.

Po plesu je sledila predstavitev vsebine slikanice »Recept za ljubezen« (M. Podgoršek), ki se glasi:

- dva poljuba na dan,
- dva objema na dan,
- dvakrat reci: rad te imam.

Po predstavitvi so vnuki priporočali uporabo tega zdravila svojim babicam in dedkom, pa tudi vsem vam, ker tako zdravilo prežene vsako bolezen in skrb. Sledila so darila, ki so jih za svoje babice in dedke izdelali vnuki. Darila so bila slike in opisi svojih babic in dedkov. Le ti so prejeto radovedno prebirali in spoznali, kakšne jih vidijo vnuki.

Na koncu smo se vsi skupaj posladkali in pokramljali ter s prijetnimi občutki odšli domov: malčki veseli in razigrani v objemu svojih babic in dedkov, babice in dedki pa ponosni na svoje vnuke, vzgojiteljice pa zadovoljne, ker je srečanje lepo uspelo.

*Zdenka Mujić,
Vrtec Beltinci*

Babicam in dedkom smo z ljubeznijo zapeli in zaplesali

Zaključna konferenca projekta CVŽU Pomurje

center
vseživljenjskega
učenja
Pomurje

S sloganom *Bogato znanje za življenjske sanje* se je v letu 2008 začel projekt CVŽU Pomurje in se na zaključni konferenci, ki je bila 22. novembra 2013, zaključil z mislijo *Fčenje nema začetka, nej končetka, tak je kak Mújra. V okviru tega projekta je delovalo Svetovalno središče Murska Sobota tudi na dislokaciji v Beltincih.*

Konferenca je lepo uspela: odprl jo je *Anton Štihec*, župan Mestne občine Murska Sobota, *mag. Katja Dovžak* z MIZŠ je zbranim predstavila vlogo CVŽU danes in poglede na izobraževanje odraslih v prihodnji perspektivi, *Alenka Kučan*, direktorica Ljudske univerze Murska Sobota (LUMS) in vodja projekta pa je udeležencem nanizala rezultate projekta *Center vseživljenjskega učenja Pomurje – CVŽU Pomurje*. *Mag. Tanja Vilič Klenovšek*, vodja Središča za svetovanje

Udeleženci zaključne konference CVŽU Pomurje

in vrednotenje na ACS, je predstavila vloga svetovalnih središč ISIO pri uresničevanju ciljev izobraževanja in učenja odraslih.

Nosilec projekta, katerega osnovni namen je bil vključiti čim več ljudi v različne oblike vseživljenjskega učenja, s posebnim poudarkom na neformalnem učenju in uporabi računalniške IKT tehnologije, je bil LUMS. Sodelovalo pa je še šest partnerjev (LU Gornja Radgona, LU Lendava, Razvojni center Murska Sobota, Območna obrtno-podjetniška zbornica Murska Sobota, Razvojna agencija Sinergija in ŠIM Ljutomer) in nekateri od njih so na konferenci predstavili svoje dejavnosti v projektu.

Konferenco so popestrili skupina Ethnotrip s svojim nastopom, priložnostna razstava fotografij in objav v pisnih medijih, katere avtorja sta bila *Mihaela Flisar* in *Dejan Dravec*, ter projekciji filma avtorja *Tomaža Lapošija* z naslovom *ISIO – Svetovanje v Pomurju in PoMoč*.

Iz vseh prispevkov in kasnejših pogovorov je velo enotno mnenje, da pomurska regija potrebuje projekt za spodbujanje vseživljenjskega učenja, povezovanje partnerjev, skupne dejavnosti pri učenju in izobraževanju, skupno promocijo in možnosti informiranja in svetovanja. Še posebej pa je pomembno, da so te dejavnosti za uporabnike brezplačne, zaupne in dostopne. Pričakujemo, da bodo take ostale tudi v prihodnje za vse in tudi za občane Občine Beltinci.

Alojz Sraka,
vodja Svetovalnega središča
Murska Sobota

Dejavnost ISIO – informiranje in svetovanje v izobraževanju odraslih se izvaja v okviru projekta Centra vseživljenjskega učenja Pomurje. Dejavnost je financirana iz sredstev Evropskega socialnega sklada (85%) in Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (15%).

Praznični december v Domu Janka Škrabana

Stanovalci so se razveselili obiska Svetega Miklavža in njegovega spremstva

Bleščeče lučke, okrašene izložbe ter oglasi z božičnimi napevi nas že lep čas pred veselim decembrom vabijo, da se prepustimo čarom najlepšega časa v letu. K sreči smo se tega že malo navadili in zdi se mi, da se počasi vračamo

nazaj k tistemu prvotnemu praznovanju praznikov. Takega praznovanja se stanovalci v Domu Janka Škrabana v Beltincih še posebej dobro spominjajo in radi delijo spomine z nami, nekoliko mlajšimi.

Nekaterih njihovih pričevanj si danes v sodobnem potrošniškem svetu sploh ne moremo predstavljati. Skromnost, čas in medsebojno spoštovanje so vrline, ki so trajnostno bogatile ljudi in njihove medsebojne odnose, hkrati pa je nanje in na pretekle dogodke ostal lep spomin.

V Domu Janka Škrabana se po svojih močeh trudimo, da našim stanovalcem in zaposlenim čim bolj približamo prazničnost veselega decembra, hkrati pa smo zelo veseli, da so ga pripravljeni podeliti z nami. Pripravili smo različne tematske delavnice, ki so zelo dobro obiskane. Zadovoljstvo in pripadnost se tukaj ne merita v produktih in učinkovitosti; dovolj je le nasmeh in topel stisk dlani.

Letošnje božično drevo bomo okrasili izključno z medenjaki, ki smo jih spekli in okrasili sami v delavnici peke peciva. Z vzglavniki lupin ajdove kaše in okraske smo sodelovali na dobrodelnem bazarju Karitas Beltinci, pletli pa smo tudi adventne venčke. Z veliko vnemo smo izdelovali praznične voščilnice in izdelali jaslice. Z našimi jaslicami tudi letos sodelujemo na razstavi Božična Prlekija, ki je na ogled v Veržeu. Obiskal nas je tudi Miklavž in nas razveselil z darili. Še posebej pa smo bili veseli prostovoljcev Društva upokojencev Beltinci in njihovega podmladka za pripravljen kulturno umetniški program.

Toliko aktivnosti, pa še polovica meseca ni za nami! V prihodnjih dneh se veselimo božičnega kviza Miselni orehi, postavljanja domskih jaslic in krašenja božičnih dreves. Praznovali bomo tudi z decembrskimi slavljenji, pričakali predstavnik občine, raznih društev in Karitasa, veseli bomo prostovoljcev in še se bo kaj našlo. In tudi letos se bo zgodilo silvestrovanje, prireditve s kulturno zabavnim programom, velikim ognjemtom in nepozabno kulinarčno pogostitvijo. Osrečujejo nas dogodki prazničnega meseca, pa vendar se najbolj veselimo naših najbližjih, prijateljev in znancev, ki nam bodo v prihajajočih dneh najbolj polepšali praznike.

Dobrodošli pri nas!

Mario Šilec

KOLEDARJI DRUŠTVA ZA ZAŠČITO ŽIVALI POMURJA 2014

ŽIVALI PREDSTAVLJENE NA KOLEDARJIH, SMO NAŠLI POŠKODOVANE, BOLNE IN ZANEMARJENE.

ČLANI DRUŠTVA SMO POSKRBELI, DA SO SE POZDRAVILE IN POMAGALI SMO JIM POISKATI TUDI NOVE DOMOVE.

Z DONACIJO ZA KOLEDAR BOSTE OMOGOČILI, DA BOMO LAHKO POMAGALI ŠE NAPREJ.

Naročila sprejemamo:

- na mail: INFO@DZZPOMURJA.SI
 - na tel. št. 070 / 879 212
 - po pošti: DRUŠTVO ZA ZAŠČITO ŽIVALI
Trg zmage 8, 9000 Murska Sobota
- ŽIVALI VAM BODO HVALEŽNE!

Minimalni znesek donacije:

Namizni koledar

7 EUR

Stenski koledar

10 EUR

Stenski koledar - plakat

3,5 EUR

Vestičke iz KO Zveze za ohranjanje vrednot NOB Beltinci

Bliža se konec leta in potrebno je položiti račune o našem delu.

Društvo je v celoti izpolnilo svoj letni program, še več, letos smo po dolgotletnem premoru pripravili lepo obiskan in izveden VEČER DOMOLJUBNE POEZIJE. Pesmi je izbral gospod Milan Zrinski, izvedla pa recitacijska skupina KUD Beltinci v sestavi: Boštjan Rous, Barbara Ren Rous, Zlatka Horvat, Simona Cizar, Avgust Farkaš, Milan Zrinski in Lizika Zadravec. V programu so sodelovale tudi domače ljudske pevke Večernice.

Pri spomeniku narodnemu heroju ŠTEFANU KOVAČU MARKU smo postavili majhno ograjo, saj se je dogajalo, da okolico spomenika demolirajo s traktorji.

17. oktobra smo ugotovili, da je spominsko znamenje in spominsko drevo lipa v celoti oskrunjeno z rdečo barvo. Grozljivo za današnji čas, ko niti mrtvi nimajo miru. Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem dobro mislečim ljudem, ki ste nam osebno izrazili svoje nestrinjanje z dejanjem »junakov«, ki pod okriljem noči opravljajo takšna dejanja.

Nespoštljiv odnos neznancev do pokojnega intelektualca

Pri spomeniku smo opravili tudi krajšo proslavo z nagovorom predsednice in s kulturnim programom. Nastopile so ljudske pevke iz Dokležovja, članica društva mladih je recitala pesem Samo milijon nas je, Bojan Zadravec in Lizika Zadravec pa sva recitala pesem Mateja Bora Črni možje. Položili smo

tudi venec in prižgali svečo.

Prav tako smo opravili spominski pohod po poti Đemsove čete, letos le od Beltincev do Gančanov, saj nam naša leta daljšega pohoda ne omogočajo več.

*Lizika Zadravec,
predsednica društva*

2. zabavne igre ob zaključku počitnic

Kulturno-turistično društvo Dokležovje je v soboto, 7. septembra 2013, priredilo 2. zabavne igre ob zaključku počitnic. V igrah, ki so bile športno in zabavno obarvane, je sodelovalo šest ekip. Te je sestavljalo 5 članov, med njimi pa sta morala biti najmanj dva otroka. Ekipe so se pomerile v devetih igrah: v vožnji samokolnice, timski harmoniji, štafetni igri z žogo, skakanju s skokicami, v ribolovu, skakanju v škatli, slalomu, gasilski cevi in metu žogice. Tekmovalo se je na čas, v nekaterih igrah pa so morale ekipe doseči največje število točk. Zabavne igre so minile v sproščenem, manj pa v tekmovalnem duhu. Prvega mesta na zabavnih igrah so se razveselili člani ekipe Tigri, druge so bile Winxice. Odločitev za tretje mesto pa je bila

znana šele po vlečenju vrvi, saj sta imeli dve ekipi po devetih igrah enako število točk. Tako je tretje mesto osvojila ekipa Metuljčice. Po končanih igrah je sledilo druženje ob hrani in pijači. Vsi tekmovalci in gledalci so bili navdušeni. Izra-

zili so željo, da se drugo leto ponovno srečamo in dodamo še kakšno novost.

*Ines Baler,
članica KTD Dokležovje*

Zaključek počitnic je lahko tudi zabaven

Trganje in lüjpanje kukorce po stari navadi

Nad tem skoraj pozabljenim opravilom so bili najbolj navdušeni otroci

Turistično društvo "SODAR" Gančani je letos pripravilo prireditev *Trganje in lüjpanje kukorce na stari način*.

Za razliko od prejšnjih smo jo letos izpeljali v enem dnevu. Najprej smo se odpravili na njivo trgat koruzo. Zbralo se je veliko število trgačev. Med tr-

ganjem smo se med postanki malo okrepčali in kakšno veselo dorekli. Ko smo s trganjem končali, smo koruzo odpeljali na za to pripravljeno mesto. Letos smo prireditev načrtovali pri novih članih, to je pri družini Rosič. Na domačiji imajo idiličen prostor, ki smo

mu некоč rekli "gümna". Tu smo lahko nasipali natrgano koruzo na velik kup, okrog katerega smo postavili klopi pa tudi buče, na katerih so sedeli otroci.

Ko se je zvečerilo, so prihajali lüjpači, ki jih je bilo zelo veliko. Za vesel in s pesmijo obarvan večer so poskrbeli pevci domačega moškega pevskega zbora. Med lüjpanjem so bili najbolj navdušeni otroci, ki so podajali, brcali koruzo iz kupa in se kotalili po bilju. Nekateri odrasli so to opravilo videli prvič in so bili prav tako navdušeni.

Ob takem dogodku imamo vedno tudi krst za nove člane. Letos so se nam pridružili kar trije. Krstili smo jih tako, da smo jim za obleko nabasali bilje, na glavo dali "mujceke" koruznih storžev in nanje povezili klobuk oz. kapo.

Po končanem delu smo gümlo počistili in jo pripravili za pogostitev in ples. Gospodar in gospodinja sta nas pogostila z domačimi vrtanki in krapci. Peli smo, si povedali še kakšen vic, potem pa se počasi odpravili domov z mislijo, da se drugo leto spet srečamo.

Iskrena hvala družini Rosič za prostor in pogostitev.

Zdenka Puhan

Predsednica TD "SODAR" Gančani

Ekскурzija v Italijo

Nad izletom v Italijo smo bili vsi navdušeni

Po več ugibanjih in različnih mnenjih se je naše turistično društvo Sodar odločilo, da bomo letos obiskali in si ogledali kraje na zahodni strani naše meje. Izbrali smo italijansko obalo. Zgodaj zjutraj smo se z avtobusom odpeljali v Trst, za katerega so naši predniki upali, da bo ostal naš, a žal temu ni tako in je v tujih rokah. Tu smo si ogledali del mesta,

marino, kjer se zasidrajo velike in male ladje, ki po svetu prevažajo različne tovore in potnike. Po ogledu smo se odpeljali z avtobusom do Gradeža, kjer smo si ogledali več zgodovinskih spomenikov, cerkva, zvonikov. Po ogledu mesta smo se z ladjo po mirnem morju popeljali do otoka Barbana, na katerem stoji prečudovita cerkev in samostan, okrog njiju

pa je lepo urejen park. Ta nas je s svojo lepoto, cvetjem in mogočnimi drevesi navdušil, saj daje poseben čar celemu otoku. Ganjeni nad to naravno lepoto smo se z ladjo vrnili nazaj in od tam krenili še na našo zadnjo točko ogleda, duhovni Oglej. Tudi tukaj ne manjka lepote narave in dela pridnih rok. Ogledali smo si mogočni zvonik, ki se sicer seseda na eno stran, kar pa s prostim očesom ne opaziš. Zraven je veličastna cerkev, a zaradi maše nismo mogli videti vsega, kar bi želeli. Na drugem koncu je velik osmerokotni krstilnik, v katerem so včasih krstili odrasle osebe. Ogledali smo si tudi izvir reke Pad, ki baje teče nekaj kilometrov, nato pa ponikne, kot nekatere reke pri nas.

Naša ekskurzija se je počasi iztekla h koncu, treba se je bilo posloviti od vseh vidnih lepot in se vrniti proti domovini. Upam, da nam je to doživetje ostalo vsem skupaj v prelepem spominu.

Rozalija Zadavec

Soteska Čepa

Planinci, člani Pododbora Beltinci, ki deluje pod okriljem PD Matica Murska Sobota, smo se 7. 7. 2013 odpravili na turo na avstrijsko Koroško. Naš cilj je bila slikovita soteska Čepa – *Tscheppaschlucht*.

Na pot smo se podali ob peti uri zjutraj. Naša odločitev za to pot je bila pogumna, saj je bilo jutro oblačno in deževno. Napovedana vremenska napoved za popoldne je bila boljša, zato nismo izgubili upanja. Avtobus s 43 potniki nas je iz Beltincev odpeljal skozi Maribor do Mute, kjer smo opravili zajtrk in spili jutranjo kavo. Državno mejo smo prestopili v Dravogradu, nato pa smo se po avstrijski Koroški odpeljali skozi Celovec proti svojemu cilju. Na avtobusu smo se seznanili z zgodovino in značilnostmi Koroške. Žal pogled na bližnje gore ni veliko obetal, saj je bilo megleno.

Ko smo prispeli na izhodišče, se je vreme izboljšalo, prav tako pa tudi naše razpoloženje. Po pregledu opreme smo ob 9. uri začeli pot pri reki Borovnici, ki nas je vodila po slikoviti poti mimo adrenalinskega parka. Ves čas nas je spremljalo čudovito rastlinstvo, žuborenje in bobnenje vode pa nas je sproščalo. Koncentracija in pazljivost sta morali biti na mnogih stopnicah, mostiščih in ob jeklenicah popolni. Po prehodu visečega Hudičevega mostu smo se ustavili ob slapu Šum, kjer nas je skozi skale pozdravilo sonce. Fotografiranje in okrepčilo sta bila potrebna, pot pa smo nadaljevali ob rečici Žabnici vse do vasi Bodental (Žabnica). Zaradi navdušenja ob mnogih tolmunih in soteskah, globokih tudi do 50 metrov, ter čudovitih rožah, ki tukaj domujejo, je bila utrujenost pozabljena. Po štirih urah hoje smo prispeli do avtobusne postaje, od koder se je ena skupina odpeljala nazaj na parkirišče, ostali pa smo pot nadaljevali še 20 minut in prispeli do ene najlepših dolin – doline Poden – kjer smo pomalicali in si privoščili pivo. Prijazna gostinca sta se trudila govoriti slovensko, mi pa nemško. Tukaj se je

Člani Pododbora Beltinci v soteski Čepa na avstrijskem Koroškem

razkrival prečudovit pogled na Vrtačo in ostale karavanške vrhove. Po eni uri uživanja smo se vrnili na avtobusno postajo ter se z lokalnim avtobusom skozi vasi Žabnica in Slovenski Pliberk odpeljali na izhodišče.

Vrnitev v Slovenijo je potekala skozi Borovlje do vasi Sele, kjer smo se poklonili svojemu rojaku Ivanu Matku iz Gančanov, ki je tukaj dolgo opravljal duhovniško službo. Mnogo je prispeval k razvoju tega kraja in stikom z matico Slovenijo, ki so se ohranili do danes. Ob cerkvi blizu velike lipe smo zapeli dve pesmi, potem pa se odpeljali še do Borovniškega pregradnega jezera, kjer so nam zaloge hrane in pijače zelo teknile. Po uri poležavanja na travi ob čudovitih razgledih na celo verigo Karavank in omenjenega jezera smo se odpravili proti domu. Ob pesmi na avtobusu smo domov prispeli v večernih urah, zadovoljni in odločeni, da se drugo leto ponovno vrnemo na Koroško, vendar v drugo sotesko – sotesko *Garnitzklamm* – ter tako še bolj spoznamo del svoje nekdanje domovine.

Člani Pododbora Beltinci se še vedno sestajamo vsak prvi četrtek v mesecu

na domačiji Benkovič (prej Baligač) v Beltincih, kjer se družimo, veselimo in dogovarjamo za različne izlete v gore po Sloveniji in drugod.

Na Osnovni šoli Beltinci je ponovno zaživel planinski krožek pod vodstvom novega mentorja, Ignaca Benkoviča. Otroci spoznavajo osnove gibanja v gorah, ustrezne opreme, lepega vedenja, prijaznosti do ljudi in okolja. Učne ure bomo popestrili z izleti v planine, v mesecu oktobru pa smo bili že na Veliki planini. Svoje znanje bodo otroci lahko izkazali na regijskem in državnem tekmovanju Mladina in gore. Vse starše pozivamo, naj spodbudijo otroke k obisku planinskega krožka, s katerim ponovno začnemo po novem letu, in sicer 10. 1. 2014 ob 12.30 v Rdeči dvorani. Vabilo za krožek najdete na oglasni deski osnovne šole.

Vse informacije dobite na telefonski številki 031 826 228.

Vse ljubitelje gora vabimo, da se nam pridružijo. Kjer je volja, tam je tudi pot!

Ignac Benkovič

Društvo Pufkači uspešno zaključuje letošnje koledarsko leto

Mlačva na Otoku ljubezni

V letu, ki se izteka, smo člani društva ljubiteljev starodobne tehnike Pufkači realizirali zastavljene cilje. V časih, ki niso najbolj naklonjeni prireditvam, smo se nekako znašli in uresničili zastavljene cilje, udeležili pa smo se tudi kar nekaj prireditev, ki obujajo in širijo stare običaje, med katere štejemo tudi našo starodobno tehniko, predvsem traktorje, ki prevladujejo v našem društvu. Te tudi pridno restavriramo. Sodelujemo z drugimi društvi in z občino, ki nam pri realizaciji naših ciljev rada priskoči na

pomoč.

Sami smo organizirali dve prireditvi. Ena od teh je Srečanje starodobnih traktorjev z rallyjem po naši občini, ki je letos bilo že drugo po vrsti. Zbralo se je zajetno število ljubiteljev starodobnih traktorjev iz celotne regije. Prireditev je bila izpeljana v mesecu juniju. Vožnja je potekala po vaseh Ižakovci, Dokležovje, Bratonci, Lipovci, Gančani in Beltinci. Za varnost so skrbeli PGD Ižakovci in društvo Potač iz Gančanov. Tudi vreme nam je bilo tisti

dan naklonjeno. Za dobro razpoloženje je skrbela skupina Zadnji moment. Dan smo zaključili s podelitvijo nagrad in druženjem ob dobri kapljici in hrani, ki so nam jo pripravile ženice TD Ižakovci. Na 21. tradicionalnih Bujraških dnevih smo skupaj s polanskimi Pucki in Turističnim društvom iz Ižakovcev prikazali mlačev po starem. Namen prireditve je bil popestritev dogajanja ter osveščanje, predvsem mlajše generacije, o načinu dela in uporabi stare tehnike. Mlatilnica je bila last Martina Kelenca iz Polane, kateremu gre prav posebna zahvala, saj je bil tudi glavni mašinstar pri mlatilnici. Mlatilnico je pogajal traktor stayer, letnik 1952, last Ivana Hircija iz Beltincev. Na koncu smo bili za delo poplačani s kmečko južino.

Z udeležbo na prireditvah tako prispevamo tudi k prepoznavnosti domače občine. Ponosni smo na naša vozila, vožnja z njimi pa je poseben užitek.

Ob zaključku leta želim v imenu DLST Pufkači vsem občanom Občine Beltinci mirno, predvsem pa zdravja polno novo leto!

*Predsednik društva,
Mirko Hirci*

Adventni vencji združujejo

Lepo druženje ob pletenju adventnih venčkov

Ko se sprehajamo in opazujemo zunanje okolje, nam okrasje da vedeti, da se bližamo božičnemu času. Najprej si spletemo adventne venčke, ki so okrogle oblike, okrašeni z zimzelenimi vejicami in štirimi svečami.

Tako smo se tudi članice Turističnega društva Lipa zbrale v vaškem domu, da si vsaka zase splete venec. Večer ob pletenju je potekal v prijetnem vzdušju. Druga drugi smo svetovale pri pletenju, da bi bil venček čim lepši. Ob njih namreč globoko doživljamo adventni čas – čas bližajočih božičnih praznikov. Sveče, ki jih bomo vsako nedeljo po eno dodatno prižgali, so simbol vsega dobrega, svetlega v našem življenju.

Francka Zadravec

Ljudje odprtih rok

»Delaj dobro, kakor moreš,
z vsemi sredstvi,
ki jih premoreš,
na vse načine, ki jih zmoreš,
na vseh krajih, kjer lahko,
vsem ljudem, ki jih dosežeš,
tako dolgo, kot le zmoreš.«

(Johan Wesley)

Revija Naša žena, ki je pred časom praznovala že 70-letnico izhajanja, je letos že dvajsetič podelila priznanja ljudem, ki izstopajo po svojih dobrih delih. Prireditve se je zgodila 27. novembra 2013 v Narodni galeriji v Ljubljani.

Zbiranje predlogov se je pričelo že 20. maja in v uredništvo je prispelo 35 predlogov. Komisija, ki jo sestavljajo: Metka Klevišar – onkologinja, Mojca Senčar – zdravnica anesteziistka, Jure Sešek – novinar Ognjišča, Ela Zupančič – socialna delavka, Marja Strojim – psihologinja, Zmaga Grah – sociologinja, Aleksandra Klinar Blaznik – Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Neva Železnik – novinarka in Majda Krpič – odgovorna urednica Naše žene, je izbrala 21 kandidatov, ki so ustrezali razpisnim pogojem.

V teh dvajsetih letih so predstavili več kot 750 posameznikov, posameznic, skupin, društev in podjetij, ki se še kako zavedajo družbene odgovornosti.

Tako je letošnja prireditve LJUDJE ODPRTIH ROK pomenila zahvalo vsem dobrim ljudem v državi, ki imajo občutek za stisko ljudi.

Zahvalne listine je prejelo vseh 21 posameznikov, med njimi pa je komisija v posameznih kategorijah DOBROTNIKI, DAROVALCI, IZJEMNE OSEBNOSTI izbrala 3 kandidate, bralci Naše žene pa so z glasovnicami izbrali še DOBREGA ČLOVEKA. Tako so prvi štirje poleg zahvalne listine dobili še srebrnega golobčka – to je posnetek okrasne zaponke iz 5. stoletja, najdene v Ajdnu nad Potoki (original hranijo v Gorenjskem muzeju v Kranju).

Priznanja sta podeljevala glavna in odgovorna urednica Naše žene Marta Krpič ter Dejan Levanič, ki je zastopal dr. Anjo Kopač Mrak, ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, saj ministrstvo akcijo podpi-

Udeleženske prireditve Ljudje odprtih rok, skupaj z nagrajenkama ga. Katrino Gomboc in ga. Milko Kavaš

ra že od vsega začetka. Še kako močno se zavedajo, da vsi ti dobri posamezniki, skupine, podjetja ter društva pomagajo lajšati stiske ljudi, ki jih je vedno več. Dobri ljudje živijo vsepovsod med nami, nikoli se nočejo izpostavljanjati, ne želijo si publicitete. Žal jih vse pre malo opazijo tisti, ki so zato poklicani in odgovorni za reševanje problemov v posameznem okolju. Zato je prav, da jih prepozna tudi širša javnost in se jim na tak simbolni način zahvali. Vsi ti posamezniki, podjetja, organizacije in društva so upanje za vse tiste, ki si sami ne morejo ali ne zmorejo urediti svojih težav.

Ponosni smo, da tudi v naši občini živijo takšni ljudje, ki imajo čut za vse te posameznike, naravo, živali, predvsem pa za najbolj ranljive – naše otroke, ki si šele utirajo pot v prihodnost. Tako sta prejeli priznanje dve posameznici, ki ju je v prilogi Naše žene Ljudje odprtih rok predstavila glavna urednica in novinarka Marta Krpič na predlog DPM iz Dokležovja.

O Katarini Gomboc iz Dokležovja, ki je bila predlagana v skupini DOBROTNIKI, je novinarka med drugim zapisala:

»Katarina Gomboc, domači jo kličejo kar Katka, je v življenju veliko pretrpela, zato tudi razume bolečino in trpljenje drugih. Vidi, ko kje kdo potrebuje pomoč, in jo zna nevsiljivo ponuditi. Zna poslušati in pobožati njeno dušo, a poprijeti tudi za fizično delo, kadar je

treba.«

Kolo je še danes Katarinin zaščitni znak. Težko jo vidiš brez njega. Brez kolesa ne bi bila tako hitra in ne bi zmogla opraviti vsega, kar jo vsak dan čaka. Na njem pa lahko prevaža tudi težja bremena, saj avta ne vozi. Ves svoj prosti čas namenja pomoči sovaščankam, ljudem vozi živila iz trgovine, če sami ne zmorejo, jim pomaga na polju in pri drugih kmečkih opravilih, številnim ureja grobove na vaškem pokopališču.

Dejavna pa je tudi v različnih društvih, kot so Društvo prijateljev mladine, Skupina za samopomoč, pri Karitasu, poje pri pevskem zboru ter se vključuje v družabno in kulturno življenje ožje in širše okolice. Brez Katarine Dokležovje za marsikoga ne bi bilo tako lepo, kot je.«

Emilija Kavaš-Milka iz Beltincev je bila predlagana za IZJEMNO OSEBNOST. Zanj je novinarka zapisala:

»Talentov ne smeš zakopati ali jih izkoriščati v sebične namene. Milka Kavaš jih zagotovo ni zakopala. Svoje poklicno in zasebno življenje je posvetila človekoljubju in težko bi naštevati vse, kar je v življenju počela za dobro drugih. Njeno delovanje je skoraj nedojemljivo, o tem pričajo številna priznanja in pohvale. Sama je bila pobudnica ali ustanoviteljica različnih združenj, skupin, društev, ki so pripomogla, da se je izboljšalo življenje v lokalni skup-

nosti, med zaposlenimi v bolnišnici in bolnikov. Že 23 let je vodja župnijske Karitas. Milka Kavaš je mila ženska z mnogimi talenti, z izrazitim čutom, z eno besedo, IZJEMNA.«

To je le kratek povzetek iz obeh obrazilov, ki jih je na prireditvi inter-

pretirala legendarna radijska voditeljica IDA BAŠ, ki je že ves čas povezovalka programa. Slovesnost so popestrili pevka Ana Karneža in Harmonikarski orkester Glasbene šole Škofja Loka.

Po kulturnem programu so se vsi predjemniki, nastopajoči, gostje in pova-

bljenci družili in izmenjavali svoje bogate izkušnje. Seveda ni manjkalo tudi lepe pesmi, brez katere ne mine nobena prireditev.

Marija ZVER,
predsednica DPM Dokležovje

Svečanost ob dnevu Rudolfa Maistra

Naprej

*Bratje, v sedlo, vajeti v dlani:
Drava nas zove, Jadran rjove,
vranci naj krešejo trde podkve,
bratje – naprej!*

Rudolf Maister – Vojanov

*Slavnostni govornik g. Ladislav Lipič,
predsednik zveze veteranov
vojne za Slovenijo*

V dvorani vaškega doma v Dokležovju se je zbralo številno občinstvo, ki se je udeležilo proslave v počastitev generala Maistra. Od leta 2005 velja 23. november za slovenski državni praznik – dan Rudolfa Maistra, saj je leta 1918 general Maister s svojo maloštevilno vojsko ubranil severno mejo in prevzel oblast v Mariboru. 23. november je spominski dan, ki bi moral povezovati vse Slovence, zato mu je potrebno nameniti več veljave skozi vse leto.

Rudolf Maister ni bil samo izjemen vojskovodja, temveč tudi pesnik, ljubitelj lepega petja in slikanja. Veliko njegovih pesmi je uglasbenih in jih prepe-

vajo številni zbori, mnoge med njimi pa so že ponarodele. Z ohranjanjem spomina na Rudolfa Maistra se želimo hkrati oddolžiti našemu domačemu in zavednemu Slovencu, Maistrovemu borcu Ivanu Jeriču, ki ima neprecenljive zasluge za priključitev Prekmurja k matični državi. Veseli smo, da so življenje obeh junakov spoznale tudi mlade generacije, ki se skupaj s svojimi mentorji na šoli vključujejo v dejavnosti in prireditve našega društva ter tako spoznavajo bogato preteklost, ki je bila predolgo potisnjena v pozabo. Dokaz za to je tudi likovna in kiparska razstava del učencev, ki so ustvarjali pod mentorstvom likovnega pedagoga Antona Buzetija na temo Ivan Jerič, Maistrov borec. Obiskovalci proslave so si lahko ogledali tudi knjižno razstavo del Rudolfa Maistra, nekateri pa so si ogledali še spominsko sobo Ivana Jeriča.

Slavnostni govornik Ladislav Lipič, predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo, je v svojem govoru povedal: »Izročilo generala Maistra je še vedno živo in aktualno ter vredno našega posnemanja – danes in v prihodnje. Zavedati se moramo, da bomo pri teh dejavnostih vzdržali samo, če bomo zagotovili enotnost, vero v prihodnost naše družbe ter v našo domovinsko zavest. Govorjenje naših političnih voditeljev o finančah, ekonomiji in politiki nasploh ni dovolj. Mir, blaginja, pravičnost, pravna država ter skrb za dostojanstvo državljanek in državljanov Slovenije bi moralo biti vodilo vseh tistih, ki odločajo o usodah ljudi in države. Ob tem je pomembno, da povsem zanamarijo strankarske in lastne interese ter se posvetijo tistim, ki so jih izbrali na demokratičnih volitvah. Tako kot v začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja, tudi danes ni prostora za osebne interese in sebičnost, ko si posamezniki vzamejo za talca lastno državo. Vsi pa imamo ne samo pravico, temveč

tudi dolžnost, da opozorimo na takšno početje in se mu odločno upremo.«

Bogat kulturni program so pripravili učenci OŠ Bakovci s podružnico v Dokležovju, moški pevski zbor iz Lipovcev pod vodstvom g. Gorazda Tivadarja, člani DPM Dokležovje z recitacijami pesmi Rudolfa Maistra ter ljudske pevke Jesenko listje. Kulturni program pa so na zanimiv in duhovit način popestrili člani družine Žižek, ki so predstavili knjigo Deklica in general. Bučen aplavz je požel tudi Julijan Škraban s svojo harmoniko, saj je navdušil zbrano občinstvo.

V našem društvu smo znova dokazali, da se je vredno potruditi in spoštovati vrednote, ki so nam jih priborili naši veliki ljudje. Želimo si, da bi se nam ob praznovanju in ohranjanju teh izročil pridružili tudi tisti, ki tega še niso spoznali, ter jih premalo spoštujejo. Zavedati se moramo, da brez pogumnih ljudi ne bi imeli lastne države, saj si domovine in staršev nihče ne more izbrati sam. Eden izmed najboljših poznavalcev generala Maistra, dr. Bruno Hartman, je zapisal: »Slovinci smo mu dolžni priznanje in zahvalo za njegove dosežke v slovenski kulturi, za njegovo ljubezen do slovenske besede in slovenske knjige ter za spodbujanje kulturne rasti. Največ pa mu dolgujemo, da je zmožni v zapletenih razmerah ob prevratu z modrostjo, vojaško odločnostjo in spretnostjo ubraniti Sloveniji velik del njenega ozemlja, ki so si ga lastili drugi. Republika Slovenija bi brez njega ne bila to, kar je danes.«

Marija Zver,
DPM Dokležovje

Ambasadin jesenski dogodkovnik

Konec poletja nam je prinesel "crknenjeno" mešalko, ki smo jo s težko prisluženimi lastnimi sredstvi nadomestili z novo, tako da smo v koncertno jesen lahko stopili s polno paro.

Na **petek, 13. septembra**, smo tako v naši Ambasadi SKM gostili švicarski hardcore punk band s primesmi crusta »The Skunks« in hardcorovce »The Crossfire« iz Laškega, za uvod v zlovesči petek pa so poskrbeli domačini »Pissing in the Wind«.

24. septembra smo imeli "Kričeči večer" z angleškimi »Adults, The Elderly and Children« in »Delta Sleep« ter post-hardcore Madžari »Black Hourglass«. Tokrat so klubski prostor uvodoma zasedli malo drugačni zvoki kot ponavadi, saj prvi izmed angleških bendov preigrava alternativni pop, drugi pa so samouki in iskreni glasbeniki, ki ustvarjajo zapletene in spevne pesmi obenem, združujoč math-rock kitarske melodije z jazz vplivom tolkal.

Petkov večer, **4. oktobra**, smo preživeli bolj v umirjeni drži.

odvijal se je filmski večer, kjer smo predvajali glasbeno dokumentarni film "Instrument" režiserja Jema Cohema. »Instrument« govori o skupini Fugazi, ameriški post-hardcore skupini, ki je nastala v Washingtonu leta 1987. Kontinuirani člani zasedbe so: kitarista in vokalista Ian MacKaye in Guy Picciotto, bassist Joe Lally ter bobnar Brendan Canty. Fugazi so znani po svoji »Do It Yourself« etični drži in preziranju glasbene industrije. Etična drža, ki velja tudi za nas.

V **soboto, 12. oktobra**, smo zopet gostili Švicarje in sicer so nas z obiskom počastili Wazomba Overdrive Orchestra, ki bazirajo na koreninah plesnega jamajškega offbeat-a. Enajstčlanski orkester v sestavi bobnov, basa, kitare, hammond orgel in nešteti trobil nas je popeljal v zvok ska, reggae glasbe, skozi swing-trash, pa vse do klezmer-polke, psycho roost'n'rolla in balkanskega jazzja. Tokratni koncert je bil prava poslastica za vse tiste, ki jih ni bilo strah premakniti se iz udobnega naslonjača v prvo vrsto betonskega plesišča.

V **soboto, 19. oktobra** 2013, smo DIM-ovci kot vsako leto ob počastitvi smrti našega heroja Štefana Kovača -

Marka s sodelovanjem KO ZZB za ohranjanje vrednot NOB Beltinci pripravili tradicionalni pohod do obnovljenega spomenika narodnega heroja Štefana Kovača - Marka v Gančanih, kjer je bil krajši kulturni program s petjem (ljudske pevke iz Dokležovja), recitiranjem partizanskih pesmi in govorom ge. Lizike Zdravec ter našega predsednika društva Tomaža Rousa, v imenu HUD - Črno polje in Beli kvadrat pa je svoj umetniški prispevek dodal tudi Dani Kavaš. Po pohodu je sledilo druženje s skromno pogostitvijo vseh zbranih v prostorih naše Ambasade.

25. oktobra so na svoj račun prišli ljubitelji težkih rifov, saj so tokrat prostore kluba najprej pretresli hardcorovci iz Mondene v Italiji, ki se spogledujejo tudi z metalom - pod imenom »Desire before death« - in nato še punkrock band »The Morrorns« iz Kranja. Zopet odlična koncertna atrakcija z energičnima in melodičnima bendoma.

Po dolgem času so **28. oktobra** naš oder zasedli domači porn metalci »Vulvathrone« in avstrijski »VxPxOxAxWxMxC«, ki so se kot potujoči grind cirkus v sklopu evropske turneje ustavili tudi pri nas. Kljub medtedenskemu terminu in posledično zgodnji uri konca koncerta (22.00) je dogodek privabil številne oboževalce grind ritmov.

Pokrajšem premoru smo **27. novembra** gostili francosko skupino Deux Boules

Vanille (dve kepici vanilije) v sestavi Loupa Gangloff-ain Frederica Mancinija. Sta Francoza, ki obožujeta vino, preigravata bobne ter imata analogne sintisajzerje. Plesna glasba. idealna za ubijanje prekmurske monotonije čez teden.

29. novembra, na nekdanji dan bivše republike, smo v okviru dogodka »Jugoslavija 2013« v organizaciji Humanistično umetniškega društva - Črno polje in Beli kvadrat ter Ustanove nevladnih mladinskega polja Pohorski bataljon najprej na Trgu Karla Marxa predvajali video dokumente Danija Kavaš - Na - prej!, nato pa poslušali še predavanje sociologa in političnega teoretika dr. Tončija Kuzmaniča z naslovom »Jugoslavija 1943 - 2013«. Večer nam je tako ponudil obilo jugonostalgicnih trenutkov in poleg drugih, na ta dan odvijajočih se dogodkov v organizaciji zgoraj omenjenega društva, dostojno obudil spomine na lepše čase prejšnje države.

V zimski čas smo kot ponavadi stopili suvereno, s koncerti različnih žanrov, dokumentarnimi filmi, proslavo in nenazadnje tudi z očiščenim dimnikom in novimi drvni za kurjavo. Dober začetek zimske sezone torej.

*Sabina Šajher,
Društvo iniciative mladih*

Nastop skupine Vulvathrone (28. 10) so zaznamovali tudi akrobatski vložki

Potopisni večeri KK Tim Mlin

Glavno mesto Severne Koreje Pjongjang z najvišjo stavbo v državi, hotelom Ryugyong

V grajski dvorani v Beltincih je 18. oktobra 2013 potekal 35. potopisni večer Kolesarskega kluba Tim Mlin Beltinci. Tema večera je bila ena najbolj skrivnostnih držav na svetu, Severna Koreja. Predavatelj Igor Jurišič iz Ruš,

tudi vodja Zavoda za mladinsko popotništvo, je Severno Korejo doslej obiskal že trikrat, nazadnje v letošnjem avgustu. Očitno pa je zanimanje za to državo izredno veliko tudi pri Pomurcih, kar je potrdil odličen obisk predavanja.

A kot pravi Jurišič, v Severni Koreji ni vse tako svetlo, kot prikazujejo državni aparati, še posebej pa ni vse tako črno, kot prikazujejo zahodni mediji.

Gosta 36. potopisnega večera, ki se je odvijal 23. novembra 2013, pa sta bila profesor Drago Balajc in domačin Igor Rous. Z avtom sta na več kot 3500 km dolgi poti prečesala Romunijo, ki slovi kot dežela grofa Drakule. Obiskovalcem sta med drugim predstavila naravne znamenitosti ter arhitekturo raznolike države, ki meri za skoraj 12 Slovenij. Člani Kolesarskega kluba Tim Mlin Beltinci so po obeh predavanjih poskrbeli za pogostitev.

Društvo se pripravlja na 7. novoletni pohod KK TIM MLIN, ki bo 4. januarja 2014 ob 10. uri s štartom izpred okrepčevalnice Duh v Beltincih. Približno 10 km dolga pot bo vodila po skrivnostnih poteh ob potoku Črncu in Doblju.

Vabljeni!

Leon Mihalič

Obisk pri lončarju

Bodoči lončar se že uri na vretenu

Že od malega sem zelo povezan z zemljo. Kot čisto majhen otrok sem se rad igral z njo. Z zanimanjem sem

opazoval krta, ko je izkopal krtino. Tudi sam sem začel gnesti črno gneto. V šoli pa sem se srečal z glino. To je v meni prebudilo veliko srečo in radost.

Oblikovanje gline je moj najljubši hobi. Vedno sem si želel obiskati lončarja. Velika želja se mi je letos uresničila. Z DPM Dokležovje smo se odločili, da v tednu otroka obiščemo lončarja v Filovcih. Odpeljali smo se v vas lončarjev. Bil sem zelo nestrpen in poln pričakovanj. Po glavi so mi rojile misli, ali bom lahko tudi sam oblikoval in gnetel glino in ali mi bo izdelek uspel. Ko smo prispeli tja, nas je prijazno sprejel lončar Drago in njegova mama. Povedal nam je vse, kar me je zanimalo: od kod dobijo glino, kako jo oblikujejo, kje izdelke žgejo... Šli smo pogledat peč, kjer izdelke žgejo in moje največje veselje – vreteno za oblikovanje gline. Pokazal nam je,

kako na njem nastajajo najrazličnejši izdelki in hotel sem poskusiti še jaz, v začetku z malo strahu in treme, kasneje pa z velikim veseljem. Prsti so poplesavali po glineni gneti in nastajal je izdelek. Izdelal sem skledico. Moja tiha želja je bila, da bi lahko dobil vsaj nekaj gline za domov. Seveda se mi je izpolnila. Bil sem zelo zadovoljen in presrečen, da sem vse to lahko videl in preskusil. Volja, da bi nekoč tudi sam postal lončar, je v meni postala še močnejša.

Doma ustvarjam in modeliram z glino, ki sem jo prinesel iz Filovcev. Prav gotovo bom še velikokrat obiskal lončarja in muzej, kjer so razstavljene stare lončene posode in drugi predmeti. Vsak udeleženec pa je za spomin odnesel domov njihov izdelek.

Jan Žižek

S tabo v leto 2014

Kolektiv DPM Beltinci se zahvaljuje za sodelovanje v letu 2013 vsem posameznikom, organizacijam in poslovnim partnerjem. Preko 2000 vas je! Vsakemu HVALA.

Daj priložnost drugemu, da čuti

Dali smo priložnost otrokom v Braziliji in jim z vašo pomočjo omogočili 1373 zobnih ščetk, 432 zobnih past, 25 nitk in nekaj lončkov ter ustnih vod. Ponosni smo na naše člane, ki so se trudili, da so zobne ščetke prispele v Brazilijo v prave roke. Prav tako smo v sodelovanju z Zavodom Ypsilon dobili priložnost, da se predstavimo z uspešnim podjetnikom Sandijem Češkom, da začuti svojo pesem, dušo

Organizirali smo že tretji tradicionalni Literarni natečaj DPM. Letos je bilo poslanih 86 pesmi, od tega 7 v A kategoriji, 29 avtorjev je prispevalo pesmi v B kategoriji in 50 v C kategoriji. DPM-jevci smo posredovali 20 centov za vsako poslano pesem posameznega avtorja Društvu za zaščito in pomoč živalim sveta in njihovim skrbnikom, Animal Angels. Natečaj je bil tako obenem tudi dobrodelni. Zbrali in donirali smo 17,2 €. Pod šifro ZVEZDICA ZASPANKA1 je v A kategoriji pesem prispevala avtorica Tia Štricelj iz Osnovne šole Podzemelj. Zmagovalka v B kategoriji pod šifro Roža iz pepela1 je avtorica Dita Škalič iz Moravskih Toplic, v C kategoriji pa je pod šifro Človeška Lučka zmagala Katja Šifkovič iz okolice Križe, ki pa trenutno študira v Tokiu. Zmagovalne pesmi so bile nagrajene.

vsaka duša ljubi druge barve

Letos smo ponovili organizacijo poletnega Fotografskega natečaja. Na na-

Veseli otrok iz Brazilije

tečaj je prispelo 39 fotografij. Zmagovalka poletnega Fotografskega natečaja je avtorica Romina Ivančič s fotografijo Sreča, ki je bila za zmagovalno fotografijo nagrajena.

Prav tako smo sodelovali v projektu Veter v laseh – s športom proti drogi. Na prireditvi v ŠRC Lipovci je sodelovalo več kot 100 tekmovalcev in gledalcev. Tekmovalci so se pomerili v zabavnih športnih igrah, v hokeju na travi in nogometu. Udeležence smo razdelili v več skupin, ti pa so se pomerili v vodenju žoge s palico skozi poligon, ciljanju žoge v gol (zadeti je bilo potrebno različne rekvizite), v hokeju in nogometu. Tekmovali so otroci od 4. do 14. leta starosti. Ekipe so bile mešane po starosti. Na koncu so vse ekipe dobile pokal.

V tednu otroka smo organizirali natečaj Najbolj unikatna risbica in na-

jboljši prosti spis. Odziv je bil enkrat, saj smo prejeli preko 100 risbic in 10 prostih spisov. Organizacijam in posameznikom smo posredovali knjige in mlečne izdelke za otroke.

v drugih barvah videl bo priložnost

Priložnost smo zasledili kot prostovoljci v medgeneracijskem projektu Simbioza v Domu Janka Škrabana in na dobrodelnem bazarju v mesecu decembru. Postalni smo tudi Božiček za en dan, saj smo se pridružili vseslovenski akciji. Projekt Božiček za en dan je že zaživel v Aziji in Afriki. Veseli smo, da smo enega otroka v Sloveniji obdarili v veselem decembru.

Vsem želimo srečno leto 2014, polno priložnosti!

Kaja Cigan,
DPM Beltinci

Povzetek predstavitve okrogle mize z naslovom Upravljanje s tveganji v luči podnebnih sprememb v kmetijstvu

Utrinki z okrogle mize

V petek, 6. decembra 2013, je Društvo prijateljev agrarne ekonomike (DPAE) v sodelovanju s Fakulteto za kmetijstvo in biosistemske vede (FKBV) in Raziskovalnim izobraževalnim središčem Dvorec Rakičan organiziralo okroglo mizo z naslovom Upravljanje s tveganji v luči podnebnih sprememb v kmetijstvu.

To je bila že druga okrogla miza, ki jo je organiziralo društvo. Lani je bila okrogla miza na aktualno temo lokalne samooskrbe. Letošnja pa je bila, kot že omenjeno, aktualna tema podnebne spremembe, ki vplivajo na kmetijstvo.

Okrogla miza je gostila različne goste, ki so podali svoj pogled na podnebne spremembe v kmetijstvu in kot posledico tveganja, ki nastanejo zaradi njih. Uvodni nagovor sta imela predsednik DPAE mag. Silvo Pozderek in direktor RIS-a mag. Robert Celec. Povezovalce okrogle mize je bil izr. prof. dr. Črtomir Rozman iz FKBV, tudi predstojnik dislocirane enote v Rakičanu.

Prof. dr. Jernej Turk, predstojnik katedre za agrarno ekonomiko na mariborski FKBV, je izpostavil pomen študija in uporabe izsledkov agrarne ekonomike v praksi - v rakičanski dis-

locirani enoti te fakultete je do sedaj diplomiralo okrog 40 študentov, ki so si pridobili naziv diplomirani inženir agrarne ekonomike - in poudaril, da so upravljanja tveganj, na katere opozarja tudi EU, v kmetijstvu, kjer je veliko naravnih nesreč in so škode zelo velike, izhodiščna točka za ukrepanje države.

Ukrepe in rešitve države v povezavi z Evropsko unijo za prilagajanje kmetijstva podnebnim spremembam (kot na primer investiranje v mreže proti toči, gradnjo namakalnih sistemov ter uvažanje kmetijsko okoljskih in kmetijsko podnebnih plačil) je predstavila Marjeta Bizjak iz direktorata za kmetijstvo na Ministrstvu za kmetijstvo in okolje.

Gregor Vertačnik iz Agencije RS za okolje je predstavil ekstremne vremenske dogodke v Evropi, ki so bili zabeleženi do sedaj. Prav tako je omenil, kako se pripraviti oz. prilagoditi na vremenske razmere v prihodnje, da bodo tveganja pridelave kultur v kmetijstvu čim manjša. "Projekcije za prihodnost nam ne kažejo ugodne slike in čas je, da se prilagodimo na njih", je še zaključil Vertačnik.

Dr. Jaka Žganjar z ljubljanske Biotehniške fakultete je predaval o tem,

kakšen je kmetov odnos do tveganja, o virih tveganj v kmetijstvu ter o upravljanju tveganj preko zavarovanj.

Pogrešali pa smo mag. Stanko Klemenčič s Kmetijsko-gozdarskega zavoda Maribor, ki naj bi bila predstavila karto ogroženosti posameznih območij Slovenije s točo.

Kot zadnji predstavitev pred razpravo je imel dr. Kapun iz KGZ Murska Sobota, ki je omenil, da bi morali tudi v Pomurju "kot znak preskoka v miselnosti začeti uvajati vrste in sorte rastlin, ki so se drugje po svetu izkazale kot prilagodljive na sušne razmere. V poskusnih centrih, kot sta Rakičan pri Murski Soboti in Jable pri Ljubljani, bi na podlagi rezultatov sortno-ekoloških poizkusov širili pridelavo na primer raznih sirkov, sudanske trave in podobnih rastlin, ki se lahko pridelujejo v celoti za silažo ali za zrnje na območjih, ki imajo letno do 500 litrov padavin na kvadratni meter, in zamenjujejo v kolobarju koruzo; po izkušnjah iz tujine dajejo zadovoljive pridelke. Veliko rezerv je tudi v obdelavi tal."

Po razpravi, ki je bila zelo zanimiva, je bila za udeležence in goste v predprostoru pripravljena skromna pogostitev z ponudbo drobnega peciva, ki so ga pripravili člani društva, ter ponudba kave in čaja.

*Vlado Časar, mag.
strokovni sodelavec DPAE*

Župnijska Karitas Beltinci - Teden Karitas

Med 25. novembrom in 1. decembrom je potekal teden Karitas, katerega moto je bil letos »Verjamem vate«. V župnijski Karitas Beltinci smo v ta praznični teden vstopili s predavanjem Klare Ramovš. Profesorica andragogike in mojstrica poslovne komunikacije nam je podarila predavanje z naslovom Z učinkovito komunikacijo do boljših medosebnih odnosov. Spregovorila je o: »...vsebinah, ki jih ne moremo kupiti, ne izmeriti, ne stehati, moremo pa jih občutiti,« torej o človekovi samopodobi in o pomembnosti samozavesti za odnos do drugih. Dotaknila se je dileme imeti ali biti in predstavila nekaj trikov za boljšo medsebojno komunikacijo. Med predavanjem je udeležence spodbujala k aktivnemu sodelovanju, saj so lahko spraševali, podali svoje mnenje, predstavili svoje izkušnje in izvedli nekaj praktičnih vaj. Po koncu predavanja so slušatelji kar obsedeli in želeli izvedeti še več skrivnosti dobre komunikacije. Po predavateljičinih besedah ni boljšega občutka, kakor ta, da udeleženci še kar obsedijo po koncu predavanja.

V sredo, 27. novembra, smo že tradicionalno poromali v Slomškovo Ponikvo, kjer smo se udeležili molitvene ure in slovesne svete maše, nato pa smo si ogledali generalko dobrodelnega koncerta Klic dobrote v Celju.

V četrtek, 28. novembra, smo po vaseh

zbirali prispevke in druge dobrine, ki jih bomo razdelili našim družinam v stiski.

Ob zaključku tedna Karitas, v nedeljo, 1. decembra 2013, smo organizirali sodelovanje pri vseh svetih mašah in dobrodelni bazar. Že zgodaj zjutraj smo ob cerkvi v Beltincih začeli polniti stojnice. Sodelavci župnijske Karitas Beltinci smo k sodelovanju pri dobrodelnem bazarju povabili občino, domačo šolo in vrtec, dom starejših, skupine za samopomoč ter več društev in organizacij, množično pa so se odzvali tudi posamezniki. Na stojnicah smo ponujali predvsem rokodelske izdelke: prtičke, ročno izdelan unikatni nakit, dekoracije za dom, voščilnice, izdelke iz slame, darilne škatlice in mnoga druga izvirna ročno izdelana darilca, ki so kot nalašč za darilo v prihajajočih prazničnih dneh. Pripravili smo tudi veliko drobnega peciva, čajev, marmelad in kompotov, za takojšnje okrepitele pa je bil na voljo čaj in kuhano vino. Bazar je obiskalo veliko ljudi, ki so za dober namen prispevali po svojih močeh. Celoten izkupiček bo namenjen v Sklad Osnovne šole Beltinci, za socialno ogrožene družine in starejše iz domače občine. Na ta način želimo vsaj malo zmanjšati socialne stiske, ki so še posebej opazne v času najlepših praznikov. Po uspešno izvedenem bazarju smo

Bog plačaj za vsak droben dar

pozitivno presenečeni nad velikim odzivom in več kot zadovoljni z izkupičkom, saj smo zbrali 1433,00 €.

Ob tej priložnosti se najlepše zahvaljujemo vsem, ki ste kakorkoli pripomogli k uspešni izvedbi bazarja in prispevali v dobrodelne namene v tednu Karitas in skozi vse leto. Vabimo vas k sodelovanju tudi v prihodnjem letu.

Verjamemo v vas, v vse nas, da z ljubeznijo prisluhnemo in pomagamo sočloveku v stiski.

Odprimo svoje srce za stiske drugih ter jim pomagajmo živeti in preživeti. Poživimo dobrodelnost.

Verjamem vate - zaupam sebi - ljubim dobroto v sebi in tebi.

Naj dobrota in dobrodelnost ne pozna meja.

*Za župnijsko Karitas Beltinci:
Milka Kavaš in Janja Žalik*

Mednarodni dan starejših v Društvu upokojencev Beltinci

Generalna skupščina združenih narodov je za MEDNARODNI DAN STAREJŠIH razglasila 1. OKTOBER. To je bilo leta 1990, leto kasneje so bila sprejeta še načela Združenih narodov za starejše. Od takrat se ta dan obeležuje na različne načine, najpogosteje s promocijo spoštovanja in skrbi za starejše osebe. Meja, ki opredeljuje »starejše osebe«, je v zadnjem času zelo relativna in se pomika vedno višje. Življenjska doba ljudi se konstantno povečuje in zadnje trditve pravijo, da se 3. življenjsko obdobje prične vsaj 10 let kasneje, kot je veljalo do sedaj, torej po 70. letu.

To se pozna tudi pri članstvu v DU

Beltinci, kjer se mlajši upokojenci še ne čutijo »zrele« za delovanje v društvu. Ostajajo izven društva ali se včlanijo, pa jih sodelovanje in vključevanje v aktivnosti ne zanima in tako postanejo naši podporni člani. V ožjem vodstvu DU Beltinci se trudimo ponuditi programe, kjer bi vsak član našel kaj zase. Udeležba je glede na število članov žal zelo skromna. Najštevilčnejši je obisk družabnih srečanj s kulturnim programom in pogostitvijo, v športnih sekcijah (vrtno kegljanje, kolesarjenje, pohodništvo, zeliščarstvo) se zbere največ do 15 članov. Tudi to je

nekaj. Izkoriščam priložnost pisanja v informativno glasilo Občine Beltinci in vas vabim k aktivnejši udeležbi na področjih, ki vas zanimajo. Za prihodnje leto predlagajte nove oblike in vsebine dela. V prostorih društva na Panonski ulici 43 v Beltincih smo dosegljivi vsak ponedeljek med 9.00 in 11.00 uro, pokličete nas lahko tudi na tel. št. 059 943 780 v času uradnih ur, na GSM 041 633 523, ali pa nam pišete na elektronski naslov dubeltinci@siol.net.

Delo Društva upokojencev Beltinci poteka po zastavljenem in sprejetem programu. Tako smo 2. 11. 2013 obe-

V sklopu prireditve ob Mednarodnem dnevu starejših smo osebno čestitali prisotnim jubilentom, ki so v letu 2013 praznovali 50 let skupnega življenja: Marija - Jože Horvat, Kristina- Alojz Ropoša iz Dokležovja; Marija - Štefan Horvat, Marija - Franc Tivadar iz Lipe; Marija - Štefan Tratnjek, Lipovci 138 ter Marija - Štefan Tratnjek Lipovci 141

ležili MEDNARODNI DAN STAREJŠIH s prireditvijo v Kulturnem domu v Beltincih. Posvetili smo jo našim najstarejšim članom, torej tistim, ki so stari nad 80 let. V DU Beltinci imamo takšnih članov 116. Ob omenjenem prazniku smo želeli s skromno pozornostjo, osebno čestitko in kulturnim dogodkom počastiti svoje zveste člane. Spomnili smo se jubilentov, ki so v letu 2013 praznovali okrogli jubilej 80 ali 90 let. Slednji je bil **Anton Kuzma** iz Gančanov, **80 letnikov smo našeli 22**, vendar se je prireditve udeležilo le 5 jubilentov. Vemo, da ljudi v teh letih pestijo različne tegobe, zato smo bili posebej veseli tistih, ki so prišli: **Marjete Horvat in Anice Kolar** iz Beltincev, **Elizabete Antolin** iz Dokležovja ter

Angele Mesarič in Marije Skalar iz Ižakovcev.

Pozornost in čestitke so bile namenjene še parom, ki so v tem letu praznovali zlati jubilej skupnega življenja. Zabeležili smo 13 takih parov. En par iz Beltincev je imel ravno ta dan ponovno poročno slavo. Vabilu se je odzvalo 6 parov: **Marija - Jože Horvat in Kristina - Alojz Ropoša iz Dokležovja, Marija - Štefan Zver in Marija - Franc Tivadar iz Lipe ter Marija - Štefan Tratnjek, Lipovci 138 in Marija - Štefan Tratnjek, Lipovci 141.**

VSEM SLAVLJENCEM JUBILANTOM v imenu UO društva, poverjenikov po vaseh ter v imenu članstva ŠE ENKRAT IZREKAM ISKRENE ČESTITKE, DOBRE ŽELJE TER VELIKO LEPIH

DOGODKOV V DRUŠTVU!

S prireditvijo smo uresničili še eno nalogo iz programa društva in sicer medgeneracijsko sodelovanje in povezovanje z institucijami v občini. Na naše vabilo so se prijazno odzvali in nam pripravili prijeten plesno glasbeni program:

- Vrtec Beltinci, enota »Sodček« Gančani z nastopom otroške folklorne skupine pod mentorstvom vzgojiteljice Tanje Zver,
- Zavod Sv. Cirila in Metoda - Glasbena šola Beltinci, Žan Hozjan - trobenta ob klavirski spremljavi Janje Belič, mentor Bojan Bezjak,
- Osnovna šola Beltinci - Mladinski pevski zbor, zborovodja Mitja Kavaš,
- Glasbena skupina DU Beltinci - Viktor Tkalec - diatonična harmonika, Karel Makovecki - violina in Jože Horvat - ustna harmonika.

Vsem nastopajočim, njihovim mentorjem in ravnateljem se iskreno zahvaljujemo!

Po prireditvi so nekateri slavljenci tudi zaplesali, družili pa smo se ob skromni pogostitvi, ki so jo pripravile naše članice in poverjenice ter člani upravnega in nadzornega odbora.

V upanju, da smo preživeli lep sobotni popoldan in ste bili prisotni zadovoljni, se vsem zahvaljujem za obisk in vas naslednje leto ponovno vabim na praznovanje mednarodnega dneva starejših.

Mira Šömen

Nova oblika druženja v DU Beltinci

V DU Beltinci smo se odločili, da v letu 2013 popestrimo našo dejavnost z željo, da čim več članov zadovolji svoje interese.

Odločili smo se za zeliščni krožek. Zbralo se nas je 17 članic, ki smo se v tem letu sestale petkrat.

Združile smo rekreacijo in koristno izmenjavo mnenj ter izkušenj. Do zbirnega mesta v Ižakovcih smo se največkrat pripeljale s kolesi.

Nabirale in obravnavale smo aktualna, pri nas rastoča zelišča, jih obdelale, uporabile, poskusile v čajih ali drugih pripravkih. Svoje izkušnje smo posredo-

vale druga drugi. Za svojo uporabo smo spoznale in si nabrale zelišča : čemaž, regrat, koprivo, rman, preslico, bezgovo cvetje, kamilico., razne plodove in drugo.

Pripravile smo zelišča za čaje in tinkture, kar sedaj s pridom uporabljamo. V letošnjem letu, bogatem s sadjem, z bučami, zelenjavo,... smo si izmenjavale izkušnje, kako vse to shraniti za zimski čas. Na srečanja smo prinašale doma pripravljene izdelke, ki smo jih tudi poskusile.

Naš namen je bil, da čim več vsega domačega, kar zraste na vrtu, njivi, v

sadovnjaku... uporabimo v gospodinjstvu. Izmenjale smo si tudi doma pridelana semena. S tem nismo prihranile le denarja, pomembneje je, da uživamo zdravo, doma pridelano hrano. Istočasno pa je to tudi prijetna oblika druženja, kar nam danes primanjkuje, posebno starejšim.

Z delom bomo nadaljevale v spomladanskem času.

Ana Bugar, vodja krožka

Utrinki PGD Lipovci

Člani PGD Lipovci smo bili v preteklih mesecih aktivni tako na tekmovalnem področju, kot tudi na kulturnem. Letos smo se udeležili občinske vaje v Odrancih, kjer se je zbralo rekordno število ekip, bilo jih je namreč 39. Veterani so dosegli 1. mesto, člani 3. mesto, članice 1., mladinci 4., pionirji 1. in pionirke 2. mesto. Udeležili smo se nočnega tekmovanja v Domanjševcih, kjer so člani dosegli 1. mesto, članice pa drugo. Nočno tekmovanje je potekalo tudi v Stanjevcih, kjer so člani dosegli 2. mesto, članice pa četrto. Na člansko regijsko tekmovanje v Ljutomeru so se uvrstili člani in članice, kjer so člani dosegli odlično 7. mesto in so tako bili najboljši med člani GZ Beltinci. Na mladinsko tekmovanje v Ižakovcih pa so se uvrstili pionirji in dosegli 19. mesto. Z našo mladino smo obiskali tudi mladinski tabor v Gančanih, kjer smo se zabavali ob dobri predstavitvi gasilstva in športnih igrarh.

Seveda se člani PGD Lipovci tudi redno izobražujemo. Vodstvo se je seznanilo z delovanjem sončnih elektrarn v občini Beltinci in pravilnim pristopom gašenja le-teh, civilna zaščita nam je predstavila visoko zmogljivostno črpalko, 16. novembra so se štirje člani in dve članici udeležili praktičnih vaj na Igu, sedem članov pa obiskuje nadaljevalni tečaj za gasilca. V mesecu decembru se bodo štirje operativci udeležili zdravniškega pregleda. Letos je bila požarna vaja v vrtcu v Lipovcih, kjer so naši člani od poziva do objekta prišli v šestih minutah. Prišlo je 10 uniformiranih gasilcev in pet gasilcev v civilu.

Oktobra smo za dan odprtih vrat priredili pečenje kostanjev in pokušino novega vina. Prikazali smo gasilsko opremo in gasilsko vozilo. Obiskali smo tudi vrtec v Lipovcih.

Članice smo se udeležile Srečanja članic Pomurja, ki je to leto potekalo v Rogaševcih, veterani pa so se na Martinovo soboto udeležili Srečanja veteranov GZ Beltinci. Nekaj članov je bilo prisotnih na kartanju za prehodni po-

Letos smo praznovali tudi visok jubilej

kal v Ižakovcih, kjer so zasedli odlično 2. mesto.

Skozi leto smo se udeležili raznih prireditev: obletnice v Ižakovcih in Odrancih, prevzema prapora v Bratonicah, pomagali pa smo tudi pri 35. obletnici KMN Lipovci. Ob koncu leta bomo kot vsako leto naše krajanke obiskali s koledarji.

17. avgusta smo praznovali 90. obletnico obstoja PGD Lipovci. Obletnica je bila dobro obiskana, prireditev je potekala po protokolu, za zabavo pa je poskrbel Ansambel Roka Žlindre. Na tem mestu

se zahvaljujemo vsem donatorjem in vaščanom, ki so na kakršen koli način pomagali pri prireditvi.

V teku je gradnja novega gasilskega doma v Lipovcih. Potrebna dokumentacija je pri kraju, tako da v začetku leta pričakujemo aktivnosti pri rušitvi in gradnji gasilskega doma.

Obenem vam PGD Lipovci vošči miren in v srečo ovit božič ter polno uspeha in veselja v prihajajočem letu!

Jasmina Marič

POGREBNIŠTVO
PIRAMIDA IN

GSM: 070 835 834, 040 622 462

CVETLIČARNA
SILVA KOUS s.p.

Lipovci 596, Beltinci na mladinski ulici, Beltinci
Tel: 02/542 17 20 gsm: 041/785 758

ODSLEJ V SKUPNIH PROSTORIH NA MLADINSKI ULICI V BELTINCIH
(NEKDANJA CVETLIČARNA JURIČ, PRI DUMU STAREJŠIH)

*V TRENUTKIH, KO SE ZAVEMO MINLJIVOSTI ŽIVLJENJA
VAM STOJIMO OB STRANI IN S SOČUTJEM SVETUJEMO
TER ORGANIZIRAMO VSE ZA DOSTOJANSTVENO SLOVO.*

<ul style="list-style-type: none"> -CELOSTNE POGREBNE STORITVE -PREVOZ UMRLIH DOMA IN V TUJINI -VELIKA IZBIRA POGREBNE OPREME -LASTNO POGREBNO MOŠTVO Z VEČLETNIMI IZKUŠNJIAMI -PREVOZI PO POMURJU GRATIS 	<ul style="list-style-type: none"> -REZANO CVETJE -LONČNICE -IZDELAVA VENCEV -ŽALNI ARANŽMAJI -POROČNA FLORISTIKA -ARANŽIRANJE DARIL -VZDRŽEVANJE GROBOV
--	---

NAŠE STORITVE PONUJAMO PO IZJEMNO UGODNIH CENAH

Bogata jesen za KUD Beltinci

Tamburašem so se na odru pridružili tudi gostje, skupina Kavkler iz Poljčan in Vlado Poredoš s sinovi

Kar smo sejali na pomlad, smo želi jeseni! Tako bi lahko v enem stavku strnili vse dejavnosti, ki smo jih izvedli člani in članice KUD Beltinci v zadnjih mesecih. Poleg gostovanj na prireditvah okoliških občinah, smo z velikim veseljem predstavili novo igro naše gledališke skupine Slikepaprijlike Zacamprana Ančka. Premierna uprizoritev, ki so jo 30 oktobra v beltinskem kulturnem domu uprizorila naše igralko - Romana Farkaš Erdelji, Tina Kur, Zlatka Horvat, Barbara Rehn Rous, Tanja Zver, Alenka Balažič in Simona Cizar, ki je igro tudi režirala - je bila med obiskovalci polne dvorane dobro sprejeta. Po tem, ko se je skupina pred leti že predstavila z igrano Nebo nad Ženavljem in Smetanovi kolački, so tokrat dekleta poskrbela za obilico smeha z delom Charlesa Galtierja. Ni odveč, da poudarimo, da os za prekmurski prevod, ki je dal dodatno težo zaigrani zgodbi, poskrbele same. Z igro so že nastopile na festivalu Oko besede in na dveh samostojnih predstavah v Moravskih toplicah in Lipovcih, prav v zimskem času pa nameravajo obiskati tudi vse krajevne skupnosti občine in nastopiti na festivalih namenjenih ljudskemu gledališču. Slikepaprijlike so torej ponovno v zagonu a zdaleč

ne edina sekcija v KUD Beltinci. Zelo dejavna je bila v zadnjem obdobju otroška folklorna skupina KUD Beltinci. Poleg tega, da so plesalci in plesalke nastopili na dveh poročnih slavnih v Murski Soboti in Beltincih so nastopili še na prazniku buč v Lipovcih, otroškem folklornem festivalu v Veržeju, kjer so dosegli zavidljiv uspeh in na prireditvi Ljudska pesem od Ravenskega do Porabja v Murski Soboti. Veseli smo, da je naša otroška folklorna skupina vse bolj aktivna in tako tudi prepoznavna. Pohvale prihajajo od vse povsod, zanje pa so poleg Dragice Kolarič, ki skrbi za njihovo podobo in postavitev na odru, zaslužni predvsem mladi plesalci: Tjaša Sraka, Tjaša Mlinarič, Maja Benko, Janja Janusik, Michela Žižek, Manuela Vrbnjak, Mitja Kolar, Jernej Kolar, Jan Bezjak, Nino Erjavec in Blaž Berden. Počivali niso niti veterani FS Beltinci, ki so se uspešno predstavili na festivalu za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani, kjer so sodelovali skupaj z našim društvom upokojencev in zaplesali za turiste na Otoku ljubezni v Ižakovcih. Poleg številnih nastopov, ki jih tudi to jesen beleži naša Tamburaška skupina, smo praznovali tudi njihovo 90-letnico. Po zadnjih najdenih zapisih Jožefa

Tomeca so se naši tamburaši »postarali« za eno leto. O tem smo že pisali v Malem rijtaru. Tamburaši so dostojno počastili svojo visoko obletnico s koncertom v polni dvorani Kulturnega doma v Beltincih in medse povabili tudi goste - tamburaše Kavkler iz Poljčan in Vlada Poredoša s svojima sinovoma, ki so dodatno popestrili večer. Javni sklad RS za kulturne dejavnosti je našim tamburašem s posebno plaketo dal veljavo, svoje smo dodali še mi, s plaketo in zahvalo za vestno delo. Dobri dve uri programa je minilo v znamenju lepe tamburaške glasbe, obiskovalci pa - vsekakor zadovoljni.

Sicer se moramo v KUD Beltinci pohvaliti z lepo in prijetno pridobitvijo. Jeseni je bila v okviru KUD Beltinci ustanovljena dekliška vokalna skupina BeleTinke. Dvanaest mladih deklet bo pod vodstvom Tjaše Šimonka tako prvič nastopilo 22. decembra na samostojnem božičnem koncertu v beltinski cerkvi. Z njimi se bo predstavil tudi talentiran domači glasbenik, sicer študent glasbe Vid Ščavničar. Veseli smo, da bo v Beltincih iz mladih grl ponovno zadonela pesem. Tokrat mladostna, razigrana, pa vendar prežeta s tradicijo. Verjemite, ne bo vam žal, če se boste po proslavi v čast državnemu prazniku to nedeljo odpravili še v cerkev sv. Ladislava. Koncert bo ob 19.00.

Kot zapisano, je bila za KUD Beltinci jesen plodna in verjamemo, da je to lahko dobra popotnica za prihajajoče leto 2014, v katerem želimo vsem bralcem in občanom občine Beltinci veliko zdravega kulturnega smeha, še prej pa prijetne božične praznike v krogu najdražjih.

Boštjan Rous
Predsednik KUD Beltinci

Kampanja »Dnevnik potovanj«

V okviru evropskega projekta ZDRAVE SKUPNOSTI z akronimom »HEALTHY« je Center za zdravje in razvoj Murska Sobota razvil kampanjo Dnevnik potovanj, ki na zanimiv, zabaven in učinkovit način analizira potovalne navade otrok in njihovih staršev s ciljem povečanja uporabe do okolja prijaznih, zdravih in aktivnih načinov potovanj. Uporaba alternativnih načinov potovanj zmanjšuje število avtomobilov in potrebo po parkirnih prostorih ter neposredno pozitivno vpliva na zdravje posameznika in njegov življenjski prostor. Prvič se je kampanja Dnevnik potovanj izvedla v tednu med 30. septembrom in 4. oktobrom 2013.

V izvedbo kampanje Dnevnik potovanj je bilo vključenih 33 vrtcev oziroma enot s skupaj 90 oddelki iz 23 občin Pomurja. Skupaj je tako v Sloveniji v kampanji Dnevnik potovanj sodelovalo 1545 otrok različnih starostnih obdobj. Za animacijo in motivacijo otrok in staršev je skrbelo 179 strokovnih delavcev, ki so kampanjo Dnevnik potovanj v svojih oddelkih tudi izvajali.

V izvedbo kampanje Dnevnik potovanj se je z območja občine Beltinci vključil vrtec Beltinci – enota Bibe s skupaj tremi oddelki. V kampanji Dnevnik potovanj je tako iz Vrtca Beltinci – eno-

ta Bibe sodelovalo skupaj 57 otrok, 6 strokovnih delavcev pa je izvajalo kampanjo Dnevnik potovanj.

V primerjavi z opravljenimi meritvami PRED začetkom izvajanja kampanje (pregled dejanskega stanja) se je MED izvajanjem kampanje delež pešcev na poti v vrtec povečal za 6%, za 4,1% se je povečal delež uporabe skirojev in poganjačev, za 7,3% se je povečal delež vseh kolesarjev in za 15,2% se je povečal delež kombiniranega prevoza, kjer so starši morali avtomobil parkirati 100 – 200 m v stran od vrat vrtca in tako z otroki del poti peš prehoditi do vrtca. Delež uporabe avtomobila se je v času

izvajanja kampanje zmanjšal za 33,5%. Prav tako je viden dolgoročni učinek kampanje, saj je tri tedne PO zaključeni kampanji delež uporabe avtomobila znašal 79,5%, kar je za 10% manj od deleža, zabeleženega PRED začetkom izvajanja kampanje, ko je ta znašal 89,5%.

Zlatko Mesarić
Center za zdravje in razvoj
Murska Sobota (CZR MS)

Doseženi rezultati glede načinov prihoda otrok PRED začetkom izvajanja kampanje, MED izvajanjem kampanje in PO koncu izvajanja kampanje v vrtcu Beltinci – enota Bibe

Več o doseženih rezultatih vrtcev si oglejte na spletni strani Centra za zdravje in razvoj Murska Sobota - <http://czi.si/novice.aspx>.

Pridelano v Prekmurju - okusno in zdravo

Prekmurje že od nekdaj slovi po lepi naravi, bogatih pridelkih ter prijaznih, skromnih in delovnih ljudeh. Pridelki s prekmurskih polj, sadovnjakov in vrtov so kot nalašč za vse tiste, ki skrbijo za svoje zdravje in dobro počutje.

Z namenom, da prispeva k celostnemu trajnostnemu razvoju podeželja in oživitvi goričke pokrajine, ki ekonomsko šibkemu podeželskemu prebivalstvu omogoča izboljšanje kakovosti življenja, izvaja Kmetijsko turistična zadruga Žitek s partnerji Občina Cankova in Društvom za trajnostni razvoj podeželja Žitek projekt z naslovom »Od samooskrbe do lokalne oskrbe«.

V okviru projekta se na območju LAS Goričko izvajajo delavnice, predavanja, pomoč pri registraciji dopolnilnih dejavnosti, pomoč in svetovanje pri pripravi izdelkov za prodajo, vzpostavitev in zagotavljanje prodaje presežkov, pilot-

na postavitev smerokazov za identificirane ponudnike in table za označevanje ponudnikov, ureditev prostora za priložnostno kmečko tržnico..... Prav tako se z različnimi promocijskimi dogodki spodbuja uživanje lokalno pridelane hrane.

Zakaj takšen poudarek hrani, pridelani v lokalnem okolju?

Prednost lokalno pridelane hrane je v krajši poti od njive do krožnika. Na ta način je hrana bolj kakovostna in sveža. Znižujejo se stroški za nepotrebno skladiščenje, prevoz in distribucijo. S tem se varčuje tudi z energijo in zmanjšuje onesnaževanje okolja.

V predgovoru publikaciji »Od samooskrbe do lokalne oskrbe«, ki je izšla v okviru projekta, je minister za kmetijstvo, mag. Dejan Židan, med drugim zapisal: »Ministrstvo za kmetijstvo in okolje je poleg proizvodnje hrane odgovorno tudi

za ohranjanje naravnih virov, za kar si močno prizadevamo, saj se zavedamo, da brez varovanja najboljših kmetijskih zemljišč in kakovostne oskrbe z vodo ne more biti kakovostne hrane. Prav tako si prizadevamo tudi, da bi slovenska hrana našla pot do potrošnika. Zato želimo z aktivnostmi promocije spodbuditi zavedanje državljanov, da posegajo po domačih proizvodih. Menim, da je kamenček v tej promociji tudi ta brošura. Sam tako v službi, kot doma v družini, s svojim zgledom in aktivnostmi skrbim, da je hrana iz lokalne bližine del vsakdanjega življenja. S tem tudi prispevam delček k ohranjanju domačega gospodarstva.....«

Poskušajmo tudi sami v vsakdanjo prehrano vključiti čim več lokalno pridelanih živil.

**Andreja Počič
Branislava Belović**

Praznično mizo obogatimo z zeljem

Prihajajoči prazniki nam že tradicionalno prinašajo kulinarične užitke. Pri količinah bodimo zaradi zdravja in spoštovanja praznikov zmerni. Na prazničnih mizah naj bo tudi zelje - sveže (belo, rdeče) in kislo. Pripravimo ga lahko kuhano ali dušeno, kot prilogo k pečenkam in drugim prazničnim mesnim jedem. Prav tako lahko pripravimo različne solate, ki bodo prispevale tisti »zdrav« del k obilju prazničnih jedi. Zakaj ne bi kot prilogo ponudili zavitka iz kislega zelja? Solata iz kislega zelja z bučnim oljem bo zadovoljila tudi tiste najbolj izbirčne. Lahko ji dodamo krompir, fižol, paradižnik, jabolko, brusnice, ananas.... Iz kislega zelja lahko vnaprej pripravimo okusne jedi, npr. sarmo. Možnosti je res veliko. Nenazadnje gre za zelo kvalitetno živilo, ki ugodno vpliva na zdravje. Le pri dodajanju soli jedem iz kislega zelja bodimo pozorni, saj kislo zelje vsebuje precej soli.

Rdeče zelje s peso

40 dag rdečega zelja
25 dag pese
1 jabolko
1 rdeča čebula
2 žlici olja
kis
košček cimeta
žlička sladkorja

Na olju dušimo čebulo, dodamo naribano rdeče zelje, peso in jabolko. Prav tako dodamo košček cimeta (odstranimo ga, ko je jed gotova) in žličko sladkorja. Preden je jed gotova, dodamo kis. Postrežemo k mesnim jedem. Za posebej fino in svečano jed primešamo še žlico brusnične marmelade.

Kislo zelje s suhimi slivami

60 dag kislega zelja

10 dag suhih sliv brez koščic
1 manjša čebula
2 žlici olja
lovorjev list
kumina

Na olju popražimo seseklano čebulo in dodamo kislo zelje. Zalijemo s približno 3 dl vode in dodamo polovico suhih sliv, lovorjev list in kumino. Kuhamo pokrito približno 30 minut, da večina vode izhlapi. Ponudimo k pečenkam ali podobnim jedem.

Solata s kislim zeljem, jabolki in orehi

30 dag kislega zelja
2 aromatični jabolki
jabolčni kis
1 žlička sladkorja
beli poper
2 žlici orehovega olja (po želji)
2 žlici olja koruznih kalčkov
8 dag orehovih polovic
10 dag šunke
drobnjak

Šunko narežemo na kockice in popražimo. Jabolka narežemo na tanke kolobarje. Pomešamo zelje in jabolka ter prelijemo s prelivom iz olja, kisa in sladkorja. Popramo in premešamo. Potresemo s pečeno šunko, polovicami orehov in drobnjakom.

Solata s kislim zeljem in gobami

30 dag kislega zelja
25 dag vloženih gob
40 dag kuhanega krompirja
1 čebula
peteršilj
2 žlici olja
malo limoninega soka
poper

Krompir olupimo in narežemo na kocke. Pomešamo vse sestavine in prelijemo s prelivom iz olja, limoninega soka in popra. Mariniramo eno uro v hladilniku.

*Prim. mag. Branislava Belović, dr.med.
Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota*

Mednarodne igre šolarjev - Kanada 2013

Vstopili smo v adventni čas, čas pričakovanja in praznikov, meni pa misli velikokrat uhajajo nazaj v Kanado, kjer sem letos preživela nekaj avgustovskih dni. Pa nisem bila na počitnicah, udeležila sem se mednarodnih iger šolarjev, ki so letos potekale že sedeminštiridesetič, tokrat v mestu Windsor v Kanadi.

Kot atletinja AK Panvita sem dobila priložnost doživeti male olimpijske igre, ki se vsako leto odvijajo v drugi državi.

Letošnjih so se udeležili športniki iz enainosemdesetih mest in enaintridesetih držav. Sama sem bila del ekipe atletov Mestne občine Murska Sobota, ki jo je predstavljala tudi ekipa košarkaric. Na teh igrah mora namreč obvezno sodelovati ekipa atletov in ekipa neke druge športne panoge.

Z rahlo vznemirjenostjo in pričakovanjem je končno prišel štirinajsti avgust, ko smo se ob dveh zjutraj odpravili iz Murske Sobote proti Benetkam, nato z letalom proti Frankfurtu, od tam pa v Detroit, kjer so nas pričakali avtobusi in odpeljali v mesto Windsor.

Tisti, ki še nismo potovali z letalom, smo spoznali način tega potovanja, nalleteli tudi na kakšne pasti in videli svet s ptičje perspektive. Kako čudovito se je peljati skozi oblake, biti nad gorskimi orjaki, preleteti morja in jezera...

Ko smo se nastanili na univerzi v Windsorju, smo ugotovili, da je zdaj pa že res čas, da kazalce na uri pomaknemo za šest ur nazaj, kar nas je nekaj časa motilo že tam, pozneje pa tudi

doma.

Sledila je slavnostna otvoritev iger, predstavitev ekip, kar je bilo res čudovito doživetje, manjkal ni niti olimpijski ogenj. Bilo je res lepo!

Kljub treningu in tekmovanju nam ni zmanjkalo časa za druženje z drugimi udeleženci iger, za učenje tujih jezikov, kar je bil še en kamenček v mozaiku čudovitih doživetij. Spoznali smo, da so bile igre izjemno dobro organizirane in varovane. Razvajali so nas z zelo dobro hrano, pripravili pa so tudi značilne dobrote iz držav udeleženk. Ogledali smo si nekaj znamenitosti, ki krasijo Kanado, pa tudi sosednjo Ameriko.

Medalj tokrat res nismo prinesli, klubski kolegici Miši Horvat se je le za osem cm izmuznila iz rok pri skoku v daljino, pa tudi pri štafeti, kjer smo še upali nanjo, nam je ni uspelo dobiti. Osvojili pa smo odlično sedmo mesto, kar je v množici najboljših atletov vseeno lep uspeh.

Prinesli pa smo čudovite spomine, izkušnje, ki nas bodo bogatile vse življenje, dajale voljo do trdega dela, v katerega vložimo toliko prostega časa. Medtem ko so naši vrstniki v udobnih foteljih, pred računalniki ali pa uživajo na bazenih, mi treniramo v snegu, mrazu, dežju ali se potimo v poletni vročini.

Vsega tega ne bi doživeli brez naših staršev, sorodnikov in prijateljev, ki nam ves čas stojijo ob strani in nas spodbujajo pri našem delu, pa tudi ne brez donatorjev, ki so nam kljub recesiji finančno omogočili udeležbo na igrah.

Saša Maučec med tekom štafete

VSEM ISKRENA HVALA!

Za konec še čudovita misel, ki nadaljuje že znani rek, da ni važno samo zmagovati, ampak tudi sodelovati:

*Obstajajo samo trije zmagovalci:
tisti, ki tekmujejo sami s seboj
tisti, ki prečkajo ciljno črto
in tisti, ki končajo tekmovanje.*

Sri Chinmoy

Jutri je nov dan, novi treningi, nova tekmovanja. Želim si, da jih uspešno končam, tako na atletskih stezah kot na vseh poteh mojega življenja.

Saša Maučec,
Atletski klub Panvita

7. Občinski turnir v pikadu

V vaškem domu na Melincih je bil odigran 7. OBČINSKI TURNIR V PIKADU za pokal Občine Beltinci. Turnirja se je udeležilo 37 igralcev in igralk iz vasi naše občine. Še tretjič je naslov najboljšega osvojil Peter Antolin iz Ižakovcev in tako v trajno last dobil tudi prehodni pokal. Rezultati:

Moški 501 Duple Out:

1. Peter Antolin (Ižakovci)
2. Matej Šebjan (Dokležovje)
3. Daniel Duh (Melinci)
4. Franc Azola (Beltinci)

Ženske 501 Duple Out:

1. Monika Jerebic (Ižakovci)
2. Alenka Telkeš (Ižakovci)
3. Ines Horvat (Dokležovje)
4. Mojca Škafar (Ižakovci)

Dvojice 501 Master Out:

1. Dejan Škafar (Ižakovci) in Franc Azola (Beltinci)
2. Peter Antolin (Ižakovci) in Ignac Kuzma (Melinci)
3. Branko Lopert (Dokležovje) in Borut Bojnec (Lipovci)

Matjaž Györek

Pomurska liga v pikadu

V polnem teku je tekmovanje v pomurski pikado ligi za sezono 2013-2014, ki jo tudi letos vodi in organizira ŠD Dokležovje. V njej tekmuje 12 ekip, od tega 5 iz naše občine. Naslov prvaka brani ekipa Pikado kluba ŠD Dokležovje. Trenutna lestvica po odigranih 7. kolih je sledeča:

	ekipa	tekem	zmage	porazi	igre	seti	točke
1.	ŠD DOKLEŽOVJE (Dokležovje)	7	7	0	134 : 41	296 : 126	14
2.	ČARNE VRANE (Ižakovci)	7	5	2	112 : 63	253 : 164	10
3.	PICOLO (Melinci)	7	5	2	110 : 65	253 : 175	10
4.	BRIZGALNA BAR (Vanča vas)	7	5	2	96 : 79	224 : 203	10
5.	PUPA BAR (Ljutomer)	7	4	3	113 : 62	257 : 167	8
6.	TEAM MAŽI BAR (Ižakovci)	7	4	3	113 : 62	249 : 160	8
7.	MOKOŠ (Bakovci)	7	4	3	84 : 91	208 : 211	8
8.	PAJDAŠJE (Dokležovje)	7	3	4	91 : 84	222 : 201	6
9.	BAR TIFFANY (Črenšovci)	7	3	4	80 : 95	201 : 228	6
10.	KOCKA BAR (Renkovci)	7	1	6	46 : 129	135 : 283	2
11.	NOČNE LAUFARKE (Vanča vas)	7	1	6	42 : 133	123 : 284	2
12.	VIKTORIJA (Filovci)	7	0	7	29 : 146	95 : 314	0

Matjaž Györek

Adventni tekaški pokal

Udeleženci in organizatorji beltinske etape adventnega tekaškega pokala

Na prelepo decembersko nedeljo, 8. 12. 2013, smo se organizatorji dobili že navsezgodaj na kavi in čaju ter dorekli še zadnje naloge, preden smo se podali v športni park Beltinci, kjer se je na ta dan pričakovalo kar lepo število tekačev in tekačic v različnih kategorijah. Tako je tudi bilo. Približno 60 udeležencev teka in lepo število obiskovalcev in navijačev se je družilo na LABDA BEACH CENTRU, kjer smo organizatorji poskrbeli za dobro označeno progo po trim stezi parka, ogrevan šotor in nekaj kurišč z odprtim ognjem, ter s čajem in

kuhanim vinom poskušali nuditi udobje vsem udeležencem. Tek po beltinskem parku je bil organiziran v sklopu 1. ADVENTNEGA TEKAŠKEGA POKALA 2013 in je bil drugi zapovrstjo. Vikend pred tem so svoje tekači odtekli že v Krogu. Iz Beltincev se karavana Adventnega teka seli v Odrance, kjer bo tretji tek. Sam pokal, za katerega se tekači in tekačice potegujejo, pa bo podeljen zadnji adventni vikend v Bratonicih (sobota, 21. 12.). Idejo in premierno organizirane teke v decembru podpirajo tudi zvoneča imena s področja teka

v Sloveniji in širše. V Krogu se lahko pohvalijo z gostjo Sonjo Roman, katere najverjetneje ni potrebno prav posebej predstavljati. V Beltincih smo imeli čast poleg dveh domačink (Katja Vrdjuka, Katja Baša), gostiti Mojco Grandovec, ki je bila v letu 2011 zmagovalka ljubljanskega maratona na 10 kilometrov, dosegla pa je odlične rezultate tudi na drugih tekmovanjih. V letu 2012 je zmagala na državnem prvenstvu na 3000 m, na 5000 m pa je postala podprvkinja. Odzivi in pohvale tekačev, tekačic in obiskovalcev glede organ-

izacije so bili zelo pozitivni, saj jim je bil posebej zanimiv razgiban teren za tek in optimalna dolžina kroga (1100 metrov). Ker smo v takšnem obsegu organizirali dogodek prvič, smo zadovoljni in optimistično gledamo v prihodnost Adventnega tekaškega pokala. S tovrstnimi dogodki ozaveščamo ljudi glede pomembnosti zdravega in družabnega načina življenja. S svojim obiskom je tekaško prireditev počasti tudi župan Občine Beltinci, ki je skupaj

s predsednikom Športne zveze Beltinci podelil nagrade najboljšim. Zahvaliti se moramo tudi uradnim sodnikom teka, ki prihajajo iz atletskih krogov, javnim delavcem iz Beltincev, Boštjanu Rousu za slikovno gradivo in vsem ostalim, ki so na kakršen koli način dali svoj doprinos k dobro speljani športno-rekreacijski prireditvi. Vabimo vas, da ste z nami tudi 14.12. v Odrancih in seveda v Bratoncih v soboto, 21.12. Želimo vam lep in vesel december in lepe praznike,

ki so pred nami!

Več o ADVENTNEM TEKAŠKEM POKALU lahko preberete na Facebook-u pod istoimenskim naslovom.

*Društvo LABDA Beltinci,
Športno društvo SLOPARCA Beltinci,
Športna zveza Beltinci in
Občina Beltinci*

Šege in navade ob božiču

S krajo sena v božični noči so kmetje čarali dobro zdravje živini, saj je živina na račun kraje tako zaužila več različnih vrst sena. V tej noči so predvsem v Prekmurju po vrnitvi od polnočnice premikali in stresali živali in stvari, da bi se v naslednjem letu pomnožile. Stresali so sadno drevje, da bi v naslednjem letu bolje obrodilo. Streljanje z možnarji in puškami je starodavno obrambno dejanje, s katerim so po ljudski veri odganjali čarovnice in zle duhove, ki se bojijo pokanja. V božični noči je bilo nebo odprto. Dogajali so se čudeži, zato je bilo mogoče razumeti govorico živali, postati neviden, priklicati vraga, najti zaklad, ugibati o prihodnosti itd. Šega, da mora v sveti noči v vsaki hiši goreti vsaj ena luč, je še danes živa. Lahko je to prastari spomin na kresni ogenj ali pa je morda luč tolažba rajnim, ki so v starih časih prihajali na obisk na stare domove z željo po toploti in svetlobi. Na mizi jih je čakala dobrodošlica. V Beli krajini jih je pričakal vrč vina. Mojstrančani so rajnim, ko so odšli k polnočnici, na mizo položili kolač. Največja čudaso se bojdagodilaopolnoči v sveti noči. Na sveti večer naj bi cveteli zakladi. Toda zakladi v zemlji so last vraga. Kopati je treba v času polnočnice, še pred tem pa je treba narediti ris oko-

li samega sebe z enoletno leskovo šibo. To je bil tudi čas za pogled v prihodnost. Dekletom, ki jih je zanimalo predvsem, če bodo v prihodnjem letu dobila ženina in kakšen bo, je to povedalo število drv, ki se jih je na sveti večer prineslo iz drvarnice v hišo. Če je po vrnitvi v hišo dekde naštel parno število drv, je to pomenilo, da bo prihodnje leto našlo fanta, s katerim bosta postala par. Zopet drugod so dekleta na sveti večer pometala skedenj ob večernem zvonjenju. Skedenj so morale trikrat pomesti in po vsakem pometanju so dekleta odnesla smeti v hišo. Če je takrat dekde srečalo fanta, je bil to njen bodoči ženin. Če ni srečalo nikogar, v naslednjem letu ni bilo nobenega upanja na možitev.

Sveti večer

Pred mrakom je bila božična miza že pripravljena. Vse, kar je bilo na njej, je bilo posvečeno in je imelo čarodejno moč ter prinašalo zdravje in srečo. Poleg obrednega kruha so bili na božični mizi in pod njo razni poljski pridelki in orodje. Gospodar je božični mizi, ki jo je napolnila gospodinja, dodal še druge predmete: pod mizo je položil orno železo, da bi bila zemlja bolj rodovitna, nekaj sena in koso za boljši pridelek v novem letu ter še druge stvari, ki jih je zahtevalo izročilo njegovega kraja. Nato je pohitel, da bi še pred mrakom z družino blagoslovil hišo s kropljenjem in kajenjem. Še danes mnoge družine pod gospodarjevim vodstvom kropijo in pokadijo hišo, hlev, vrt in bližnja polja. Ponekod se držijo starih pravil, ki so vsakemu članu družine določala njegovo mesto ob tem družinskem obredu. Gospodinja da v lonc lopatico žerjavice, gospodar strese nanjo šcep-

ec kadila. Gospodinja napolni skodelico še z blagoslovljeno vodo in vanjo vtakne pušpanovo ali smrekovo vejico. Vsa družina se nato ob molitvi napoti blagoslavljat domačijo. To je družinski obred, ki ga opravijo na vse tri božiče.

Po blagoslovu je družina sedla k večerji, ki je na sveti večer morala biti skromna, saj je bila tudi Sveta družina tistega davnega dne, ko sta Marija in Jožef iskala kraj, kamor bi lahko položila novorojeno dete, lačna. V naših krajih so zato na sveti večer gospodinje pripravljale za večerjo različne obredne postne jedi. Večerja je bila večinoma hladna – ohlajeno kuhano sadje in stročnice. Marsikje je družina večerjala kar na klopi ob peči, saj je bila družinska miza v sveti noči božična miza, nekak hišni oltar. Po nekaterih krajih so se božične večerje veselili predvsem otroci, ki so dobili vsak po hlebeček kruha. Po večerji so stekli po drva v klet in nato hitro nazaj v hišo. Najhitrejši otrok je bil vse leto najhitrejši. Dokler je bilo središče slovenske domačije odprto ognjišče, se je družina na sveti večer zbrala ob njem. V Istri, na Krasu in v Beli krajini je tedaj na ognjišču gorel velik drevesni panj, čok. Belokranjci so ga imenovali badnjak, Kraševci pa božič. Združena ob ognjišču ali stisnjena k topli peči v izbi je družina na sveti večer pozabila na vse skrbi in se veselila tihe sreče najlepšega večera in najlepše noči v letu.

*Besedilo iz knjige Dušice Kunaver in
Brigite Lipovšek
Slovenske šege ob božiču in novem
letu (Mladinska knjiga 2005)*

Pot do zdravja

Obstaja veliko poti. Vse te poti so nam več ali manj znane. Pot do zdravja pa nam ni znana, treba jo je odkrivati in to vsak dan znova. Za zdravje se je treba boriti in garati preden zbolimo.

Marsikdaj ne živimo po tem načelu. Smo mogoče ženske drugačne v tem smislu?

Kakšna je moja pot do zdravja?

Spomin mi seže v otroška leta, ko je bilo veliko veliko gibanja in zdrave prehrane. Oh, saj ni primerjave z današnjim časom.

V odrasli dobi pa sem se oprijela fraze, da nimam časa za to. A zdaj vem, da le prave volje ni bilo. Za svoje zdravje sem premalo naredila. Gibanja je bilo vse manj, skoraj nič.

Vse lepo in prav, dokler mi na zdravniškem pregledu česa ne ugotovijo: prehitro utrip srca, previsok krvni tlak in zvišan holesterol. Kaj pa zdaj?

Takoj se odločim za nekaj korakov. Nekaj moram spremeniti! Komaj dojemam.

Ozavestila sem besedo GIBANJE- vsak dan vsaj pol ure hitre hoje po stezi. Počutiš se kot preroben. Včasih sem hojo zamenjala tudi za kolo.

Zavestno sem pazila, kaj vse bo na mojem krožniku. Ves čas sem si prizadevala živeti brez stresa, sproščeno in počasi je bilo zaznati majhne spremembe.

Z majhnimi koraki sem se trudila za zdravje, a za vsak korak je bila potrebna močna volja in optimizem. S tem si

izboljšuješ in podaljšuješ življenje.

Moja pot do zdravja se počasi vzpenja, a moram priznati, da včasih obstanem, zanese me levo ali desno. Spet se trdno odločim za korak naprej in uspeh je poplačan.

Ker si kot ženska, žena in mama želim biti v življenju zdrava, imeti želim zdravo srce, naredim vse, kar je v moji moči, da načrtovano uresničim. Počnite to tudi ve, ženske, vsaka zase in svet bo lepši! Družba nas potrebuje.

ZDRAVJE JE NAJVEČ, KAR IMAMO!
CENIMO GA! NAREDIMO ZANJ NAJVEČ,
KAR SE DA!

Gabrijela S.

Gastarbajterjevo življenje

(nadaljevanje iz 40. številke MR)

V večjem mestu, ki je bilo 60 km oddaljeno od mesta, kjer sta živela Štefan in Marija, je bila Slovenska katoliška misija, kjer je starejši duhovnik skrbel za duhovne in - če je bilo potrebno - tudi za materialne in kulturne dobrine svojih rojakov. Marija, ki je bila versko vzgojena in je bila vajena hoditi k nedeljski maši, je to nadaljevala tudi v Nemčiji. Štefana, ki je v internatu imel ateistično vzgojo, vse kar je bilo verskega v začetku ni zanimalo. Toda odkar je neko nedeljo pospremil Marijo v cerkev, ga je duhovnikova prijazna modrost tako pritegnila, da je odslej šel vsako nedeljo k slovenski maši. Navzočnosti novega farana se je župnik razveselil. Skoraj vsako nedeljo po maši je to mlado družino povabil v svoje stanovanje ter jih pogostil s kakšnimi dobrotami. Med zakusko so se pogovarjali o aktualnih dogodkih po svetu, predvsem pa v Sloveniji in Jugoslaviji nasploh. Postal so pravi prijatelji, se medsebojno obiskovali in si delali manjše usluge.

V tistem času so se povsod dogajale velike spremembe, katerim se je prilagajala tudi Cerkev. Vse je postajalo relativno. Čeprav je bil župnik že v

letih, je vendar s strpnostjo sprejemal mnenja dvomljivcev in celo nevernikov. Tisti čas je krožila šala o astronautih, ki so med drugim iskali v vesolju tudi Boga. To šalo je slišal Štefan in jo povedal tudi župniku. Glasi pa se tako: Ko se je iz vesolja vrnil ruski astronaut, ga je poklical na strogo zaupni pogovor generalni sekretar ateistične sovjetske partije in ga vprašal, ali je v vesolju res srečal Boga. „Ja seveda,“ mu je ta odgovoril. „Vse je tako čudovito vodeno, da je to lahko samo delo nadnaravne sile“. Generalni sekretar partije pa mu je odvrnil: „Saj sem si mislil, da nekaj mora biti. Ampak to naj ostane med nama...“ Kmalu zatem je šel v vesolje ameriški astronaut, ki ga je po vrnitvi na strogo zaupni pogovor povabil papež. Na vprašanje, ali je kje srečal Boga, je odgovoril: „Kje pa, povsod sta samo materija in kaos. Nikjer ni nobene sledi o nebesih...“ Papež pa: „Saj sem si mislil, da ni nič. Ampak to naj ostane med nama“.

Maja 1968 so študentje v Parizu izvedli družbeno verski, predvsem pa spolno revolucijo, ki je dekletom in ženskam prinesla novo modo, orožje za osvajanje moških, mini krila. Neko nedeljo je med mašo Štefanovo pozornost

vzbudilo lepo dekle, ki je šlo k obhajilni mizi v mini krilu. To ga je skoraj šokiralo, saj je slišal, da je za prave vernike golota nekaj grešnega. Svoje začudenje je izrazil tudi župniku. Ta pa mu je rekel: „Pa saj Bog ima tudi rad lepa dekleta“. Takoj zatem pa je vprašal: „Kdaj bomo pa krstili novorojenčka?“ Mesec pred tem se je namreč Mojci pridružil bratec Igor. Na župnikovo vprašanje je Štefan odgovoril: „To je pa odvisno od vas, saj ga boste vi krstili“. Že naslednjo nedeljo po maši je bil Igor svečano krščen.

V istem mestu, v katerem je bil sedež Slovenska katoliška misija, je bilo tudi Jugoslovansko kulturno-prosvetno in pevsko društvo, katerega člani so bili v veliki večini Slovenci. Pokrovitelj tega društva je bil jugoslovanski konzulat, ki je to društvo tudi finančno podpiral. V zahvalo za denarno pomoč pa je društvo organiziralo proslave ob jugoslovanskih državnih praznikih. Klerikalni skrajneži so to društvo imenovali "komunistično društvo". Župnik, ki je že od leta 1932 delal med izseljenci v Nemčiji, a so ga nacisti leta 1940 izgnali in se je ob koncu vojne vrnil, se je tega društva previdno izogibal. Toda člani tega društva so bili tudi mnogi, ki so hodili v cerkev, med njimi tudi Štefan in

Marija. Nekoč, ravno na predvečer 29. novembra, ki je bil največji jugoslovanški praznik, je bil Štefan slučajno na obisku pri župniku in ga je med pogovorom vprašal, ali bo šel tudi on na proslavo. Župnik mu je odgovoril, da ga to ne privlači. Štefan pa: „Zakaj pa ne, saj bo na proslavi veliko takih, ki prihajajo k nedeljski maši in vi vendar morate biti tam, kjer so vaše ovce. Če hočete, vas pridemo iskat“. To je župnika tako ganilo, da je po krajšem premisleku rekel: „Če je tako, bom pa šel z vami“. In prav je naredil... Ko so naslednji večer prišli na proslavo, je dvorana bila skoraj že polna. Za častno mizo so že sedeli konzul s svojim spremstvom ter predsednik društva. Komaj so župnik in Štefanova družina napravili nekaj korakov po dvorani ter si iskali prostor, sta konzul in predsednik društva vstala in jih šla pozdravit. Posebno župniku sta izražala dobrodošlico ter mu skupaj z Igorjevimi določila sedeže za svojo mizo. Od takrat je župnik prihajal na vsako državno proslavo, mnogi člani društva pa so na novo prihajali pet k slovenski maši, med njimi tudi predsednik društva.

Mojca in Igor sta hitro odraščala. Mojca je že hodila v gimnazijo, Igor pa še v osnovno šolo. Toda kolikor večja sta bila, tem manj sta govorila slovensko. Starša sta jima govorila slovensko, onadva pa sta odgovarjala po nemško. V bojazni, da bosta njuna otroka postala tujca, sta se Štefan in Marija odločila,

da se vrnejo v Slovenijo oziroma Jugoslavijo; to pa posebno Igorju, ki je bil rojen v Nemčiji, ni bilo po volji.

Na zemljišču poleg stare hiše, v kateri je živela Marijina mama, so si postavili novo in moderno hišo. To je stalo precej denarja, za kar sta morala Štefan in Marija veliko delati, tako da niti nista imela časa za dopust in za obisk matere. V vsakem pismu jih je mama vabila in spraševala: „Kdaj pridete? Pridite dokler sem še živa...“. Bližala se je sedemdesetim letom starosti in čutila je, da ji zdravje peša. Hčerka pa ji je obljubljala, da pridejo za njeno 70-letnico in da ji bodo napravili lepo svečanost. Pripravljala je darila za mamo, pa tudi za druge sorodnike... Toda dva dni, preden so nameravali iti, je Marija prejela sporočilo, da so mamo morali odpeljati v bolnišnico in da je v zelo slabem stanju. Hitro so spakirali prtljago in že naslednje jutro odpotovali. Šli so naravnost v bolnišnico, a, žal, prišli so prepozno. Eno uro pred njihovim prihodom je mama napravila zadnji vzdihljaj. Zaman jo je Marija klicala: „Mama, mama...“ Zaspala je za vedno. Neusmiljena usoda je hotela, da so namesto praznovanja maminogarojstnega dne imeli žalostno pogrebščino. Potem, ko so v zvezi z mamino smrtjo uredili vse formalnosti, so se vrnili v Nemčijo, vendar trdno odločeni, da se vrnejo v Slovenijo za stalno.

Že eno leto po osamosvojitvi Slovenije so se iz stare Nemčije preselili v mla-

do domovino, v novo in moderno hišo. Vse je bilo „na gumb“ - dvoriščna vrata, garažna vrata... luči so se prižigale samodejno. Marija, ki ji je do upokojitve manjkalo še sedem let, se je zaposlila v bolnišnici. Štefan, ki je smel kot povratnik uvoziti nekaj strojev in orodja, je odprl avtomehanično delavnico. Mojca je še dve leti študirala ekonomijo, nato pa je dobila zaposlitev v izvozno-uvoznem podjetju in se kmalu zatem poročila. Igor pa se je izpopolnjeval na srednji tehnični šoli.

Bili so srečna in uspešna družina. Žal pa sreča ni trajala dolgo. Neki večer je Štefan Mariji potožil, da ga vsakokrat, ko vdihne, nekaj v prsih zbode. Marija ga je prepričala, da je že naslednji dan šel na zdravniške preglede. Ugotovili so, da ima poškodovana pljuča; to je bila posledica pretiranega kajenja. Pričeli so ga zdraviti, vendar je bilo prepozno. Osem mesecev po začetku zdravljenja je umrl, star komaj 58 let. Bilo je veliko vprašanj: „Zakaj? Zakaj..?“, vendar je usoda ostala neusmiljena.

Kljub vsemu pa življenje mora teči dalje. Dva meseca po Štefan smrti je Mojca rodila sina, ki so mu dali ime Štefan. Pri vnučku je Marija našla tolažbo, da ni obupala. Igor pa je po končani srednji šoli uspešno nadaljeval z delom v avtomehanični delavnici, ki jo je podedoval od očeta.

Franc – Branko Maršič

ZAMISLI

*Če želja je,
navdih in hrepenenje,
ki dajejo
ti neizmerne možnosti
za ustvarjanje,
utrjevanje,
nekaj novega
na življenjski poti,
naprej
v prihodnost.*

Janez Maroša

WWD 2014 - Svetovni dan varstva mokrišč
»Mokrišča in kmetijstvo – partnerji za razvoj«

Mednarodni odbor za Muro NAŠA MURA-UNSERE MUR

**Vabi na pohod 14 km ob mejni Muri med Hrvaško in
Madžarsko v Regijskem parku Mura-Drava.**

Nedelja, 02. februar 2014

09.30 - zbiranje Društveni dom - stolnoteniska dvorana
Trg Slobode 1, Kotoriba HRV

Start: 10.30

Utrinki iz obrtniškega življenja v Beltincih med prvo in drugo svetovno vojno

V prispevku sem želela prikazati, kako je bilo na obrtniškem področju v Beltincih med svetovnjima vojnoma. Podatki so povzeti po dokumentih, ki jih hrani Pokrajinski arhiv v Mariboru ter dveh časopisih, Novinah in Murski krajini. Pri večini obrtnikov sem lahko ugotovila polno ime in priimek ter dejavnost, s katero se je obrtnik ukvarjal, pri nekaterih pa sem lahko razbrala samo priimek in dejavnost. Pri nekaterih obrtnikih je bila lokacija njihovega delovanja opisana v viru, lokacij ostalih obrtnikov pa nisem iskala.

V obdobju med prvo in drugo svetovno vojno so v Beltincih delovali naslednji gostilničarji, trgovci in drugi obrtniki: **Gostilničarji:** Ludvik Sapač (gostilna s kegljiščem), Ivan Horvat, Ludvik Horvat, Jožef Kreslin, Štefan in Jolanka Žemljčič (hotel Krona in mesarija), Ludvik Koblenzer, Štefan Matjašec, Cigüt, Pintarič.

Trgovci: Anton Klemenčič (mešano blago, trgovina vina in ruma), Jožef Škafar (prodaja usnja), Albin Sagadin (usnje in špecarija, pripomočki za čevljarje), Pavel in Julijan Klepec, Jožef Friderik, Anton Fister (trgovina manufakture, mešano blago), Peter Osterc, Franc Benčec, Fran Rešek (mešano blago), Edvard Domiš, Ignac Kaufmann (špecarija), Jakob Spiegler (trgovina s tekstilom), Bela Weiss (špecarija, gradbeni material).

Ostali obrtniki: Vekoslav Kralj (pekar), Drago Gruškovnjak (brivec), Franc Dečko (pekovski mojster), Ivan Pozdrec (kolarski mojster), Alojz Poz-

drec (mesar), Matija Slavic (krojaški mojster), Ivan Slavič (kovač), Ciril Tonzon (žagar), Avgust Prelog (mesar), Čurič (mesar), Avgust Štaus (mizarski mojster), Anton in Marija Erjavec (dimnikarstvo), Blaž Lutar (krojaški mojster), Imre Voroš (kleparski mojster).

Obrtniki so se morali ravnati po praviilih, ki sta jih določala Trgovsko-obrtna zbornica iz Ljubljane in civilni komisar, nekaj pa so jih določili tudi občinski odborniki na svojih sejah. Od leta 1933 so morali imeti po 128. členu Obrtnega zakona vsi obrtniki vidne in razločne napise na zunanji strani glavnega vhoda. Napis je moral biti v državnem jeziku in je moral navajati rodbinsko in krstno ime ter imetnika obrti.¹

Občinski odborniki so na sejah Občinskega sveta obravnavali različne prošnje. Prejeli so več prošenj za gostilniško obrt, prošnje za koncesije za trgovanje z različnim blagom in podobno. Promet in trgovina v Prekmurju sta namreč po odprtju nove železnice postajala živahnejša. Leta 1921 so obravnavali prošnjo Ivana Horvata, ki je hotel dovoljenje za gostilniško in krčmarsko obrt. Prošnji so ugodili, saj je pred tem na tem naslovu (št. 46) že imel obrt Vincent Faflek, po njegovi smrti pa žena Ana.² Istega leta je Peter Osterc želel koncesijo za trgovino z žitom, vendar mu je niso odobrili, ker je že imel trgovino z železom, manufakturnim blagom in deskami za pogrebništvo, imel pa je tudi mlin. Svojo odločitev so utemeljili s tem, da naj tudi drugi pridejo na vrsto in da ima beltinska občina že dva trgovca z žitom.³ Albinu Sagadinu, trgovcu, so leta 1923 dali koncesijo za gradnjo mostne tehtnice, v zameno, da so lah-

¹ Murska krajina, Murska Sobota:

Konzorcij, 1932-1941, 26. 3. 1933, 2.

² Pokrajinski arhiv Maribor, sejni zapisniki 1920-1941. Nadalje PAM, sejni zapisniki 1920-1941, 27. 2. 1921.

³ PAM, sejni zapisniki 1920-1941, 4. 4. 1921.

ko Beltinčani tam dve leti brezplačno tehtali.⁴ Istega leta so na eni izmed občinskih sej ugotovili, da je potrebna za občino še ena gostilna, ker je vse več ljudi, ki želijo prenočiti v naselju. Tako so Štefanu Matjašecu odobrili gostilničarsko in krčmarsko obrt. Njegova gostilna je bila ob državni cesti sredi vasi.⁵ Novembra 1926 so Albinu Sagadinu podelili koncesijo za restavracijo. To so utemeljili s tem, da že ima gostilno, alkoholne pijače pa se verjetno ne bodo konzumirale bolj kot do sedaj.⁶ Aprila 1940 so vojnemu invalidu Edvardu Domišu pri mostu nasproti lekarni dovolili za dve leti postaviti trafiko.⁷

• Gostilne in veselice

Najbolj znana zgradba v Beltincih v tistem obdobju je bila, poleg gradu, hotel Krona. To je bila meščanska stavba ob glavni cesti Murska Sobota - Lendava, ki je bila središče za zabavna druženja, v prvem nadstropju so celo prirejali elitne plesse. Znane so bile tudi veselice pod kostanji. Zgradila jo je družina Mentshik okoli leta 1850 v madžarsko-meščanskem arhitekturnem stilu, leta 1905 pa so jo prodali Imretu Deutschu. V Kroni je prenočevalo veliko tujih gostov, saj so grofje radi vabili goste na lov. V njej je bila razsvetljava na karbid, kar je bila v tistih časih novost (take vrste razsvetljava je bila le v gradovih). Ob koncu 1. svetovne vojne je Deutsch prodal hotel Francu Cigutu iz Kupšinec. Njegova hčerka se je okoli leta 1930 poročila z veleposestnikom Štefanom Zemljčičem iz Murske Sobote. Po njegovi smrti se je družina Cigut - Zemljčič znašla v velikih dolgovih, zato ji je nacionalna banka premoženje vzela in ga prodala. Hotel je kupil Ludvik Koblenzer iz Rogašovec, ki pa ga je kmalu

⁴ PAM, sejni zapisniki 1920-1941, 15. 3. 1923.

⁵ PAM, sejni zapisniki 1920-1941, 8. 7. 1923.

⁶ PAM, sejni zapisniki 1920-1941, 30. 11. 1926.

⁷ PAM, sejni zapisniki 1920-1941, 13. 4. 1940.

prodal družini Rituper iz Tešanovec.⁸ Zelo znana je bila tudi restavracija Central, ki je stala na mestu, kjer je danes gostilna Herbek. Zraven so bile tudi mesarija, kegljišče in kulturna dvorana.

Ker je bilo v naselju veliko veselic, so se na občinski seji 12. 6. 1921 odločili, da bodo za organiziranje veselice pobirali 200 kron, od glasbenikov, ki bodo igrali na njih 4 krone, po policijski uri (tj. po polnoči) pa še 40 kron za dober namen. Vsi ti dohodki so šli v občinski revni fond.⁹ Decembra 1935 je nekdo pisal v Novine, da je občina tisto leto dosegla »rekord« v veselicah in kolinah. Na prste roke bi namreč lahko prešteli nedelje, ko ni bilo veselice. Sprašuje se tudi, zakaj se toliko veselic dovoljuje in s tem daje mladim priložnost za greh.¹⁰ Glede na število gostiln in številnih praznikov ni čudno, da je bilo veselic tako veliko. Februarja 1936 se je znova pojavila novica o pogostosti veselic. Te naj bi bile tudi že med tednom, na delovne dni.¹¹

• Trgovine

Do konca 1. svetovne vojne so bile v Beltincih židovske trgovine Ignaca Kaufmanna, Henrika Kaufmanna, Jakob Spieglerja in Bele Weissa, ki pa je malo pred tem svojo trgovino in mlin prodal Petru Ostercu. Bela Weiss je bil trgovec z gradbenim materialom, klobuki in drugim blagom, nasproti trgovine pa je imel tudi parni mlin. Henrik Kaufmann je bil trgovec s tekstilom, usnjem in gumo. Ignac Kaufmann pa je bil trgovec s tobakom, soljo, žveplenkami, sladkorjem in petrolejem. Beltinski Židje so bili silno bogati ljudje. Ivan Jerič se v svoji knjigi spominja, da je ob neki priložnosti Ignac Kaufmann skočil na prodajno mizo in se šopiril: »Jaz sem vaš bog, če zaklenem skladišče, boste jedli neslano in surovo ter živeli v temi.«¹² 4.11.1918, dan po

tistem, ko so Prekmurci na jugoslovanskem taboru v Ljutomeru izvedeli o razpadu Avstro-Ogrske monarhije in na katerem se je slovesno razglasila nova državna oblika, so prebivalci Beltince razbijali domače trgovine. Pomanjkanje je namreč takrat doseglo vrhunec, zato so ljudje vdrli v trgovine in si blago sami jemali. Artiklov, ki so jih prodajali omenjeni trgovci, je zelo primanjkovalo, zato so jih prodajali samo bogatim ljudem za visoke cene in delali pri tem velike dobičke. Po tem dogodku so se iz Beltince odselili vsi zgoraj našteti Judje.

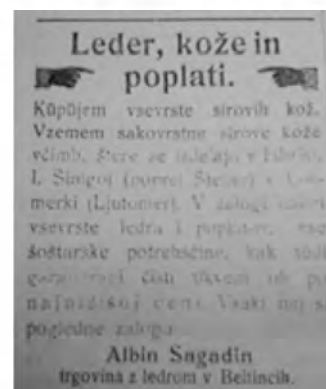
Med pomembnejšimi trgovci v Beltincih sta bila Peter Osterc in Josip Klepec. Peter Osterc se je leta 1918 preselil v Beltince iz Škofje Loke.¹³ Imel je trgovino z železnino in gradbenim materialom. Sčasoma se je razširil in vključil v svoj obrat tudi mlin manjšega obsega. Tudi trgovina Josipa Klepca je zelo uspevala, saj je iz leta v leto večal zaloge pa tudi obseg trgovine. Leta 1936 je ustanovil pletilnico v Beltincih. Podjetje je obstajalo približno 50 let. Ob koncu razvoja je imelo podjetje Klepec svoje poslovalnice tudi v Lendavi, Črenšovcih in v Turnišču.¹⁴

O trgovcih, ki so poslovali v obravnavanem obdobju, veliko izvemo iz oglasov, ki so jih objavljali v časopisih. Objavljali so, kaj in kje prodajajo, pred ali pa tik po novem letu pa so običajno voščili svojim kupcem. Beltinski trgovci so veliko oglaševali, tako v Novinah kot v Murski krajini. Primer oglasov trgovcev: »Naznanja celi okolici, da ima v občinski hiši trgovino z usnjem in vsemi čevljarškimi potrebščinami. Po nizkih cenah, Jožef Škafar«¹⁵. »Paromlin. Novi mlin je začel delovati in izdeluje najfinejšo vsakovrstno moko – Ludvik Pintarič«¹⁶. »Umril je kolarski mojster Ivan Pozderek. Izučil je 20 dečkov za dobre

kolarje. Bil je velik narodni delavec«.¹⁷ »Fran Rešek, trgovec, je na mestu, kjer je bil prej trgovec Spiegler. Menjava bučno olje za bučno seme, kokošja in puranja peresa, poljska semena, rabundijino in deteljčno seme ...«¹⁸ »Klepec ima trgovino v Beltincih in Črenšovcih. Prodaja vsakovrstno obleko, plačilo lahko tudi po dogovoru«.¹⁹

Med novicami pa se je našla tudi kakšna, ki je koga kritizirala. 20. 8. 1923 je bilo v Novinah objavljeno, da se v tobačni trgovini g. Rešeka dogajajo nepravilnosti. Tistemu, ki bi mu moral dati nazaj krone, je namreč Rešek dajal slabo stoječi Kmetijski list. Pisalo je, da je to sramota in škandal za trgovca, da hoče s strankarskimi nameni in listi zavajati ljudi.²⁰ Prav tako so se ljudje pritoževali nad dimnikarjem Erjavcem, ker ni hodil redno zmetat dimnike in so zaradi tega nastajali požari.²¹ Okoli te teme se je nato za dobra dva meseca razvnel besedni boj med dimnikarjem in Kleptom. Ena izmed novic leta 1939 pa se je nanašala na vse beltinske gostilne. Opazili so namreč, da razen v eni manjka krščanski dnevnik Slovenec. Pač pa so na vidnem mestu razobešeni razni tuji in nekrščanski listi. To naj bi bil dokaz, da krčmarji ne spoštujejo ogromno število svojih gostov, ki so večino krščansko misleči.²²

Veliko pa je bilo tudi novic, v katerih so ljudje hvalili svoje obrtnike. Pred novim letom 1924 je Škafar Jožef, trgovec v

bota: Zavod sv. Miklavža, 2000, 40–42.

13 PAM, sejni zapisniki 1920-1941, 11. 2. 1926

14 Keršovan, F., 1964. Spomini na gospodarsko in socialno življenje v Prekmurju. Kronika, letn. 12, št. 3, str. 169-184.

15 Novine 26. 6. 1921, 2.

16 Novine 26. 3. 1922, 2.

17 Novine 7. 12. 1930, 4.

18 Novine 29. 3. 1931, 4.

19 Novine 27. 3. 1932, 3.

20 Novine 20. 8. 1923, 4.

21 Novine 29. 1. 1928, 3.

22 Novine 19. 2. 1939, 3.

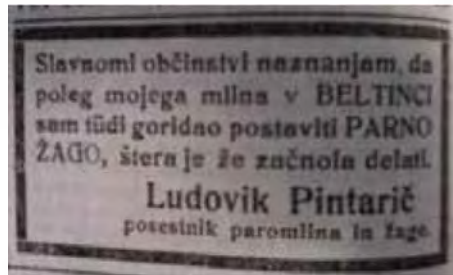
8 www.inv.si/psja/spomin/belthise.htm, 20. 8. 2009.

9 PAM, sejni zapisniki 1920-1941, 12. 6. 1921.

10 Novine 1. 12. 1935, 3.

11 Novine 23. 2. 1936, 3.

12 Jerič Ivan, Moji spomini, Murska So-

Beltincih, poklonil Novinam 100 din. Iz uredništva so se takoj oglasili, da naj bo to dober zgled še ostalim in da naj se pojavi še veliko takšnih Škafarjev.²³ Prav tako so ga javno pohvalili še leta 1931, češ da je dober, pošten in delaven trgovec z usnjem že 10 let in ima zato veliko zadovoljnih odjemalcev.²⁴ Leta 1939 pa je bilo objavljeno, da je Albin Sagadin začel kupovati jajca po dobri ceni, zato priporočajo ženskam, naj prodajajo jajca Sagadinu in tako podprejo domačega trgovca in njihovega sovaščana.²⁵

• Kraje

Kraje so bile dokaj pogoste, predvsem zato, ker so bili ljudje siromašni, nekaj krivde pa je letelo tudi na veliko število veselic. Največ kraj je bilo pred prazniki in po veselicah. Kradli so vse, od denarja, kokoši, piščancev, hrane do spodnje obleke in trgovskega blaga. Tatovi tudi niso izbirali med žrtvami, saj so ropali tako pri ubožnih, kot pri bolj pomembnih Beltinčanih.

Iz 6. na 7. 10. 1923 so tatovi vdrli v hišo župana Balažica in odnesli moko, mast

²³ Novine 30. 12. 1923, 3.

²⁴ Novine 6. 9. 1931, 4.

²⁵ Novine 19. 2. 1939, 2.

in 1.800 kron. Pisec te novice v Novinah ugotavlja, da je kraja na splošno zelo razširjena v Beltincih. V enem letu so namreč ukradli kokoši petnajstim gospodarjem. »Ampak to naj ne bi bilo čudno, ker so veselice brez postanka in se podaljšajo tudi čez policijsko uro.«²⁶ Leta 1928 so tolovaji odnesli trgovcu Petru Ostercu dve bali blaga in večjo vsoto denarja. Mislijo, da so bili cigani. Orožniki so se lotili iskanja krivca s pomočjo policijskega psa.²⁷ 1929 so tolovaji vdrli v trgovino Jožefa Klepca in mu odnesli večjo količino volnenega blaga. Klepec je bil med tem na sejmu v Štrigovi. Sklepajo, da so tolovaji vedeli, kdaj ga ne bo doma.²⁸ Kmalu zatem so bili tolovaji na železniški postaji. Izropali so tamkajšnje skladišče, kjer sta imela blago trgovec Klepec in Bader iz Turnišča.²⁹ Klepec je bil tisti mesec oropan kar dvakrat. Naslednje leto so bili tolovaji spet na delu na železniški postaji. Znova so vdrli v skladišče in odnesli 150 kg blaga. Zoper so osumili cigane. Orožniki so jim prišli na sled, saj so ukradeno blago prodali naprej krčmarju iz Prosenjakovec.³⁰ 1932 so beltinski žandarji odkrili tihotapstvo s tobakom in krajo kokoši.³¹ Decembra je bilo iz vasi odnesenih 90 kokoši. Ugotovili so, da se kraja kokoši ponavlja pred proščenji in drugimi prazni-

²⁶ Novine 14. 10. 1923, 3.

²⁷ Novine 29. 7. 1928, 3.

²⁸ Novine 8. 12. 1929, 3.

²⁹ Novine 22. 12. 1929, 2.

³⁰ Novine 17. 8. 1930, 3.

³¹ Novine 5. 6. 1932, 2.

ki.³² Naslednje leto julija so tolovaji iz vasi spet odnesli 30 kokoši³³. 1936 pa se je zgodil drznejši rop. Iz lekarne so odnesli denar, mesarju Čuriču so vzeli meso, pri siroti Cilki Kuzmič pa zabelo in vso meso. Uboga ženska je imela kolone na vsakih pet let in so ji to odnesli. Novine so predlagale, da je treba zapreti vse skrite vinotoče, kaznovati pijanost in policijsko uro določiti bolj zgodaj.³⁴ Jeseni tega leta pa so iz žandarske pivnice tolovaji odnesli zaplenjeno vino. Uničili so tudi tri čebelje roje, ki so bili last Štefana Baligača in Štefana Balažica, bivšega župana, tako da so jih zmetali v potok Dobel.³⁵ Leta 1937 so kurji tolovaji iz več mest odnesli perutnino. Pri enem kmetu so odnesli kar 20 piščancev. Predlaga se, da naj orožništvo ponoči bolj pazi in zasliši sumljive potepače.³⁶

Zaključimo lahko, da je bilo obrtniško življenje v obravnavanem obdobju v Beltincih zelo pestro. V Beltincih so bile trgovine z raznovrstnim blagom, prav tako je bilo veliko ostalih obrtnikov. Ljudje so storitve domačih obrtnikov uporabljali na različne načine, kot je opaziti še najbolj preko obiskov gostiln. Obrtniki pa so bili tudi pogosta tarča ropov, saj je blago, ki so ga ponujali mikal marsikoga.

Danijela Horvat

³² Novine 18. 12. 1932, 2.

³³ Novine 30. 7. 1933, 3.

³⁴ Novine 12. 4. 1936, 3.

³⁵ Novine 29. 11. 1936, 3.

³⁶ Novine 5. 9. 1937, 3.

Zimska pravljica

Dragi otroci!

Življenje nam nalaga vedno nove preizkušnje. Že od majhnih nog se je potrebno boriti za svoj obstoj. Vendar pa vse, kar doživljamo, moramo sprejeti kar se da z razumevanjem in pozabiti vse, kar je slabo. Veseliti se moramo vsega lepega in dobrega. Vaša srca so najbolj čista, vaše oči najbolj iskrene, zato Vam vsem želim mirne in lepe praznike ter veliko zdravja, radosti in veselja, ki naj vas spremlja v letu 2014.

Če sem Vam z pravljicami, ki smo jih objavljali v iztekajočem se letu 2013, polepšala Vaše večere in če so Vam bile všeč, se veselim novih snidenj in druženj na straneh našega informativnega glasila MALI RIJTAR tudi v prihajajočem letu. Ostanite zlati sončki, ki razsvetljuje vsakdan svojim staršem, dedkom in babicam, bratom in sestram.

Za zadnjo decembrsko številko sem izbrala zgodnico, ki jo je napisala neka deklica Jana iz Solkana, to je naselja v Občini Nova Gorica (http://www2.arnes.si/~bridges/zimske_pravljice.htm). Pripoveduje o učenki Alenki, ki je v svojem življenju doživela težko preizkušnjo. Meni je kar prirasla k srcu. Upam, da bo tudi Vam všeč. Pa ji prisluhnite:

»Alenka se je počasi pomikala med množico v nakupovalnem središču. Bila je brez denarja in vedela je, da ne bo nič kupila. Pa tako si je želela novih stvari. Vse sošolke imajo mobilne telefone, samo ona ne. Čutila je, da jo zaradi tega sošolke gledajo postrani in se je izogibajo. Najbolje bo, da gre domov, čeprav so tudi doma same težave. Alenka pa ni mogla vedeti, da so težave veliko večje, kot so izgledale. Doma sta jo čakala oče in mama. Mrko sta sedela pri mizi v kuhinji. Ko je vstopila, je začutila, da nekaj ni v redu. Oče jo je proseče pogledal in ji povedal, da nimajo denarja niti za najemnino, saj zadnje tri mesece ni dobil plače, ker gre podjetju, kjer dela, zelo slabo. Z mamo sta se odločila, da se bodo preselili v očetovo rojstno vas. Alenko je zgrabila panika. Kaj sedaj?

Konec tedna je bila opravljena selitev. Znašli so se v veliki stari hiši z borim pohištvo. Alenka je vso prvo noč prebedela. Žalovala je za mestom, ki ga je zapustila, obenem pa jo je bilo strah, ker ni vedela, kaj jo čaka na vasi. V ponedeljek se je za povrh znašla še v novi šoli. Na sebi je čutila radovedne poglede otrok. Živčno se je prestopala in komaj čakala, da se začne pouk. Učiteljica, prijetna gospa, je stopila k njej in jo predstavila

učencem. Nerodno so se predstavili in jo obstopili. Začutila je, da jo sprejemajo medse, da so ji resnično naklonjeni. Že dolgo ni občutila takega veselja v sebi. Pravo presenečenje pa je doživela ob odhodu domov. Pred šolo so jo čakali sošolci in sošolke s sanmi. Prijeli so jo za roke in skupaj stekli na zasneženi grič. Odvrgli so torbe in se spustili s sankami v dolino. Prešernemu smehu ni bilo konca ne kraja. Spuščali so se celo popoldne in nobenemu se ni mudilo domov. Alenka je pozabila na vse skrbi in ves svet se ji je zdel čudovit.

Temu dnevu so sledili še lepši. Otroci so se pripravljali na božične praznike. Tudi Alenki so pomagali. Dečki so ji prinesli smrečico iz bližnjega gozda, deklice pa so jo naučile pripraviti okraske.

Na božični večer si Alenka ni želela več vrnitve v mesto. Svojim bivšim sošolkam je voščila mir in srečo, ki jo je sama doživela, staršem pa je zaželela razumevanje v družini, četudi z manj denarja. Kdo ve, mogoče pa je bila tudi Alenkina selitev med dobre ljudi. Božičkovo darilo?«

Lilijana Žižek

TELEING

VESEL BOŽIČ IN SREČNO 2014

Vsem naročnikom se
zahvaljujemo za zaupanje
in Vam sporočamo, da bomo
z Vašo pomočjo tudi letos,
namesto poslovnih daril,
sredstva namenili
pomoči potrebnim!

Vsi naročniki
sodelujete v
ŽREBANJU za
SUPER NAGRADE!

* V žrebanju sodelujejo vsi Teleingovi naročniki, ki imajo
na dan žrebanja poravnane vse zapadle obveznosti.

Žrebanje 16.12.2013.

www.teleing.com | info@teleing.si

☎ 080 35 38

